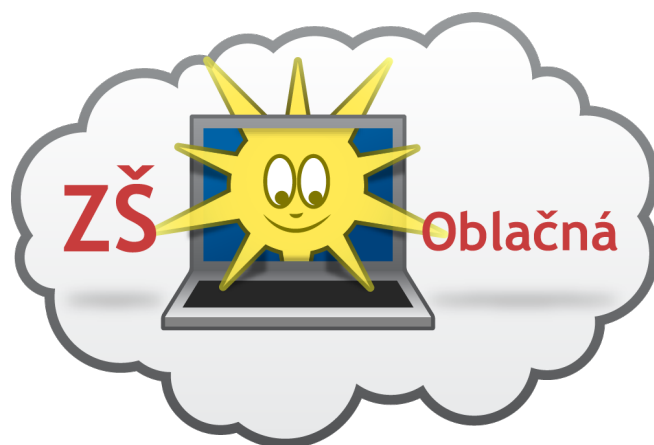

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ZÁKLADNÍ ŠKOLY
LIBEREC 5, OBLAČNÁ 101/15

Tento dokument je zpracován na základě Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (č. j. 31504/2004 -22) a v dodatku č. 1 upraven podle **Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání č. j. MSMT -28603/2016** ze dne 22. února 2016.

Tento dokument byl včetně přílohy a dodatku schválen a vydán ředitelem školy dne:
1. 9. 2025

Tento dokument byl včetně přílohy a dodatku projednán v pedagogické radě dne: 29. 4. 2025

Tento dokument byl včetně přílohy a dodatku projednán ve Školské radě dne: 5. 5. 2025

Účinnost tohoto dokumentu: od 1. září 2025

Obsah:

Základní informace	5
Charakteristika školy	6
Charakteristika ŠVP	8
1 Prioritní vzdělávací záměry školy	8
2 Výchovné a vzdělávací strategie	9
3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
4 Žáci mimořádně nadaní	12
Učební plán	13
Poznámky k učebnímu plánu	14
Začlenění průřezových témat	16
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	18
ČESKÝ JAZYK	18
ANGLICKÝ JAZYK	37
DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK	51
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	56
MATEMATIKA	56
INFORMATIKA	71
INFORMATIKA	71
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	85
PRVOUKA	85
VLASTIVĚDA	92
PŘÍRODOVĚDA	96
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	100
DĚJEPIS	100
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	106
ČLOVĚK A PŘÍRODA	115
PŘÍRODOPIS	115
FYZIKA	126
CHEMIE	134
ZEMĚPIS	140
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	146
PRAKTICKÉ ČINNOSTI – 1. STUPEŇ	146
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ	153
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	155
SVĚT PRÁCE	157
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	161

TĚLESNÁ VÝCHOVA	161
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	185
UMĚNÍ A KULTURA.....	190
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	190
HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	205
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	215
PŘÍPRAVA NA ECDL TESTY	215
ANGLICKÝ JAZYK SEMINÁŘ	223

Příloha č. 1: Tematické plány pro jednotlivé předměty uložené v ředitelně školy

Příloha č. 2: Standardy základního vzdělávání ČJ, M, AJ

Dodatek č. 1: Dodatek vypracovaný na základě úpravy legislativy – Zákon č. 82/2015 a Vyhláška č. 27/2016 a změny RVP ZV

Dodatek č. 2: Dodatek č. 2 vyplývá z legislativy, z vyhlášky č. 256/2012 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a metodického pokynu MŠMT č. j. MSMT-37471/2014 zajištění výuky plavání v základních školách ze dne 15. 1. 2015.

Dodatek č. 3: Tento dodatek č. 3 vyplývá z revize ICT v RVP ZV, usnesením vlády ČR č. 927/2014

Základní informace

ŠVP pro základní vzdělávání Základní školy Liberec V, Oblačná 101/15

Číslo jednací: ZSO/0727/2025

Verze: 9/2025

Údaje o škole

Název organizace	Základní škola, Liberec, Oblačná 101/15, příspěvková organizace
Adresa:	Oblačná 101/15, 460 01 Liberec V
Ředitel:	Mgr. Eliška Handšuhová
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Martin Prade
Telefon/fax:	486 112 233
E-mail:	skola@oblacna.cz
IČO:	46 744 908
Identifikátor školy:	REDIZO 600079970

Zřizovatel

Název:	STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC
Adresa:	náměstí Dr. E. Beneše 1, Liberec, 460 59
IČO:	00262978
Telefon:	485243111

Účinnost dokumentu: od 1. 9. 2025

Charakteristika školy

Jsme úplnou základní školou s 1.–9. ročníkem.

Je zde dvanáct tříd s kapacitou 320 žáků. Školu navštěvují žáci ze spádové oblasti ve středu města, ale i z jiných částí Liberce, kteří si školu vybrali pro její specializaci – rozšířenou výuku výpočetní techniky. Průměrná naplněnost tříd je nyní 24 žáků. V některých ročnících probíhá výuka v paralelních třídách.

Základní škola sídlí v jedné budově spolu se školní družinou a školní jídelnou. Škola má jednu tělocvičnu a využívá také hřiště ZŠ Broumovská. Má kvalitní hygienické zázemí, šatny vybavené šatními skříňkami.

Škola je vybavena běžnou didaktickou technikou, všechny učebny jsou vybaveny interaktivní tabulí, je možné používat dotykové zařízení. Ve škole jsou dvě moderně vybavené počítačové učebny. Všechny třídy jsou kmenové, na druhém stupni jsou upraveny jako polo odborné učebny na výuku cizích jazyků, dějepisu, přírodopisu, chemie, hudební a výtvarné výchovy. Na výuku těchto předmětů žáci do učeben přecházejí. Ze všech počítačů ve škole je přístup na internet. Každý žák i každý učitel má možnost využívat e-mailovou poštu.

Vybavení učeben je cílem připravovaných i podaných projektů k dalšímu zefektivnění a modernizaci výuky.

Všechny dokumenty, a o všech akcích, učitelích, včetně kontaktu na ně si mohou rodiče i žáci přečíst na webových stránkách školy (www.oblacna.cz).

Pedagogický sbor základní školy má cca 20 členů – mladých i zkušených pedagogů. Ve školní družině pracují tři vychovatelky. O údržbu školy a chod všech zařízení se stará pan školník a další zaměstnanci. Při škole působí výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a speciální pedagog. Jeden z pedagogů má na starosti kulturní dění – Mládež a kultura, jeden objednává knihy z Klubu mladých čtenářů. Na I. stupni se vyučuje dopravní výchova a žáci navštěvují dopravní hřiště.

Všichni učitelé se dále vzdělávají, účastní se odborných a metodických akcí podle své aproby, seminářů a kurzů ke zvyšování své pedagogicko-psychologické způsobilosti. Nadaní žáci se mohou realizovat v dostatečně pestré nabídce kroužků, které škola nabízí, účastní se vědomostních soutěží a olympiád.

Velkou pozornost věnuje škola práci se žáky prospěchově slabšími a usiluje i o plnou integraci dětí se specifickými poruchami učení. Žákům je nabízeno pravidelné doučování, které vedou příslušní učitelé, je možné také využít zařazení do skupin vedených speciálním pedagogem.

Nedílnou součástí je doplňující zájmová činnost v oblastech TV, jazyků, logopedie, českého jazyka a matematiky a knihovna. Hodnocení výsledků žáka je prováděno na vysvědčení.

Ve výuce jsou využívány netradiční metody, např. skupinové, projektové vyučování, jsou zadávány kooperativní a problémové úlohy.

Naši žáci jsou pravidelně velmi úspěšní při různých sportovních soutěžích, i olympiádách z různých předmětů, jsou úspěšní v přijímacím řízení na střední školy. Přípravě na přijímací zkoušky je v devátém ročníku věnována velká pozornost ze strany pedagogů.

Výuka je doplněna řadou exkurzí, konaných během školního roku, doplňují výuku dějepisu, přírodopisu, chemie, výtvarné výchovy i českého jazyka.

Ve všech ročnících se věnujeme problematice ochrany člověka v mimořádných situacích (požární poplach, evakuace, zdravotní apod.). V rámci různých předmětů se žáci seznamují s otázkami finanční gramotnosti.

1. 4. 2003 vznikla při škole Rada školy. Mnoho let zde působí také SRPDŠ. Vedení obou složek se pravidelně dvakrát ročně schází s vedením školy. Projednávají dokumenty a koncepční materiály, týkající se dalšího směřování a rozvoje školy, které Rada školy i schvaluje. Výbor SRPDŠ se zabývá i závažnějšími problémy chodu školy, případně předkládá návrhy na změny a řešení.

Snažíme se o dobré a otevřené vztahy s rodiči žáků, obcí a veřejností. Informace o prospěchu a chování žáků získávají rodiče průběžně prostřednictvím žákovských knížek. Rodiče se o výsledcích svých dětí mohou informovat průběžně u jednotlivých učitelů.

Třikrát ročně (v září, v 1. a ve 3. čtvrtletí) se konají třídní schůzky, kde jsou rodiče informováni o důležitých událostech, akcích, prospěchu a chování svých dětí. O chodu školy je možné získat informace také na webových stránkách školy a ve školním časopise Školní piknik.

V rámci zlepšení jazykových dovedností žáků, poznatků ze zeměpisu, historie a kultury jiných národů pořádá škola zájezdy do zemí Evropské unie, např. opakované zájezdy do Velké Británie, Německa nebo Rakouska.

Každý rok v březnu organizujeme pro rodiče i veřejnost Den otevřených dveří.

Za spolupráce rodičů a všech učitelů je pořádáno Čertovské skotačení. Žáci 8. a 9. tříd připravují soutěže a hry na Den dětí pro I. stupeň.

V závěru školního roku se žáci 5. – 9. ročníku účastní školní atletické olympiády, mladší děti mají soutěžní sportovní dopoledne.

Škola provozuje odpolední volnočasové aktivity pro děti (zájmové útvary – jazykové, sportovní, přírodovědné i umělecké), při škole funguje Stanice mladých techniků, kterou mohou navštěvovat děti z celého Liberce.

Ve škole je zřízena školní knihovna. Žáci mohou čekat na odpolední vyučování nebo kroužky v Klubu volného času.

V prostorách školní jídelny je zabezpečován pitný režim.

Charakteristika ŠVP

1 Prioritní vzdělávací záměry školy

Škola otevřená žákům, jejich rodičům, obci a veřejnosti:

- ŠVP respektuje sociální složení obyvatelstva oblasti a učitelé uplatňují při výuce individuální přístup k dětem, využívají netradiční metody, např. skupinové nebo projektové vyučování, věnují pozornost nejen nadaným žákům, ale i žákům se speciálními potřebami učení.
- Vzdělávací program školy, jeho realizace ve vyučování a hodnocení práce žáka je věcí veřejnou, způsob informování si volí rodič z nabídky školy.
- Škola připravuje každoročně celou řadu akcí pro rodiče a veřejnost, úzce spolupracuje s obcí a dalšími institucemi.

Škola zajímavá pro žáky:

- Hlavní metodou žákova učení je jeho aktivní činnost a vlastní objevování poznatků pod vedením učitele a s podporou moderních informačních médií a komunikačních strategií.
- Škola podporuje spolupráci mezi žáky a práci na společných projektech.
- ŠVP nabízí dva cizí jazyky, široké spektrum volitelných a nepovinných předmětů a řadu zájmových útvarů.
- Škola podporuje tělesnou výchovu a sport.

Škola užitečná pro život:

- Škola vede své žáky ke zdravému stylu života.
- ŠVP klade důraz na dovednosti použitelné v dalším vzdělávání a praktickém životě.
- Škola preferuje jazykovou vybavenost a počítačovou gramotnost.
- Důležitou součástí ŠVP je výchova k volbě povolání, škola poskytuje poradenství při profesionální orientaci žáka.

2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence	Jakými výchovně vzdělávacími strategiemi se daných kompetencí snažíme dosáhnout?
Kompetence k učení	Ve výuce klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací, žáky vedeme k tomu, aby si byli schopni své vlastní učení naplánovat a zorganizovat., vedeme je k sebehodnocení., učí se pracovat s chybou. S pomocí učitele žáci hledají nejlepší způsob učení, který odpovídá jejich učebnímu stylu, učí se pracovat s chybou. V rámci krátkodobých projektů využívají žáci poznatky z různých vzdělávacích oblastí, čímž si na určité jevy vytvářejí komplexnější pohled. Umožňujeme žákům ve vhodných situacích realizovat vlastní nápady, podněcujeme tím jejich tvořivost. Žáci mají možnost účastnit se soutěží a olympiád. Při řešení úkolů žáci kombinují informace z různých zdrojů, všechny studijní materiály a zdroje jsou žákům ve výuce dostupné v dostatečném počtu.
Kompetence k řešení problémů	Žáci jsou vedeni pomocí problémových úloh a otevřených otázek k tomu, aby navrhovali adekvátní možnosti řešení a svoje řešení si uměli obhájit. Do výuky jsou zařazovány metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami. Ve vhodných oblastech používáme netradiční úlohy. Ve výuce přírodovědných předmětů se často využívají pokusy či krátkodobé projekty. Úměrně věku jsou vedeni k používání internetu.
Kompetence komunikační	Vytváříme příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu. Ve všech vzdělávacích oblastech se snažíme vést žáky k tomu, aby se výstižně a kultivovaně vyjadřovali. Učíme je obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj názor a také naslouchat názorům ostatních. Žáci mohou výsledky své práce prezentovat v učebně s dataprojektorem. Ke komunikaci ve škole i s veřejností využíváme školního časopisu Školní piknik a webové stránky školy. Pořádáme společné akce pro žáky. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování.
Kompetence sociální a personální	Během vyučování využíváme skupinovou práci, vedeme žáky k tomu, aby byli schopni pracovat v týmu (skupinová práce, projekty, diskuse, debata). Umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce. Vedeme děti k respektování dohodnutých pravidel chování, usilujeme o to, aby dokázali střídat své role ve skupině. Žáky vedeme k respektování lidí z jiných prostředí, např. handicapovaných lidí a jejich potřeb nebo příslušníků jiných národů.
Kompetence občanské	Žáci se spolupodílejí na vytváření pravidel chování (školního řádu); uvědomují si tak nutnost zákonů a společenských norem.

	Učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků, ale vyžaduje dodržování pravidel. Žáky již od prvního ročníku vedeme k tomu, aby se dokázali adekvátně zachovat v krizových situacích, aby dokázali poskytnout první pomoc. Důraz klademe také na environmentální výchovu, která prolíná jednotlivými ročníky v jednotlivých předmětech i v rámci projektů.
Kompetence pracovní	V oblasti Člověk a svět práce, v předmětu Člověk a společnost i v rámci estetické výchovy jsou žáci vedeni k tomu, aby dokázali aktivně používat materiály, nástroje a vybavení v závislosti na daném cíli, aby dbali na ochranu svého zdraví i zdraví ostatních lidí a na ochranu životního prostředí, kulturních a společenských hodnot. Učitelé požadují dokončování práce v požadované kvalitě a dohodnutých termínech. Vedeme děti k objektivnímu sebehodnocení a snažíme se o to, aby žáci dokázali spolu se svými rodiči posoudit své reálné možnosti při volbě povolání. Je zpracován plán k volbě povolání v 8. a 9. ročníku. Další orientace žáků je podporována pestrou nabídkou zájmových útvarů a nabídkou volitelných předmětů.
Digitální kompetence	Na konci základního vzdělávání žák: • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola má mnohaleté zkušenosti s integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných tříd (§16 zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon), a Vyhláška 73/2004 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných). Integrovaní žáci jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů, které vypracovává na 1. stupni třídní učitel, na 2. stupni třídní učitel a učitelé odborných předmětů, případně pracovník pedagogicko-psychologické poradny. Schvaluje ho ředitel školy.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení

Jestliže učitel zjistí u žáka příznaky některé specifické poruchy učení, upozorní na svoje zjištění rodiče žáka a po domluvě s nimi a s výchovným poradcem žáka pošle na vyšetření do specializovaného pracoviště, pedagogicko-psychologické poradny. Poskytnou-li rodiče výsledky vyšetření škole, pak na základě závěrů a doporučení odborných pracovníků pedagogicko-psychologické poradny s dítětem ve škole pracujeme. Svým obsahem se vzdělávací program pro tyto žáky zásadně neodlišuje od vzdělávání ostatních žáků, ale má svá specifika. Prognóza žáka se specifickými poruchami učení je vždy individuální, a proto je nutný individuální přístup ke každému žákovi. Při výuce je nutné podporovat schopnost koncentrace žáků, usměrňovat jejich hyperaktivitu a impulzivní jednání, které poruchy učení většinou provázejí.

Zásady práce s žáky se specifickými poruchami učení, které škola zajistí:

- kladení reálných cílů
- individuální práci s žákem, respektování jeho pracovního tempa
- časté opakování probraného učiva
- podpora snahy, pochvala každého úspěchu, nedostatky neporovnávat s ostatními dětmi
- časté přestávky
- střídání pracovních činností
- odstranění rušivých vlivů při práci
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- zohlednit tyto žáky při klasifikaci, případně hodnotit slovně

Reedukace specifických poruch učení probíhá na 1. stupni v malých skupinách každý týden jednu vyučovací hodinu.

Pro žáky probíhá i kroužek nápravy vývojových poruch.

4 Žáci mimořádně nadaní

Výchova a vzdělávání nadaných žáků vyžadují od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, protože tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které musí učitel reagovat. Pro žáky je zapotřebí zvýšenou motivací rozšiřovat základní učivo do hloubky hlavně v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Důležitou starostí zejména třídního učitele je, aby je třídní kolektiv přijímal, protože díky svému nadání, zvýšené kritičnosti k sobě i ke svému okolí, většinou i svému specifickému smyslu pro humor a dalším znakům, mají problémy začlenit se mezi vrstevníky.

Proto je nutné vytvářet pozitivní klima. Žáky vedeme k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat druhým.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných probíhá v běžných třídách a realizuje se zejména těmito postupy (§17 zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon):

- individuální vzdělávací plány
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciací žáků v některých předmětech
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky
- individuální práce s naučnou literaturou a práce na počítači se vzdělávacími programy
- pověření vedením a řízením skupin
- dávání prostor pro hlubší bádání a zkoumání
- žáci jsou zapojováni do školních a mimoškolních aktivit

Učební plán

Základní škola, Liberec, Oblačná 101/15, příspěvková organizace

Názvy vyučovacích předmětů	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	disp.	min
Český jazyk	9 (2)	9 (2)	9 (2)	7 (1)	7 (1)	41	8	33
Anglický jazyk	1		3	4 (1)	3	11	1	9
Matematika	4	5 (1)	5 (1)	4	5 (1)	23	3	20
Informatika				1	2 (1)	3	1	2
Prvouka	1	2	3 (1)			6	1	11
Vlastivěda				2 (1)	2	4	1	
Přírodověda				1	2 (1)	3	1	
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5		12
Výtvarná výchova	1	2	1	2	1	7		
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		10
Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5		5
						0		
Celkem	20	22	25	25	26	118	16	102
max	22	22	26	26	26	118		
min	18	18	22	22	22	118		

	6.	7.	8.	9.	celkem	disp.	min.
Český jazyk	4 (1)	4	4	4	16	1	15
Anglický jazyk	4 (1)	3	3	3	13	1	12
Matematika	4 (1)	4	5 (1)	4	17	2	15
Informatika	2 (1)	2 (1)	2 (1)	2 (1)	8	4	4
Dějepis	2 (1)	2	2	2	8	1	
Výchova k občanství	1	1	1	1	4	1	10
Fyzika	1	2	2	1	6		
Chemie			2 (1)	2	4	1	
Přírodopis	2	2 (1)	2	1	7	1	
Zeměpis	2	2	1	2 (1)	7	1	20
Výtvarná výchova	2 (1)	2	1	1	6	1	
Hudební výchova	1	1	1	0	3	0	9
Tělesná výchova	2	2	2	2	8		
Výchova ke zdraví	1	0	0	1	2		10
Praktické činnosti	1	0	0	1	2		2
Svět práce			1 (1)	1	2	1	1
Anglický jazyk seminář/vol							
ECDL/vol		1 (1)	1 (1)	1 (1)	3	3	
Německý jazyk		2	2	2	6		6
Celkem	29	30	32	31	122	18	104
max	30	30	32	32	122		
min	28	28	30	30	122		

Čísla v závorkách značí hodinovou dotaci z disponibilních hodin.

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk

- na 1. stupni zahrnuje jazykovou a komunikační výchovu, literární výchovu a psaní
- od 1. 9. 2016 se na I. stupni vyučuje v časové dotaci 33 + 8 disponibilních hodin s tím, že těchto osm disponibilních hodin může být využito například pro předmět speciální pedagogické péče u žáků s doporučením ŠPZ a písemným informovaným souhlasem zákonných zástupců nebo k individuální inkluzi pro hodiny reedukace
- na 2. stupni zahrnuje jazykovou, komunikační a literární výchovu

Cizí jazyk

- od 1. do 9. ročníku škola organizuje výuku anglického jazyka
- od 7. do 9. ročníku škola nabízí předmět Další cizí jazyk – jazyk německý

Informatika

- předmět je vyučován ve 4. – 9. ročníku, v 6. – 9. ročníku je výuka posílena o disponibilní hodiny, tak, aby byly vždy 2 hodiny týdně
- od 7. do 9. ročníku škola nabízí volitelný předmět Příprava na testy ECDL, který je určen pro žáky, kteří si nevyberou seminář v anglickém jazyce

Přírodopis

- v 8. ročníku tento předmět obsahuje část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví v časové dotaci 1 hodina týdně

Fyzika

- v 9. ročníku je vynechána část Astronomie a tato látka je vyučována v Zeměpise a Přírodopise

Hudební výchova

- v 6. třídě jsou zařazeny 2 hodiny Hudební výchovy, v 9. ročníku není Hudební výchova vyučována

Člověk a svět práce

- na I. stupni je ve všech třídách vyučován 1 hodinu týdně předmět Praktické činnosti
- v 6. ročníku je vyučováno v předmětu Praktické činnosti 1 hodinu týdně Využití digitálních technologií
- 9. ročníku je vyučována v předmětu Praktické činnosti 1 hodinu týdně Práce s laboratorní technikou

- v 8. a 9. ročníku se vyučuje samostatný předmět Svět práce, který zahrnuje výchovu k volbě povolání v rozsahu 1 hodina týdně

Člověk a zdraví – Výchova ke zdraví

- 6. a 9. ročníku vyučuje specialista na rodinnou výchovu 1 hodina týdně
- 8. ročník vyučuje se v přírodopise
- v 6. ročníku jsou do výuky zařazena témata ochrany člověka za mimořádných a krizových situací
- v 8. ročníku je do výuky zařazena první pomoc
- v 9. ročníku jsou žáci seznámeni s bezpečností při chemických haváriích a práci s nebezpečnými látkami

Příprava na přijímací zkoušky

- 9. ročník v 1. pololetí 1 hodina týdně nepovinný předmět Příprava ČJ a M

Začlenění průřezových témat

Environmentální výchova									
Tématický okruh	1.stupeň					2.stupeň			
Ekosystémy						PŘ	PŘ	CH	CH,PŘ,Z
Základní podmínky života				PŘ	PŘ	PŘ,F	F	CH,F,PŘ	F,PŘ,CH,Lab
Lidské aktivity a problémy							TV,VO	CH,D,F	F,CH,D,PŘ
Vztah člověka a prostředí				PŘ,VL	PŘ,VL	D,VO,PŘ	PŘ	SP,Čjsloh,CH,PŘ	F,PŘ,CH,Lab

Osobnostní a sociální výchova									
Tématický okruh	1.stupeň					2.stupeň			
Rozvoj schopností a poznávání	int-ČJ	int-ČJ	int-ČJ			VZ,VKO		AJ,SP,CH,M	AJ,VZ,CH,Lab,M
Sebepoznání a sebepojetí				HV	PŘ,HV,AJ			AJ,SP,VKO	AJ,SP
Seberegulace a sebeorganizace	M				AJ	VZ,VKO	ČJlit	VKO,SP	
Psychohygiena	TV	TV	TV	TV	TV,PŘ				VZ
Kreativita	ČJ,PČ,VV	ČJ,M	ČJ,M,PČ,AJ	M,I	M,AJ,HV,I	VV,PČ	I,VV	Čjsloh,I,VV	I,VV,TV
Poznávání lidí	PR			AJ	AJ	AJ	AJ,VKO,Čjsloh		
Mezilidské vztahy		PR	PR		PŘ,HV,AJ	AJ,VZ,TV	AJ,TV	AJ,TV	AJ,TV,VZ
Komunikace		ČJ	ČJ,AJ		AJ		AJ,Čjsloh	AJ,SP	AJ,VZ
Kooperace a kompetice	TV	TV	AJ,TV	TV	AJ,TV	Čjmluv,PŘ,TV,F	F,PŘ,TV	PŘ,TV,F	PŘ,TV,F
Řešení problémů a rozhodování	PR	PR	PR			F,VZ,Z,M	Z,M,F	SP,M,CH,Z,F	VZ,M,Z,CH,Lab,F
Hodnoty, postoje,						PŘ	ČJlit	OV	

Výchova demokratického občana									
Tématický okruh	1.stupeň					2.stupeň			
Občanská společnost a škola				VL	VL	VKO, VZ		VKO	
Občan, občanská společnost a stát				VL		ČJlit	VKO	VKO	VKO
Formy participace				VL		VKO,D		VKO	VKO
Principy demokracie				VL		VKO,D		VKO	VKO

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Tématický okruh	1.stupeň					2.stupeň			
Evropa a svět nás zajímá			AJ	AJ	AJ	AJ,ČJlit,VZ	AJ,D	ČJlit	
Objevujeme Evropu a svět					VL	VKO,D,Z	Z,VKO,PŘ	AJ,Z	VZ,Z,VKO
Jsme Evropané					VL		Z,ČJlit		VKO

Multikulturní výchova									
Tématický okruh	1.stupeň					2.stupeň			
Kulturní difference					VL	AJ	AJ	AJ,D	VKO
Lidské vztahy						AJ, VZ	ČJ,VKO	VKO	VKO
Etnický původ								PŘ,AJ	
Multikultura			AJ	AJ	Čjmluv, AJ	AJ,D,VK O	AJ,VKO	AJ	
Princip sociálního smíru a solidarity							VKO	VKO	

Mediální výchova									
Tématický okruh	1.stupeň					2.stupeň			
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení						VKO		ČJ	Čjmluv,slo h,Z
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				I			I	SP,D	D,I
Stavba mediálních sdělení						Čjsloh	Čjmluv,P Č		Čjsloh
Vnímání autora mediálních sdělení									D
Fungování a vliv médií ve společnosti				ČJ	ČJ	Čjlit,VKO		Čjlit,PŘ	VKO,VZ, D
Tvorba mediálního sdělení					I	AJ,Čjsloh	I		I
Práce v realizačním týmu						AJ,Čjsloh, VKO	AJ	AJ,VKO	VKO,VZ

Vysvětlivky: všechna průřezová témata jsou integrována do vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů

VZ-výchova ke zdraví

VKO-výchova k občanství

PŘ-přírodověda, přírodopis

SP-svět práce

PR-prvouka

I - informatika

Lab-laboratorní práce chemie

VL-Mativěda

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících I. i II. stupně. Časová dotace se v jednotlivých ročnících liší. V 1., 2. a 3. ročníku je časová dotace 9 hod. týdně, ve 4. a 5. ročníku je 7 hod. týdně, v 6., 7. jsou 4 hodiny a v 8. ročníku je 4 hod. týdně, v 9. ročníku 4 hod.

Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně informatiky.

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na jazykovou výchovu, slohovou a komunikativní výchovu a literární výchovu.

V jazykové výuce získá žák vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Cílem je také podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Jazyková výuka povede žáka k přesnému a logickému myšlení, k srozumitelnému vyjadřování v ústní i písemné podobě. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Komunikativní a slohová výchova naučí žáka vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, na základě přečteného textu analyzovat a kriticky posoudit jeho obsah.

V literární výchově žák pozná prostřednictvím četby základní literární druhy a žánry, jejich specifické znaky a naučí se formulovat vlastní názor na literární dílo. Získá čtenářské návyky, schopnosti interpretace literárního textu a vlastní tvořivé produkce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáky k práci s informacemi
- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- užívat různé formy /práce s chybou, uplatnit vlastní prezentaci, rozvíjet vnitřní motivaci/
- aplikovat pravopisná pravidla
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k samostatnému řešení problému /literární a slohová výchova/
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu

Kompetence komunikativní

- vést žáky k výstižnému vyjadřování v projevu mluveném i psaném
- rozšiřovat slovní zásobu žáka pomocí literárního a slohového učiva /speciální mluvní cvičení/
- umožnit diskusi jako formu vyjádření svého názoru

- rozvíjet vlastní tvorbu (literární a slohové práce)

Kompetence sociální a personální

- umožnit diskusi v malých skupinách i v rámci celé třídy
- zařazovat skupinovou práci jako významnou formu učení s cílem zodpovědnosti a podpory všech členů

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším historickým a kulturním dědictvím
- rozebírat literární texty s občanskou tematikou
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Kompetence pracovní

- vést žáky k pracovitosti a odpovědnosti
- dodržovat hygienická pravidla při čtení a psaní

Kompetence digitální

Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání. Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Český jazyk – 1. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
komunikační a slohová výchova		
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	komunikační situace: pozdrav, poděkování, oslovení, omluva, prosba, dialog na základě obrazového materiálu, dramatizace pohádky	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	fonetická analýza hlásek, jazykolamy, analyticko-syntetická příprava	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	rozvíjení znělého hlasu nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní	
píše správné tvary písmen, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	psaní velkých a malých písmen abecedy, psaní slabik, slov a vět, opis, přepis, diktát	
jazyková výchova		
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek, modulace souvislé řeči	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění, komunikace
literární výchova		
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	reprodukce textu, rým a rytmičtáce, přednes básně nebo úryvku prózy	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita, komunikace

Český jazyk – 2. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
komunikační a slohová výchova		
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva dialog, mluvčí a posluchač	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů, zdvořilostní obraty	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	rozvíjení znělého hlasu, nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	různé komunikační situace	Osobnostní a sociální výchova, smyslové vnímání, pozornosti a soustředění
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	souvislé jazykové projevy osnova-dodržování posloupnosti dějů	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	psaní písmen a číslic podle dané normy, správné spojování písmen, užívání diakritických znamének	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyprávění pohádky nebo povídky podle osnovy, spojování obsahu textu s ilustrací	Osobnostní a sociální výchova, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
jazyková výchova		
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	hláskosloví, stavba slov, nauka o slově, abeceda a písmo	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu	

porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost.	třídění slov, seznamování se s některými slovními druhy	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	ohébné a neohebné slovní druhy	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	souvislý mluvený projev, slovní druhy	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	druhy vět podle postoje mluvčího, tvoření vět ze slov, známka za větou	
odůvodňuje a píše správně: <i>i, í/y, ý</i> po tvrdých a měkkých souhláskách; slova se skupinami <i>dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</i> ; slova s <i>ú/ů</i> ; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu (psaní <i>i/y</i> po měkkých a tvrdých souhláskách, výslovnost a psaní slov se skupinami <i>dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</i> , rozlišování <i>ú/ů</i> , rozlišování obecných a vlastních jmen), souhlásky znělé a neznělé	
literární výchova		
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	reprodukce textu, přednes básně nebo úryvku prózy	Osobnostní a sociální výchova, specifické komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích, kreativita
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	práce s literárním textem (poslech četby, dramatizace, ilustrace)	

Český jazyk – 3. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
komunikační a slohová výchova		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků, uplatnění přirozené intonace	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva, pohlednice a dopis dialog, mluvčí a posluchač	Kooperace a kompetice, rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru, aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů, zdvořilostní obraty	
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace, hlasité čtení a předčítání	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	rozvíjení znělého hlasu, nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	členění jazykového projevu, různé komunikační situace	Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	plynulý a úhledný písemný projev, vyplňování poštovních formulářů	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací, využívání jednoduché osnovy, sestavování nadpisu a procvičování členění projevu	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita

jazyková výchova		
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.	slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu, vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	třídění slov podle významu, slovní druhy	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	ohebné a neohebné slovní druhy	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	skloňování podstatných jmen, určování rodu, čísla a pádu, časování sloves, určování osoby, čísla a času	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	věta a souvětí, spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků	
odůvodňuje a píše správně: <i>i, í/y, ý</i> po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; slova se skupinami <i>dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</i> ; slova s <i>ú/ů</i> ; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu (pamětní zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu)	
literární výchova		
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	reprodukce textu, přednes básně nebo úryvku prózy	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	líčení atmosféry příběhu	tvořivost v mezilidských vztazích
rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	základy literatury - poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí), divadlo	
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	volná reprodukce textu dramatisace pohádky, povídky nebo básně	

Český jazyk – 4. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
komunikační a slohová výchova		
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů, členění textu, vyprávění přečteného textu tiché čtení s porozuměním	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	orientace v textu, stručnost vyjadřování, adresa	
reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	vystižení jádra sdělení orientace v naučných textech přiměřených věku, popis činnosti	
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	pravidla dialogu, rozlišovat formu projevu telefonování na různá místa (155, 158, ...)	
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru.	členění vět, frázování, síla a barva hlasu	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	spisovná, hovorová a nespisovná mluva	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	orientace ve stavbě textu členění na odstavce	
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.	pravidla sestavování osnovy členění příběhu	

jazyková výchova		
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	stavba slova	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. vzory podstatných jmen-i /y na konci podst.jm.	slovní druhy a jejich třídění tvary slov mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen, vzory podst. jmen.	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	práce s větou, shoda podmětu s přísudkem	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	stavba věty, základní větné členy věta jednoduchá, souvětí smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	rozmanité spojovací výrazy	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov hledání a dotváření slov příbuzných	
literární výchova		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	zážitkové čtení a naslouchání nalézání příčin věcí a porozumění jim	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	tvůrčí činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje vlastní tvorba na libovolné téma	
rozlišuje různé typy uměleckých textů.	druhy a žánry dětské literatury, dobrodružná literatura, pověsti, pohádky, ...	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	literární pojmy: přirovnávání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy, verš, rým	
zná spisovatele a ilustrátory literatury přiměřené věku	B. Němcová, K. J. Erben, A. Lindgrenová, B. Říha, V. Čtvrtek, H. Zmatlíková, O. Sekora ...	

Český jazyk – 5. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
komunikační a slohová výchova		
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů tiché čtení s porozuměním	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku čtenářský deník a práce s ním	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	orientace v textu, sestavování dopisů	
reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	vystižení jádra sdělení orientace v naučných textech přiměřených věku	
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	pravidla dialogu	
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru.	vypravování podle osnovy, shlednutí pořadu, členění vět, frázování, síla a barva hlasu	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	orientace ve stavbě textu členění na odstavce	
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	pravidla sestavování osnovy členění příběhu	

jazyková výchova		
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	stavba slova	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	slovní druhy a jejich třídění tvary slov mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	práce s větou	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	výstavba věty, základní větné členy věta jednoduchá, souvětí smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	rozmanité spojovací výrazy	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov hledání a dotváření slov příbuzných	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	shoda přísudku s podmětem	
literární výchova		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	zážitkové čtení a naslouchání nalézání příčin věcí a porozumění jim	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje vlastní tvorba na libovolné téma	
rozlišuje různé typy uměleckých textů.	literatura umělecká a věcná literatura v proměnách času lidová slovesnost	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	literární pojmy: přirovnávání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy, verš, rým	

Český jazyk – literatura 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
uceleně reprodukuje přečtený text, zná sběratele a tvůrce pohádek	Báje, pověsti, pohádky	
dokáže vystihnout hlavní myšlenky textu	Česká literatura 19. století	
rozlišuje základní literární druhy a žánry	Dobrodružná literatura	
hodnotí jednání a vlastnosti postav v literárních ukázkách	Svět lidí a svět zvířat	VDO - občan, občanská společnost a stát
vyjádří své pocity z přečteného díla ústně i písemně	Humoristická literatura	
formuluje názor na literární dílo a svůj názor doloží pomocí argumentů	Cestopisná literatura	EGS – Evropa a svět nás zajímá
porovnává literární dílo s filmem a divadelním představením	Ukázky zfilmovaných děl klasické české literatury	MV – fungování a vliv médií ve společnosti

Český jazyk – sloh 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje, umí užít přímou řeč	Vypravování	
dramatizuje text s dějem		MV - práce v realizačním týmu
užívá spisovných jazykových prostředků, odlišuje spisovný a nespisovný projev	Popis	
vhodně využívá verbálních i neverbálních prostředků v mluveném projevu		

rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Zpráva a oznámení	MDV – stavba a tvorba mediálních sdělení
formuluje hlavní myšlenky textu	Výpisky	
umí pracovat s textem a dokáže ho zestručnit	Výtah	
dokáže gramaticky správně vytvořit písemný text	Dopis	
kultivovaně a výstižně se vyjadřuje v dané komunikační situaci	Telefonní a elektronická komunikace	

Český jazyk – mluvnice 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
odliší spisovný a nespisovný projev, nářečí a obecnou češtinu	Jazykověda a její složky	MV – multikulturalita
dokáže pracovat s jazykovými příručkami a slovníky	Jazykové příručky	
rozlišuje hlásky znělé a neznělé	Zvuková stránka jazyka	
rozlišuje způsoby tvoření slov	Slovní zásoba, stavba slova, tvoření slov	
ovládá pravopis lexikální a morfologický	Pravopis	OSV – kooperace a kompetice
dokáže rozlišit slovní druhy	Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické kategorie	
umí používat spisovné tvary jmen	Slova ohebná, koncovky jmen	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba - větné členy základní a rozvíjející, věta jednoduchá a souvětí, přímá řeč	

Český jazyk – literatura 7.ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
rozlišuje literární druhy, zná představitele české i světové literatury	Pohádka, bajka	
charakterizuje hlavní literární žánry	O přátelství a lásce	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
orientuje se v základních literárních pojmech, má přehled o významných dílech daného období	Staré příběhy – věčná témata	EGS – Jsme Evropané
interpretuje smysl díla vlastními slovy	Báje a pověsti	
vyhledává informace o literatuře v dostupných zdrojích	Nikdy se nevzdávej (člověk a nepřízeň osudu)	
porovnává literární náměty ve filmovém a dramatickém zpracování	Jak jsem potkal lidi	MV – Lidské vztahy
hodnotí jednání postav v přečtených ukázkách	Humoristická literatura	

Český jazyk – sloh 7.ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
dokáže reprodukovat původní text	Vypravování	
umí zpracovat různé formy osnovy		
využívá vhodných jazykových prostředků k různým typům popisu	Popis	

dokáže popsat umělecké dílo	Popis uměleckého díla	
umí pojmenovat vlastnosti a projevy lidí	Charakteristika	OSV – poznávací schopnosti
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	Žádost	
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	Pozvánka, reklama, inzerát	MV – stavba mediálního sdělení
formuluje hlavní myšlenky textu, pracuje s odborným textem, vybírá nejdůležitější údaje, odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení	Výtah	

Český jazyk – mluvnice 7. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
podrobně se seznámí s uplatněním slovních druhů v jazyce	Tvarosloví	
rozlišuje spisovné a nespisovné tvary	Slova ohebná a neohebná	
využívá poznatků o jazyce ke gramaticky správnému písemnému projevu, ovládá pravopis velkých písmen	Psaní velkých písmen	OSV - poznávací schopnosti
používá výkladové slovníky, seznámí se s frazémy, rozšiřuje si vyjadřovací schopnosti, vhodně využívá spisovné jazykové prostředky, rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby	Význam slov, obohacování slovní zásoby	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí, zvládá základní pravopisné jevy ve větě jednoduché a v souvětí, ovládá interpunkci	Skladba - věta jednočlenná, dvojčlenná, větné členy základní a rozvíjející, souvětí podřadné, druhy vět vedlejších, stavba textová	

Český jazyk – sloh 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
využívá beletrii ke zpracování slohového útvaru	Charakteristika literární postavy	
umí aplikovat básnické prostředky do slohového učiva, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	Subjektivně zabarvený popis	OSV - kreativita
dokáže pomocí vhodných jazykových prostředků vysvětlit dané téma, vyhledává klíčová slova, samostatně připraví a přednese výklad dle svých osobních zájmů a dispozic	Výklad	
umí pracovat s textem, rozlišuje znaky hlavní a vedlejší, vybírá nejdůležitější údaje	Výtah	
orientuje se v odborném textu, využívá odpovídající jazykové prostředky, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Práce s textem	
dokáže zpracovat jednoduchou úvahu, používá vhodné stylizační prostředky úvahy	Úvaha	ENV - vztah člověka k životnímu prostředí
umí rozlišovat styl prostě sdělovací, odborný, umělecký a publicistický	Základní styly	

Český jazyk – literatura 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
seznámí se s nejstaršími literárními památkami	Setkání se starší literaturou (Bible, starověká literatura, nejstarší poezie)	EGS – Evropa a svět nás zajímá
orientuje se v základních literárních pojmech	Ukázky z děl významných světových autorů	
zná představitele a díla významných literárních směrů	Od romantismu k moderní literatuře	
charakterizuje hlavní literární žánry	Realismus	
rozumí smyslu literárního textu, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla	Psoty lopoty	

umí formulovat názory na diskutované problémy	Dívčí román	
sleduje kulturní dění současnosti, konfrontuje literární díla a filmové zpracování	Filmový scénář	MV - fungování a vliv médií ve společnosti
chápe význam literatury	Humoristická literatura	
všimá si jazykové stránky literárního díla, tvoří vlastní literární text na dané téma	Chvála jazyka	
vyhledává informace o autorech v dostupných zdrojích	Z české i světové poezie	
chápe literaturu jako pomocníka při získávání životních hodnot, rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Science-fiction	

Český jazyk – mluvnice 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
má přehled o slovanských a světových jazycích	Obecné poučení o jazyce	
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu	Útvary českého jazyka	
rozlišuje hlavní způsoby obohacování slovní zásoby	Slovní zásoba	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
pracuje se Slovníkem cizích slov	Slova přejatá a jejich skloňování	
samostatně pracuje s Pravidly ČP a dalšími jazykovými příručkami	Tvarosloví	
umí tvořit spisovné tvary slov, správně třídí slovní druhy	Slovní druhy	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický	Pravopis	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí	Skladba - věty jednočlenné, dvojčlenné, větné členy základní a rozvíjející	
ovládá pravidla interpunkce ve větě jednoduché i v souvětí, dokáže interpunkci zdůvodnit	Významový poměr několikanásobných větných členů i vět hlavních, přístavek, souvětí podřadné i souřadné	
uplatňuje gramatické jevy na základě znalostí z jazykového vyučování	Komplexní jazykové rozbor	

Český jazyk – literatura 9. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
má přehled o nejstarší literatuře	Nejstarší literární památky	
seznamuje se s prvky jazykového a situačního humoru, poznává jazykovou stránku literárního díla a styl jednotlivých autorů	Chvála vypravěčství	
zamýšlí se nad aktuálními problémy člověka	Jak vychovávat vychovatele	
seznámí se s dramatickým uměním českých autorů	Divadlo - písňové texty	
zamýšlí se nad smyslem básnického díla, seznamuje se s tvorbou českých básníků	Poezie	
poznává funkci a umělecké působení vědecko-fantastické literatury, rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní	Vize a fantazie	
seznámí se s lidskými osudy v dílech českých i světových autorů	Osudy	

Český jazyk – sloh 9. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
dokáže reprodukovat text, používá osnovu pro postup při vyprávění	Vypravování	
rozlišuje vypravování v běžné komunikaci a v umělecké oblasti		
dokáže popsat osoby, věci, umělecká díla i činnosti, umí pojmenovat vlastnosti osob, charakterizovat je	Popis a charakteristika	
pracuje s odborným textem, dokáže ho přepracovat na výklad a zpracovat ho jako výtah	Výklad a výtah	
seznámí se s úvahovými postupy, dokáže zpracovat úvahu, kritiku	Úvaha	
zvládá připravený ústní projev ve spisovné podobě	Proslov	
dokáže diskutovat o aktuálních problémech, zapojuje	Diskuse	

se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialog		
dokáže zpracovat publicistický útvar	Publicistické útvary	MV – stavba mediálního sdělení
		kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

Český jazyk - mluvnice 9. tř.		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
seznámí se s ukázkami slovanských jazyků	Jazyky slovanské	
využívá poznatků o jazyce ke gramaticky správnému projevu písemnému i ústnímu	Obecné výklady o jazyce	
ovládá spisovnou výslovnost, pracuje s jazykovými příručkami	Zvuková stránka jazyka	
spisovně vyslovuje a správně píše běžně užívaná cizí slova, využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů	Psaní a výslovnost slov přejatých	
rozlišuje základní způsoby tvoření slov, ovládá pravidla pravopisu spojeného s tvořením slov	Tvoření slov	
rozšiřuje si slovní zásobu, seznamuje se s frazémy, pracuje se Slovníkem spisovné češtiny	Význam slova	- MeDV - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
dokáže zdůvodňovat pravopisné jevy	Tvarosloví	
pracuje s Pravidly českého pravopisu	Psaní velkých písmen	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché	Skladba - větná stavba, základní a rozvíjející větné členy	
ovládá druhy vedlejších vět, zvládá pravopisná syntaktická pravidla	Skladba - souvětí	

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a souvisejících tematických okruhů průřezových témat.

Cílem je naučit žáky komunikovat s lidmi z jiných částí světa, ale i pracovat s počítačem a internetem. Proto je důraz kladen především na komunikativní dovednosti, kterým je podřízena i výuka gramatiky.

Předmět se vyučuje od 1. do 9. ročníku. V prvním ročníku má časovou dotaci 1 hodina týdně, ve 3., 5., 7., 8. a 9. ročníku 3 hodiny týdně, ve 4. a 6. ročníku je týdenní dotace posílena o jednu disponibilní hodinu týdně, která slouží k usnadnění zvládnutí složitějšího učiva. Výuka probíhá většinou v dělených třídách, v prospěchově smíšených skupinách.

V rámci možností vyučujeme v jazykových učebnách, využívá se i počítačová učebna.

Výuka II. st. navazuje na výuku I. stupně, jak v používaných učebnicích, tak i v používaných metodách výuky.

Výuka je založena na modelu britské angličtiny.

Do vzdělávacího obsahu jsou začleněna tato průřezová témata: Multikulturní výchova, Mediální výchova, Evropa v globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova

Vzdělávací obsah je realizován převážně aktivními metodami výuky, které slouží jako prostředek pro vytváření klíčových kompetencí a dosahování výstupů předmětu, např. vytváření projektů, skupinových prací, nácvik rozhovorů, scének

I. stupeň

Cílem předmětu je na I. stupni poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází. Čtenářské i komunikační dovednosti jsou budovány na jednoduchých odpovídajících textech, od toho se odvíjí později schopnost psát.

II. stupeň

Na II. stupni žáci pracují se náročnějšími texty, rozšiřují si slovní zásobu, vytvářejí náročnější a delší konverzace, používají internet a počítače.

Jako doplňkový materiál je využíván anglický časopis, žáci využívají k procvičení audiovizuální techniku, výukové programy na PC, internet.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Nabízíme žákům různé informační zdroje (časopis, internet, ...), které jim umožňují orientovat se v problematice všech faktů, předkládáme žákům dostatek aktivačních metod, které jim umožní posuzovat a porovnávat souvislosti mezi cizím jazykem a mateřským jazykem včetně souvislostí globálních a mezinárodních, vedeme žáky k posouzení vlastního pokroku a kritickému hodnocení výsledků své práce.

Snažíme se tím podchytit zájem žáků o anglický jazyk a anglicky mluvící země.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností při řešení problémových situací v každodenním životě, dostávají náměty k samostatnému řešení problémů, vedeme je ke schopnosti činit zodpovědná rozhodnutí a obhájit je.

Součástí výuky je možnost účasti v jazykových soutěžích na různém stupni úrovně.

Kompetence komunikativní

Klademe důraz na vhodné použití vyjadřovacích prostředků, aby byli žáci schopni se dorozumět v běžných situacích a hovořit o jednoduchých tématech a porozumět čtenému textu na jejich jazykové úrovni. (rozhovory, scénky, dramatizace pohádek, dopisy, ...)

Učíme žáky naslouchat názorům ostatních spolužáků a reagovat na názory vhodným způsobem.

Kompetence sociální a personální

Využíváme skupinovou práci, která umožní žákům nácvik práce ve skupině a podíl na společném výsledku práce tak, aby si uvědomili jedinečnost a odlišnost jednotlivce a mohli rozvíjet své vlastní možnosti a schopnosti, vedeme žáky k sebehodnocení a hodnocení práce ve skupině.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do života školy, seznamujeme žáky s realitami zemí, jejichž jazykem hovoří, vedeme je k pochopení jiných cizojazyčných kultur a prohlubujeme jejich toleranci k nim.

Kompetence pracovní

Ve výuce používáme slovníky, počítače, programy a další zdroje informací, učíme s nimi žáky pracovat a využívat je. Nabízíme dostatek témat a situací pro vytváření vlastních prací a projektů, např. cizojazyčné návody, recepty apod.

Kompetence digitální

Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.

Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Anglický jazyk – 1. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Rozumí jednoduchým krátkým pokynům používaným ve vyučování.	reakce na jednoduché pokyny pozdrav, rozloučení, otázky What's your name? How are you? What colour is it? How many? slovní zásoba z tematických okruhů: číslice 1-10, barvy, rodina, školní pomůcky, hračky, části těla, lidské smysly, domov, ovoce a zelenina, domácí mazlíčci, zvířata na farmě gramatická vazba: I am, It is, I have got, I like, I don't like, can/can't základní výslovnostní návyky	
Používá jednotlivá slova, slovní spojení a ustálené fráze, jako jsou pozdravy, základní otázky nebo jednoduché odpovědi.		
Pozdraví, reaguje na jednoduché otázky a rozloučí se.		

Anglický jazyk – 3.ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	číslovky 1–20 barvy	EGS – Evropa a svět nás zajímá
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	základní zdvořilostní fráze uvítání a rozloučení	OSV - komunikace
používá jednoduché zdvořilostní fráze při pozdravu a představování	školní pomůcky a činnosti pokyny při hrách	MKV – multikulturalita
pozdraví a rozloučí se	ovoce v obchodě s ovocem dotazování na oblíbenost ovoce	OSV – kooperace a kompetice
pojmenuje a označí barvami běžné předměty ve škole	hračky dotazování na vlastnění předmětů	
pojmenuje běžné hračky	sportovní potřeby, nábytek	
řekne si v obchodě o běžné ovoce a pamlsky	popis a charakteristika osob	
sdělí, jaké ovoce má rád, a zeptá se na totéž kamaráda	přídavná jména popisující velikost, rozměr a stáří	
sdělí, jaké běžné sportovní předměty vlastní, a zeptá se na totéž kamaráda	dotazování na majitele předmětu	učivo se prolíná do některých dalších předmětů, např. český jazyk nebo prvouka
používá číslovky do 20	oblečení	
zeptá se na umístění běžných předmětů v místnosti a na stejnou otázku odpoví	základní části lidského těla	
popíše v základních rysech blízké osoby	pokyny při výuce a běžných činnostech	
sdělí jednoduchou větou, co má právě na sobě, a zeptá se na majitele konkrétní věci	užití <i>to</i> a <i>toto</i> při označování věcí	
označí oblečení podle velikosti	jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves <i>být</i> , <i>moci</i> , <i>mít</i> a pomocného slovesa <i>do</i>	
pojmenuje části lidského těla	vazba <i>there is</i>	
rozumí pokynům při běžném cvičení a sportování	rozkazovací způsob v běžných pokynech při hrách a sportu	

zeptá se kamaráda, zda umí běžný, konkrétní sport, a na stejnou otázku odpoví	jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu toho, co máme na sobě	
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	předložky v, na a pod při popisu umístění předmětů	
píše slova krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu		v hodinách používáme audiotecniku, nahrávky textů a písniček k probírané učebnici
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu		hrajeme hry na procvičení slovní zásoby nebo gramatických jevů

Anglický jazyk – 4.ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, poznámky
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba: žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem Tematické okruhy: Povely, rozkazy a zákazy Abeceda a spelling Školní předměty Family, přivlastňovací zájmena HIS, HER Čísla 20–100 Potraviny, množství (some/any) Čas – čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá	OSV - komunikace, poznávání lidí přirozená čísla, celá čísla Finanční gramotnost péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa MKV - multikulturalita
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal		
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu		
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu		
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení		
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností		
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat,		

zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Příslovce – always, sometimes, never	EGS - Evropa a svět nás zajímá
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Měsíce v roce, oslavy, svátky	
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Zvířata Stupňovaná přídavná jména (older, bigger ...)	učivo může být obohaceno znalostmi z ostatních předmětů, např. matematika, vlastivěda, přírodověda, český jazyk atd.
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Příslovce, příslovce místa Město, budovy ve městě Dopravní prostředky Záliby, sport, denní program Dny v týdnu TV programme, channel Zaměstnání, práce Počasí	do výuky je včleněno téma Halloween, Christmas a Easter
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Některé názvy měst, zemí	
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	mluvnice Otázky a odpovědi Otázky na osobní informace Zkrácená forma odpovědi	
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Sloveso CAN, LIKE Zápor ve větě – co mám rád, nemám rád	
napíše krátký text a odpověď na sdělení; s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře	Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový Jednoduché věty v minulém čase prostém, otázky a krátké odpovědi	

Anglický jazyk – 5. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	pozdravy	OSV – sebepoznání a sebepojetí
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat (oblečení, škola, volný čas...), zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	sloveso <i>být</i>	OSV – seberegulace a sebeorganizace
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	číslovky 0–100	OSV – komunikace, poznávání lidí
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	určitý a neurčitý člen (<i>the, a, an</i>)	OSV – kreativita
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	přivlastňovací zájmena	OSV – mezilidské vztahy
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	rodina, domácí zvířata	MKV - multikulturalita
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	dny v týdnu, čas a časové údaje	OSV – kooperace a kompetice
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	škola, školní předměty	MKV – lidské vztahy
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	množné číslo	EGS – Evropa a svět nás zajímá
tvoří věty oznamovací, tázací i negativní se slovesem <i>být, mít a moci</i>	volný čas, koníčky, záliby	učivo může být obohaceno znalostmi z ostatních předmětů, např. matematika, prvouka, český jazyk atd.

jednoduše popíše místo pomocí základních předložek	sloveso <i>mít</i>	
vyplní osobní údaje do formuláře	abeceda a hláskování	
umí se zeptat na časové údaje a odpovědět kolik je hodin a, který je den	nábytek, části domu, místa a budovy ve městě	při vyučování jsou používány různé kopírované materiály, audiotechnika, počítačové programy
počítá do 100	sloveso <i>moci</i>	jsou hrány hry na procvičení a memorizaci slovní zásoby
hláskuje jména a slova	vazba <i>there is/are</i>	žáci vytvářejí různé projekty
přivlastní osobám běžné předměty	předložky	
umí rozlišit a správně použít oba přítomné časy, a to i v záporu a otázce	přítomný čas prostý	
vytvoří množné číslo podstatných jmen	přítomný čas průběhový	Finanční gramotnost
	popis osob	
	oblečení v obchodě	
	základní výslovnostní návyky	

Anglický jazyk – 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Žák na úrovni znalostí 6. třídy rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	měsíce v roce, datum, řadové číslovky	Mezipředmětové vztahy: přírodopis, dějepis a zeměpis
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	popis zvířete	OSV – komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	přítomný čas průběhový	

mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	rozdíl v použití přítomných časů	MKV - lidské vztahy, kulturní difference, multikultura
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	minulý čas prostý sloves BÝT a MÍT	
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves	MEDV - tvorba mediálního sdělení
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	přídavná jména a příslovce	EGS – Evropa a svět nás zajímá
Vyplní základní informace o sobě ve formuláři	prázdniny a cestování	
	výslovnost, počasí, zeměpisné názvy	
	televizní program, filmy a jejich typy	
Soutěže: Olympiáda v AJ	Pomůcky: audio a video technika, počítače, časopisy, slovníky, mapy, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky	

Anglický jazyk – 7. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
-rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	-životní etapy, rodina	Český jazyk
-rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	-minulý čas průběhový a prostý	Zeměpis
-zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	-vyjádření prognóz a záměru (<i>will</i>)	

mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	-vesmír, předpovědi do budoucna	OSV - mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace
-rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	-přírodní katastrofy	EGS - Evropa a svět nás zajímá
-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	-bydlení, domy, místa ve městě	MKV - kulturní difference, multikulturalita
-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	-Londýn	
-reaguje na jednoduché písemné sdělení	-použití určitého a neurčitého členu	
	-ptaní se na cestu, popis cesty	
	-zážitky, ambice	
	-předpřítomný čas prostý	
	-problémy	
	-frázová slovesa	
	-měl bych, neměl bych	
	-muset, nesmět, nemuset	
	-někdy, nikdy, právě	

	-přízvuk slova a věty, krátké a dlouhé samohlásky, znělé a neznělé souhlásky, intonace	
Soutěže: Olympiáda v AJ	Pomůcky: audio a video technika, počítače, časopisy, slovníky, mapy, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky	

Anglický jazyk – 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
-rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	-materiály a oblečení	Český jazyk
-rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	-běžná slovní spojení každodenního života	Dějepis
-zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	-minulý čas průběhový a prostý	
-mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	-vyjádření zvyklosti či stavu věci v minulosti (<i>used to</i>)	OSV - mezilidské vztahy
-vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	-předpřítomný čas	EGS - Evropa a svět nás zajímá
-vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	-tázací dovětky	MKV - multikulturalita
-rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	-kaskadéři ve filmech, celebrity	
-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	-části těla, zdravá výživa, u lékaře, zdravotní potíže	
-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	-podmětné a předmětné vedlejší věty	

-reaguje na jednoduché písemné sdělení	-sloveso + <i>-ing</i> nebo infinitiv	
	-přídavná jména končící na <i>-ed</i> , <i>-ing</i>	
	-středověcí rytíři (Robin Hood), legendy	
	-trpný rod v různých časech	
	-životní prostředí	
	-podmínkové souvětí prvního typu	
	-časové věty	
	-frázová slovesa	
	-vyjádření účelu	
	-přátelé, generační rozdíly	
Soutěže: Olympiáda v AJ	Pomůcky: audio a video technika, počítače, časopisy, slovníky, mapy, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky	

Anglický jazyk – 9.ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky

rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	zvratná zájmena trpný rod, modální slovesa, minulé časy, předpřítomný čas	Mezipředmětové vztahy: český jazyk, dějepis, zeměpis, dějepis, informatika
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	vyjádření různých forem budoucnosti	
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	předložky, frázová slovesa	
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	podmiňovací způsob: would, wouldn't	
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	podmiňovací způsob: podmiňovací věty I. a II. typu	EGS - objevujeme Evropu a svět
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	otázky	MKV - multikulturalita, etnický původ, kulturní difference
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	předložky	MDV - tvorba mediálního sdělení
vyplní základní informace o sobě ve formuláři	jízdní řady, plánování cesty, stupňování přídavných jmen	OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace
	použití gerundia, rozkazy, varování a rady, for + gerundium	

	popis vzhledu a charakteru, volný čas, peníze, cestování, zaměstnání	
	schůzka, varování, požadavky	
	Žádost o informace, zdvořilostní fráze, formální dopis	
Soutěže: Olympiáda v AJ	Pomůcky: audio a video technika, počítače, časopisy, slovníky, mapy, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky	

DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk je od školního roku 2013/2014 vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka předmětu vychází z této vzdělávací oblasti a souvisejících tematických okruhů průřezových témat.

Cílem je naučit žáky komunikovat s lidmi z jiných částí světa, dále potom pracovat s počítačem a internetem v rámci dalšího cizího jazyka. Důraz je kladen především na komunikativní dovednosti, kterým je podřízena i výuka gramatiky.

Předmět se vyučuje jako další cizí jazyk od 7. do 9. ročníku a má časovou dotaci 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou v dělených třídách, v prospěchově smíšených skupinách. V rámci možností vyučujeme v jazykových učebnách, využívá se i počítačová učebna.

Cílem předmětu je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází. Čtenářské i komunikační dovednosti jsou budovány na odpovídajících textech, od toho se odvíjí i schopnost psát v německém jazyce. Po zvládnutí potřebných jazykových základů, používají žáci internet a počítače.

Jako doplňkový materiál je využíván německý časopis, žáci využívají k procvičení výukové programy na počítači.

Vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)¹.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Nabízíme žákům různé informační zdroje (časopis, internet,...), a tím se snažíme podchytit zájem žáků o německý jazyk a německy mluvící země.

Kompetence k řešení problémů

Součástí výuky je možnost účasti v jazykových soutěžích. Předkládáme různé problémové situace z každodenního života a vedeme žáky k jejich řešení.

Kompetence komunikativní

Klademe důraz na vhodné použití vyjadřovacích prostředků, schopnosti žáků dorozumět se v běžných situacích a hovořit o jednoduchých tématech a porozumět čtenému textu na jejich jazykové úrovni. (rozhovory, scénky, dramatizace pohádek, dopisy,...).

Kompetence sociální a personální

Využíváme skupinovou práci, vedeme žáky k sebehodnocení a hodnocení práce ve skupině.

Kompetence občanské

Výuka seznamuje žáky s realitami zemí, jejichž jazykem hovoří, vede k pochopení jiných cizojazyčných kultur a prohlubuje toleranci k nim.

---

¹ úroveň A1: Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní, klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Další cizí jazyk – Německý jazyk – 7. ročník

výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností v cizím jazyce při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	audioorální kurs - techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace), pokyny a instrukce. Základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka – fonetické znaky (pasivně). Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Pozdravy v německy mluvících zemích, čísla, barvy, osobnosti, mezinárodní slova Základní gramatické struktury a typy vět. Časování pravidelných sloves a slovesa sein, slovosled věty oznamovací, slovosled W-otázek, zjišťovací otázky, sloveso mögen	OSV - mezilidské vztahy projekt „ICH“
Rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl. Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů.	Dialogy rodilých mluvčích, zpočátku pomalejší. Představení členů rodiny, popis rodinné fotografie, vazba „von“, Pamelas Mutter, přivlastňovací zájmena mein - meine, dein – deine.	EGS - Evropa s svět nás zajímá
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (rodina, volný čas, kalendářní rok, zvířata). Nepřímý pořádek slov v oznamovací větě, předložka um v časových údajích, gern – am liebsten.	projekt „Schulsachen“
Orientuje se v jednoduchém textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci.	Procvičování techniky čtení, otázek a odpovědí, tvorby krátkých sdělení. Jednoduchý popis osob, zvířat, posouzení správnosti, určitý a neurčitý člen, zápor kein, rozkazovací způsob lexikálně.	MKV - multikulturalita
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se	Tematické okruhy volný čas, rodina, škola, realie zemí příslušných jazykových oblastí. Časování pravidelných	

jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších jednoduchých témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	sloves, časování slovesa být, předložka am v časových údajích, vyprávění o zájmech. Písemná podoba různých forem sdělení (pozdrav, blahopřání, E-Mail, dopis). Popsat své činnosti během týdne, odmítnout navržený program.	
Naváže kontakt s konkrétní osobou. Používá slovník v učebnici. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.	Tematické okruhy volný čas, zvířata, školní pomůcky a části počítače). Časování slovesa haben, telefonování, 4. pád podstatných jmen se členem neurčitým, časování dalších pravidelných sloves, zápor kein ve 4. pádě, reálie Vídeň	MDV - práce v realizačním týmu

Další cizí jazyk – Německý jazyk – 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Čtení (hlasité i tiché). Popis místa, kde jsem. Poskytnutí informací o časových údajích. Předložka in ve 3. pádě, určování času, množné číslo některých podstatných jmen, předložka im, um v časových údajích.	OSV - mezilidské vztahy projekt „Familienstory“
Udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení. Používá slovníky. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	Dialogy našich i rodilých mluvčích s postupně přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů. Práce se slovníky. Vyjádření cíle cesty, pozdrav z dovolené, časování slovesa fahren, předložka nach, vazba „ich möchte“, země, dopis. Základní gramatické struktury a typy vět – jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.	EGS - Evropa a svět nás zajímá
Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audio-orálně upravené texty.	Jazykolamy. Reálie – vazba „gibt es“.	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu.	Vyjádření přání jak by měl vypadat vysněný pokoj. Popis činností, které děláme během roku. Poslech s porozu-	MKV - multikulturalita

	měním a rozhovory na dané téma. Přivlastňovací zájmena unser, unsere, předložky se 3. a 4. pádě, podstatná jména ve 4. pádě s určitým členem, slovesa stehen, stellen, hängen, stellen, liegen, sitzen. Slovesa s odlučitelnou předponou a některá nepravidelná slovesa.	
Písemně obměňuje krátké texty týkající se jeho samotného a dalších osvojených témat. Má základní poznatky o německy mluvících zemích.	Sestavení textu jednoduchého popisu cesty, pozvání do kina, smlouení schůzky. Nepřímý pořádek slov ve větě, předložka für s podstatným jménem. Tvoření otázek. Salzburg, Mozart.	MDV - práce v realizačním týmu, autentické materiály, Z, Hv
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného.	Tematický okruh jídlo, nákupy, denní program. Způsobové sloveso müssen, množné číslo podstatných jmen, nepravidelná slovesa, 3. pád podstatných jmen, používání číslovek větších než 1000	projekt „Mein Tag“
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Vyprávění o průběhu dne, rozhovory při nakupování. Vyjádření povinností (co musím).	finanční gramotnost

Další cizí jazyk – Německý jazyk – 9. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Postihne hlavní smysl mluveného i psaného sdělení včetně důležitých detailů. Rozumí informacím v poslechových textech týkajících se každodenních témat, zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu Způsobová slovesa können a dürfen, časové údaje, podmět man. Rozhovory s lékařem, sloveso tun ve spojení „weh tun“, rozkazovací způsob, osobní zájmena ve 3. pádě, vyprávění krátké příhody v minulosti, sloveso sein a haben v préteritu. Tematické okruhy zdraví, lidské tělo, povolání	OSV - mezilidské vztahy

Porozumí úryvkům autentických textů převážně informativního charakteru. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	Původní materiály z německých zemí. Orientace podle jednoduchého plánu města, dopravní prostředky, předložky se 3. pádem. Způsobové sloveso wollen, souvětí se spojkou deshalb.	EGS - Evropa a svět nás zajímá
Běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat – pozdrav, blahopřání.	Zpracování zadaného či volného tématu s využitím slovníku a dalších jazykových příruček. Tematické okruhy – příroda, počasí, kalendářní rok, oblečení. Svátky, zvyky v německy mluvících zemích, nepravidelné sloveso „tragen“, přivlastňovací zájmena.	MKV - multikulturalita
Orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích, a to i v porovnání s reáliemi mateřské země. Rozumí slovům a větám, které se vztahují k běžným tématům.	Tematické okruhy: počasí a příroda, cestování a turistika, životní prostředí a reálie německých jazykových oblastí a České republiky. Vyprávění o zážitcích z dovolené, porovnání pomocí als, perfektum pravidelných sloves. Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru – jsou tolerovány chyby, které narušují smysl sdělení a porozumění)	MDV - práce v realizačním týmu

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

MATEMATIKA

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka předmětu vychází ze vzdělávací oblasti „Matematika a její aplikace“. Je vyučována od 1. ročníku do 9. ročníku s časovými dotacemi:

- 1. stupeň
  - 1. třída – 4 hodiny týdně
  - 2. třída – 5 hodin týdně
  - 3. třída – 5 hodin týdně
  - 4. třída – 4 hodiny týdně
  - 5. třída – 5 hodin týdně
- 2. stupeň
  - 6. třída – 4 hodiny týdně
  - 7. třída – 4 hodiny týdně
  - 8. třída – 5 hodin týdně
  - 9. třída – 4 hodiny týdně

Výuka probíhá v domovských i počítačových učebnách. Žákům jsou poskytovány vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě – analyticko-syntetické myšlení, logika, tvořivost, schopnost řešit problémy a volí metody řešení. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, počítačový software, určité typy výukových programů).

Předmět je členěn na okruhy:

- čísla a početní operace (1. stupeň),
- číslo a proměnná (2. stupeň),
- geometrie v rovině a prostoru,
- závislosti, vztahy a práce s daty
- nestandardní aplikační a problémové úkoly

Soustavně zařazujeme činnosti, ve kterých žáci aplikují matematické dovednosti při řešení životních situací.

V předmětu se kromě vlastního obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezového tématu: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Talentovaní žáci se každoročně zúčastní matematických soutěží. Žáci s poruchou učení mohou pracovat dle individuálních plánů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při vyučování se zaměřujeme především na rozvoj klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Snažíme se obecně užívané termíny, znaky a symboly uvádět do souvislosti s realitou. Tím vytváříme komplexnější pohled na matematické jevy.

Kompetence k řešení problémů

Nabízíme žákům možnosti, jak samostatně řešit problémy úlohami rozvíjejícími tvořivost a logické postupy. Aplikací při řešení obdobných problémových situací docházejí žáci ke správným závěrům sami.

Kompetence komunikativní

Klademe důraz na to, aby žáci vyjadřovali své myšlenky v logickém sledu a vyjadřovali se souvisle. Chceme, aby rozuměli různým druhům textů, záznamů a matematické symbolice.

Kompetence sociální a personální

Při vhodných tématech využíváme skupinovou práci, a tak můžeme diferencovat podle individuálních schopností žáků. Tím podporujeme jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

Vhodnými příklady ze života se snažíme v žácích vypěstovat zodpovědné chování v krizových situacích, odmítání hrubého zacházení a soucítění s druhými. Ve vyučovacím procesu vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky ke správnému a bezpečnému používání přístrojů a pomůcek. Plněním povinností, využíváním znalostí a dodržováním pravidel připravujeme žáky na jejich další profesní zaměření.

Kompetence digitální

Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.

Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Matematika a její aplikace – 1. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
číslo a početní operace		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	manipulace s předměty počítání prvků vyvození čísel a nácvik číslic 0–20 číselná řada tvoření skupin o daném počtu prvků	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	čtení a zápis čísel 0–20 vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ slovní úlohy na porovnávání o „X“ více a o „X“ méně	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi určování desítek a jednotek záměna sčítanců rozkl	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	sčítání a odčítání v oboru 0–20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10 jednoduché slovní úlohy	Finanční gramotnost
závislosti, vztahy a práce s daty		
popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy orientace a čtení matematických zápisů zápis slovních úloh	

geometrie v rovině a v prostoru		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvaru rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh tělesa – krychle, kvádr, koule	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	modelování geometrických útvarů podle zadání	

Matematika a její aplikace – 2. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
číslo a početní operace		
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	čtení a zápis čísel vztahy větší, menší, rovná se (znaménka $>$, $<$, $=$)	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi určování desítek a jednotek	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	sčítání a odčítání v oboru 0-100 bez přechodu a s přechodem přes 10	
	násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1–5)	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Finanční gramotnost
závislosti, vztahy a práce s daty		
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	určování času převádění jednotek času	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy orientace a čtení matematických zápisů	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	čtvercová síť a číselná osa práce s údaji (jízdní řád, kalendář, ceník)	
geometrie v rovině a v prostoru		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh tělesa - krychle, kvádr, koule, válec	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	bod, přímka a úsečka – měření v cm a mm	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	modelování geometrických útvarů podle zadání	

Matematika a její aplikace – 3. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
číslo a početní operace		
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení a zápis čísel vztahy větší, menší, rovná se znaménka >, <, =	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi určování stovek, desítek a jednotek	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	sčítání a odčítání v oboru 0–1000 násobení a dělení v oboru malé násobilky, písemné sčítání a odčítání, kontrola výpočtů	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Finanční gramotnost
závislosti, vztahy a práce s daty		
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	určování času převádění jednotek času, délky, hmotnosti a objemu	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy orientace a čtení matematických zápisů	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	pohyb ve čtvercové síti a na číselné ose práce s údaji (jízdní řád, ceník)	
geometrie v rovině a v prostoru		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh tělesa – krychle, kvádr, koule	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm a mm	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	modelování geometrických útvarů podle zadání	

Matematika a její aplikace – 4. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
číslo a početní operace		
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	principy asociativnosti a komutativnosti	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 velká násobilka písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem dělení jednociferným číslem dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel <i>zlomky, nerovnice</i>	
převádí jednotky, má konkrétní představu o jednotlivých jednotkách	Jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	zaokrouhlování na 1000, 100, 10 kontroly výpočtů	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	
závislosti, vztahy a práce s daty		
vyhledává, sbírá a třídí data.	práce s daty	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	Finanční gramotnost
geometrie v rovině a v prostoru		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	práce s geometrickými útvary	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce	
sestrojí rovnoběžky a kolmice.	rovnoběžky, různoběžky, kolmice	

rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osové souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	osová souměrnost	
nestandardní aplikační úlohy a problémy		
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	slovní úlohy s netradičními postupy	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Finanční gramotnost

Matematika a její aplikace – 5. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
číslo a početní operace		
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	principy asociativnosti a komutativnosti	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	sčítání a odčítání čísel do milionu písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem dělení dvojciferným číslem	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10 000, kontroly výpočtů	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky	
porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teplo- měr, model)	

závislosti, vztahy a práce s daty		
vyhledává, sbírá a třídí data.	práce s daty	
geometrie v rovině a v prostoru		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku jednotky obsahu	
nestandartní aplikační úlohy a problémy		
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	slovní úlohy z běžného života s využitím zkušeností dětí a možností i netradičních postupů řešení	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Finanční gramotnost

Matematika a její aplikace – 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Číslo a proměnná		
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel- prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, znaky dělitelnosti	
čte a zapisuje desetinná čísla porovnává a zaokrouhluje des. čísla, provádí odhady s danou přesností, provádí početní operace	Desetinná čísla – pojem desetinného čísla, porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení	Fy – řešení početních úloh
provádí početní operace s des. čísly, umí vypočítat aritmetický průměr, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	aritmetický průměr	OSV – odhad a určení např. ceny nákupu, ...
převádí jednotky	převody jednotek	Fy – řešení početních úloh

Geometrie v rovině a v prostoru		
užívá a rozlišuje pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka načrtne a sestrojí rovinné útvary	Rovinné útvary – rovina, bod, úsečka – osa úsečky, přímka, polopřímka	Fy – měření délky
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů načrtne a sestrojí rovinné útvary (obdélník, čtverec, kružnice, trojúhelník)	rovinné útvary	
Odhaduje a vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku	obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku	Fy – řešení početních úloh
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrné a shodné útvary	Osová souměrnost- shodnost geometrických útvarů, vlastnosti osově souměrnosti, osově souměrné obrazce, rovinová souměrnost	
Narýsuje a určuje velikost úhlu měřením a výpočtem, přenesení úhel a sestrojí jeho osu, rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů, provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách), pozná dvojice vedlejších úhlů, vrcholových, souhlasných a střídavých úhlů, umí využít jejich vlastností	Úhel – pojem úhlu, rýsování a přenesení úhlu, druhy úhlů, osa úhlu, shodnost úhlů, velikost úhlu, porovnávání a třídění úhlů podle velikosti, sčítání, odčítání, násobení, dělení úhlů dvěma, vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé úhly	Z – určování zeměpisné polohy
rozumí pojmu mnohoúhelník, umí sestrojit pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)	
určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti, pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, ...), umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku, umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou	Trojúhelník- základní pojmy, vnitřní a vnější úhly trojúhelníku, konstrukce trojúhelníků, trojúhelníková nerovnost, druhy trojúhelníků, výšky, těžnice, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku	
Odhaduje a vypočítá obsah rovinných útvarů (obdélník, čtverec), zná jednotky obsahu, umí je převádět, využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců	Obsah čtverce a obdélníku, obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku)	OSV – obsah pokoje, pozemku, ...
Určuje a charakterizuje prostorové útvary (tělesa) – kvádr, krychle, analyzuje jejich vlastnosti, načrtne	Prostorové útvary – kvádr, krychle, síť těles, zobrazování těles, povrch krychle, kvádrů, objem krychle, kvádrů	Pč

a sestrojí jejich síť a z ní tělesa vymodeluje, odhaduje a vypočítá jejich objem a povrch, načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání		
užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí	jednotky objemu	Fy – řešení početních úloh
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie	Matematický klokan, matematická olympiáda, Pythagoriáda OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Logické a netradiční geometrické úlohy	Matematický klokan, matematická olympiáda, Pythagoriáda OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Matematika – 7.ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Číslo a proměnná		
Znázorní zlomky na číselné ose, krátí, rozšíří, porovná zlomky a smíšená čísla, provádí početní operace se zlomky, smíšenými čísly, užívá způsob kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (zlomkem, desetinným číslem), analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát	Zlomky – pojem zlomku, znázorňování zlomků na číselné ose, krácení a rozšiřování zlomků, porovnávání, smíšená čísla, početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení), převrácené číslo, zlomky a desetinná čísla- rozvinutý zápis v desítkové soustavě, složené zlomky, slovní úlohy	fyzika
Provádí početní operace v oboru celých čísel, analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel	Celá čísla – kladná a záporná celá čísla, čísla navzájem opačná, číselná osa, porovnávání, početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení), slovní úlohy	fyzika – teplota
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel, analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	Racionální čísla – porovnávání, číselná osa, početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení), slovní úlohy	fyzika
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů,	Poměr, přímá, nepřímá úměrnost – poměr, převrácený poměr, měřítko map a plánů, změna v daném poměru, úměra- přímá, nepřímá, trojčlenka, slovní úlohy	Zeměpis – mapy, plány

užívá způsob kvantitativního vyjádření vztahu celek- část (poměrem)		
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) užívá způsob kvantitativního vyjádření vztahu celek- část (procentem)	Procenta, úroky – pojem procento, procentová část, počet procent, základní úlohy na procenta, jednoduché úrokování, procenta na diagramech, promile	Finanční gramotnost
Závislosti, vztahy a práce s daty		
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat, určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastností, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky, aritmetický průměr Přímá, nepřímá úměrnost	Zeměpis Informatika
Geometrie v rovině a v prostoru		
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku, vypočítá obvod, obsah trojúhelníku, užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků, načrtne a sestrojí rovinné útvary, načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar	Shodnost, středová souměrnost – shodnost rovinných útvarů, shodnost trojúhelníků (věty o shodnosti trojúhelníků), konstrukce trojúhelníků, obsah, obvod trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost, středová souměrnost, útvary souměrné podle středu	Výtvarná výchova
vypočítá obvod, obsah rovnoběžníků, lichoběžníků, načrtne a sestrojí rovinné útvary, využívá potřebnou matematickou symboliku	Čtyřúhelníky – základní pojmy, rovnoběžníky, lichoběžníky	
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch, načrtne a sestrojí síť základních těles, načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Hranoly – kolmé hranoly, síť, povrch a objem, převod jednotek objemu, povrchu	fyzika
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie	Matematický klokan, matematická olympiáda, Pythagoriáda OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Logické a netradiční geometrické úlohy	Matematický klokan, matematická olympiáda, Pythagoriáda OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Matematika – 8.ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Číslo a proměnná		
Užívá ve výpočtech druhou mocninu i odmocninu, užívá mocniny s přirozenými mocniteli, účelně využívá kalkulačtor	Mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina, určování třetích a vyšších mocnin pomocí tabulek a kalkulačtorů, mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi, iracionální čísla, reálná čísla, obrazy druhých odmocnin čísel na číselné ose	
řeší Pythagorovu větu a umí ji aplikovat	Pythagorova věta – výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku; užití Pythagorovy věty k řešení úloh	OSV – rozvoj schopností poznávání
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Výrazy a jejich užití – proměnná a výraz, číselný výraz a jeho hodnota, výrazy s proměnnými, jednočlen, mnohočlen, početní operace s jednočleny a mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin, dělení jednočlenem, úpravy mnohočlenů na součiny)	
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí lineárních rovnic	Lineární rovnice- rovnost a její vlastnosti, lineární rovnice s jednou neznámou, slovní úlohy řešené rovnicemi, výpočet neznámé veličiny ze vzorce	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Základy statistiky- postavení a úkoly statistiky	Finanční gramotnost Informatika
porovnává soubory dat	základní statistické pojmy	
	aritmetický průměr, modus, medián, četnost,	
	diagramy	
Geometrie v rovině a v prostoru		
Rozlišuje kruh a kružnici, načrtne a sestaví rovinné útvary, zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních	Kružnice a kruh - základní pojmy, vzájemná poloha kružnice a přímky, vzájemná poloha přímek v rovině,	OSV - rozvoj schopností poznávání

rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku, odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	vzdálenost bodu od přímky, Thaletova věta, vzájemná poloha dvou kružnic, délka kružnice, obsah kruhu, kružnicový oblouk, kruhová výseč	
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti, odhaduje a vypočítá objem a povrch těles, načrtne a sestrojí síť základních těles, načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Válec – základní pojmy, rotační válec, povrch a objem, síť,	
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Konstrukční úlohy v rovině - základní konstrukční úlohy, množiny všech bodů dané vlastnosti, konstrukční úlohy řešené pomocí množin všech bodů dané vlastnosti, konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků pomocí Thaletovy kružnice	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie	Matematický klokan, matematická olympiáda, Pythagoriáda OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Logické a netradiční geometrické úlohy	Matematický klokan, matematická olympiáda, Pythagoriáda OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Matematika – 9. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Číslo a proměnná		
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Lomený výraz a jeho užití- společný násobek a společný dělitel lomených výrazů, rozšiřování a krácení lomených výrazů, početní výkony s lomenými výrazy, složené lomené výrazy a jejich zjednodušování	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli – lineární rovnice se dvěma neznámými, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými,	fyzika – výpočty, slovní úlohy

	slovní úlohy řešené soustavami dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, grafické řešení soustav dvou rovnic se dvěma neznámými	
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	řešení slovních úloh	OSV – rozvoj schopností poznávání
řeší aplikační úlohy na procenta	jednoduché úrokování složené úrokování kombinované úrokování měna, valuty, devizy a další důležité ekonomické pojmy	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Finanční gramotnost
Geometrie v rovině a v prostoru		
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	vlastnosti trojúhelníku, konstrukce	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	konstrukce čtyřúhelníku (lichoběžník, rovnoběžník, různoběžník)	
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti, načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině, odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	jehlan, rotační kužel, koule- objem a povrch, objem a povrch komolého kužele a komolého jehlanu	
načrtne s sestrojí síť základních těles	jehlan – síť	
odhaduje a vypočítává obvody a obsahy rovinných útvarů	obvody a obsahy rovinných obrazců	
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	podobnost	
	podobnost geometrických útvarů v rovině	
	podobnost trojúhelníků	
	dělení úseček v daném poměru	

Závislosti, vztahy a práce s daty		
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	goniometrické funkce ostrého úhlu pravoúhlého trojúhelníku, základní úlohy, užití goniometrických funkcí při výpočtech, další užití goniometrických funkcí	
určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	přímá a nepřímá úměrnost - opakování	
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	funkce; (pravoúhlá soustava souřadnic)	fyzika, chemie - výpočty, tabulky, grafy
	graf funkce	
	lineární funkce (přímá úměrnost)	
	nepřímá úměrnost	
	kvadratická funkce	
	funkce s absolutní hodnotou	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	pravoúhlé pomítání (typy čar a jejich užití, technické písmo, kótování)	
	netradiční geometrické úlohy	

INFORMATIKA

INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Již od roku 1993 jsme škola zaměřená na výuku Informatiky. Při vytváření ŠVP jsme hodinovou dotaci ještě rozšířili ze dvou na:

- Povinný počet hodin:
  - 4. třída: 1 hodina
  - 5. třída: 2 hodiny
  - 6. třída: 2 hodiny
  - 7. třída: 2 hodiny
  - 8. třída: 2 hodiny
  - 9. třída: 2 hodiny   11 hodin
- Navíc si část žáků může zvolit rozšíření o další 3 hodiny
  - 7. třída: 1 hodina
  - 8. třída: 1 hodina
  - 9. třída: 1 hodina   14 hodin

Celkem tedy žáci na ZŠ Oblačná absolvují **11–14 hodin** souvislé výuky, která probíhá od 4. třídy. Navíc již od 1. třídy žáci navštěvují učebny informatiky a seznamují se s prací na PC. Od 4. třídy pak je soustavná výuka, kdy se zaměřujeme na rozvoj informatického myšlení (data, informace, modelování, algoritmizace, programování, informační systémy, digitální technologie), základy grafiky, psaní všemi deseti, ...

Od 6. třídy se zaměřujeme na následující oblasti:

- Digitální technologie – hardware, software, počítačové sítě, bezpečnost, digitální identita
- Algoritmizace, programování a tvorba digitálního obsahu
- Informační systémy a zpracování dat
- Prezentací a komunikační technika
- Internet a jeho možnosti
- Kancelářské balíčky MS Office a LibreOffice
- Vytváření webových stránek

U starších žáků podporujeme analyticko-syntetické myšlení a tvůrčí přístup k řešení problémů. U každého problému existuje více cest řešení, hledání a vyhodnocení s porovnáním jednotlivých způsobů.

Od 3. třídy máme pro žáky připraveno mnoho kroužků – Počítačová grafika, práce s internetem, Programování a Robotika.

Naši absolventi jsou schopni efektivně využívat veškeré kancelářské aplikace a mají i velmi dobré základy pro specializované oblasti (práce v grafických editorech, algoritmizace a programování, 3D modelování a tvorba webových stránek).

Oproti jiným školám se naše výuka odlišuje:

- 11–14 hodin soustavné výuky výpočetní techniky
- Mnohaleté zkušenosti s rozšířenou výukou informatiky

- Rozsah výuky, který je větší než na některých středních školách

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učíme různým metodám přístupu a zpracování informací. Žáci je zpracovávají z hlediska validity a důležitosti. Samostatně zpracovávají postup řešení a vyhodnocují na základě efektivnosti.

Kompetence k řešení problémů

Rozpoznává a vnímá problémové situace a přemýšlí o příčině vzniku. Jednotlivá řešení porovnávají mezi sebou a Internet se snaží brát jako zdroj pro vyhodnocení a porovnávání.

Kompetence komunikativní

Vedeme k přesnému popisování situace a zdroje problému. Učitel často jen naznačí jeden způsob a na žácích je správně tomu porozumět a vyhodnotit.

Kompetence sociální a personální

Mezi sebou si mohou často pomáhat a vzájemně se domluvit na nejlepší možné variantě. Rovněž v některých situacích žáci pracují jako pomocní učitelé a pomáhají ostatním.

Kompetence občanské

Vedeme k poznání možnosti rozvoje i zneužití výpočetní techniky a učíme odpovědnosti za své chování.

Kompetence pracovní

Učíme optimálně plánovat a rozvíjet pracovní schopnosti. Žáci využívají pracovních zásad a postupů získaných v životě na situace v IT. Snažíme se učit ne programy, ale pracovní postupy.

Kompetence digitální

Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání. Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Informatika – 4. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	řád učebny informatiky, bezpečnost, pravidla v učebnách informatiky základní pojmy – hardware a software	
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie, propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	základní pojmy, funkce a popis počítače a přídatných zařízení – praktické ukázky propojení technologií, (bez)drátové připojení: internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	
Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	přihlašování do sítě, hesla, uživatelské účty síťový disk (ukládání souborů, vytváření složek, mazání, kopírování, přesouvání)	
Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat	definice – data, informace sběr a záznam dat s využitím textu, obrázku, čísla, barvy, tvaru a zvuku, hodnocení získaných dat, vyvození závěru pracuje s daty, popíše situaci, vyhodnotí situaci... kódování a přenos dat – využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace modelování jako zjednodušené znázornění skutečnosti	
Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu, uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodovat, popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji, vyčte informace z daného modelu	data, informace – sběr a záznam dat s využitím textu využití kódování a přenos dat – značky, piktogramy, symboly... modelování – obrázkové modely, myšlenkové a datové mapy.	
Pracuje s textem a obrázkem v grafickém freewareovém editoru, vyčte informace z daného modelu	Freewareový grafický program, základní funkce grafického editoru, formát souboru seznámení s prostředím a nástroji grafického programu – kresba, razítko, tvary, guma, text, magie, zvukové efekty, ... otevření a uložení obrázku omalovánky v programu prezentace vlastních obrázků v programu	Kreslení obrázků na dané téma

	sdělení informace obrázkem, zakódování zprávy pomocí obrázku práce s tabulkou znaků – zakódování jednoduché věty	
Pracuje s textem a obrázkem v grafickém bitmapovém editoru	bitmapový grafický program, základní funkce grafického editoru, formát souboru seznámení s nástroji v bitmapovém programu – tužka, sprej, guma, barevná guma, štětec, plechovka, úsečka, křivka, tvary, ... otevření a uložení obrázku využívání klávesových zkratk CTRL+C, CTRL+V, CTRL+X, CTRL+A a dalších. internet – metody a nástroje vyhledávání informací práce s klávesou PrtScr výřez a barevná úprava obrázku (využití kapátka) psaní textu v bitmapovém programu (typ písma, velikost a řez)	Kreslení obrázků na dané téma
Pracuje s obrázkem ve vektorovém grafickém editoru,	vektorový grafický program, základní funkce vektorového grafického editoru, formát souboru, ukázky grafických editorů s vektorovou grafikou (freeware) změna nastavení dokumentu; kresba jednoduchých objektů; práce s obrázkem – kódování obrázkem, kopírování a vkládání kresba srdce – tvarování objektů; výplň, změna tloušťky čáry	Kreslení obrázků na dané téma
Pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru (Word)	základní pravidla při psaní textu - uložení a otevření dokumentu, změna písma – řez, velikost klávesové zkratky, při kopírování, vkládání, vyjmutí automatické tvary, Word Art, pozice obrázku v textu propojení práce v programu Word, Malování a internetu – využití kopírování, práce s více okny	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Komunikuje pomocí internetu, dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi (internetem)	základní způsoby komunikace (e-mail, chat)- charakteristika (výhody, nevýhody a nebezpečí) e-mail – základní charakteristika (výhody, nebezpečí) Vytvoření a registrace e-mailové schránky – základní informace a popis prostředí zásady psaní e-mailové zprávy (adresář, kopie, předmět, text, přidání přílohy) odeslání e-mailové zprávy	

Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	úvod do internetu, základní pravidla, www stránky, vyhledávání, hypertextový odkaz, hry na internetu internetový prohlížeč – jednotlivé druhy a jejich charakteristika pravidla bezpečnosti na sociálních sítích a při komunikaci přes internet WWW stránky – hry na internetu (logické, pexeso, puzzle), omalovánky; multimediální využití počítače	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Informatika – 5. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	řád učebny informatiky, bezpečnost, pravidla v učebnách informatiky základní pojmy – hardware a software (rozšíření látky ze 4. třídy) jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem	
propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	základní zásady při práci s počítačem, přihlašování a odhlašování (opakování) základy hardwaru a softwaru; struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení	
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Tento počítač – klávesové zkratky, práce s oknem průzkumníku, kopírování, přesouvání, přejmenovávání souborů a adresářů, význam pravého tlačítka, vytvoření složky, zjištění vlastností souborů	
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu, sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů, popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení, v blokovém programovacím jazyce sestaví program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené programy, ověří správnost jim navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	v blokově orientovaném (např. Scratch) programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát vytvoří a použije nový blok upraví program pro obdobný problém	
v systémech, které ho obklopují rozeznává jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi, pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselní i nečíselná data	nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

	práce se strukturovanými daty – shodné a odlišné vlastnosti objektů, řazení prvků do řad...	
vyčte informace z daného modelu, uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat, popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji	data, informace: sběr dat, záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru... kódování a přenos dat – využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení... modelování – model jako zjednodušené znázornění skutečnosti, využití obrazových modelů, myšlenkové mapy, pojmové mapy, schémata, tabulky... porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	
v systémech, které ho obklopují, rozeznává jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	systémy – příklady systémů, systémy v přírodě, ve škole apod. části systému, vztahy mezi nimi...	
pracuje s obrázkem v grafickém editoru	vektorová a rastrová grafika – základní charakteristiky, rozdíly, přípony, příklady programů malování na dané téma - (bitmapový a vektorový grafický program (freeware))	kreslení obrázků na dané téma OSV – kreativita
Vytváří 2D animace ve freewareovém grafickém programu	Seznámení se s prostředím programu a se základními funkcemi programu (funkce vložení, vymazání, úpravy, barvy, tvary) vytvoření animace Import grafického podkladu pro animaci z jiných grafických programů, internetu.	OSV – kreativita miniprojekt na vlastní téma
ovládá základy psaní deseti prsty	úvod a práce s programem pro psaní deseti prsty, rozvoj správného prstokladu a jeho následné procvičování, zvýšení rychlosti psaní textů, snížení chybovosti při psaní	
pracuje s textem v textovém editoru	úvod do textového editoru MS Word, základní typografická pravidla psaní textu Word – hlavní menu, ovládací panely nástrojů, vzhled a rozložení stránky (písmo, odstavce, styly, rozložení stránky, konec stránky...), tisk dokumentu Propojení práce v programu Word, Malování a internetu – využití kopírování, klávesa PrtScr, práce s více okny Respektuje duševní vlastnictví a autorská práva	

Informatika – 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	řád učebny informatiky, bezpečnost, pravidla v učebnách informatiky jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem Viry, antivirové programy – ochrana před počítačovými viry, nebezpečí počítačových virů, dělení virů. Respektuje zásady bezpečného chování na internetu. Hardware – CPU, MB, grafická karta, zvuková karta, formáty zvuku, síťová karta, modem, monitor, klávesnice, myš, tiskárny, scannery, BIOS Software – operační systémy, Windows, Start – datum a čas, klávesnice, místní nastavení, systém, obrazovka, zvuky, přidat nebo odebrat program, práce s ikonami – přidání ikonky na plochu – zástupce, složka Diskové manažery – adresáře (složky), soubory, manipulace - kopírování, přesouvání, mazání, vytváření (opakování z nižších ročníků)	
Zná funkci kláves na klávesnici a používá je v praxi	seznámení s klávesnicí – popis klávesnice (části klávesnice, funkce speciálních kláves) využívání klávesových zkratk: CTRL+C, CTRL+V, CTRL+X, CTRL+A a další	
Vývoj digitálních technologií	Vývoj digitálních technologií (generace: 0., 1., 2., 3., 4.) Historie součástí počítače (monitory, vyměnitelná média)	
Práce s textovým editorem	vytváření textového dokumentu s uplatněním typografických pravidel – odstavec, řádkování, písmo, členění textu, nezlomitelná mezera, nadpisy, dělení slov, mezery a interpunkce, závorky, pomlčky, spojovníky, procenta, uvozovky, výpustek, číslovky, lomítko, mínus, krát, měna vkládání obrázku do textu – úprava velikosti obrázku, úprava jasu a kontrastu, obtékání, oříznutí, číslování obrázku práce s textovým polem, vkládání databáze obrázků textového editoru, automatických tvarů vkládání čísla stránek, úprava záhlaví a zápatí	

	číslování nadpisů a podnadpisů (odrážky a číslování) – práce se styly a vygenerování obsahu úpravy napsaného textu na stránce – označení slova, odstavce, věty, celého dokumentu, kopírování, mazání a vkládání textu na dané místo vyhledávání a nahrazování textu, kontrola pravopisu a dělení slov formátování textu – změna písma (velikost, typ písma, barva, styl), změna odstavce (zarovnání) uspořádání textu na stránce – formát stránky (velikost, okraje, orientace, oddíly) vlastnosti dokumentu - statistika, závěrečná příprava před tiskem (náhled), nastavení tiskárny porovnání textových editorů	
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrázkem Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	seznámení s tabulkovým kalkulátorem – základní charakteristika, popis pracovního prostředí, uložení a otevření sešitu příprava jednoduchých tabulek v tabulkovém kalkulátoru – ohraničení, velikost sloupce a řádku, barva výplně, záhlaví, formátování psaní textu v tabulkovém kalkulátoru, vkládání obrázků do tabulkového kalkulátoru práce s tabulkou (buňkami) – formát buněk (číslo, zarovnání, písmo, ohraničení, výplň, zámek), úprava obsahu buňky, označování buňky, vyjmutí buňky, adresa buňky práce s jednoduchými vzorci (suma, průměr, min, max) vytvoření jednoduchého grafu v Excelu – vložit graf, výběr grafu, oblast dat, název grafu, osy, mřížky, legenda, tabulka hodnot práce v textovém editoru s využitím obrázků upravených v grafickém editoru a s využitím grafů a tabulek z tabulkového kalkulátoru (práce s více okny)	příprava tabulky pro třídního pokladníka vytvoření křížovky
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	práce s internetem – vyhledávání informací za dodržení všech pravidel, jejich zpracování v textovém editoru seznámení se základními zásadami autorského zákona, psaní citací, uvádění zdrojů informací seznámí se s principy fungování internetu a se základními pojmy (prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač, cloudové aplikace, bezpečnost, přístupová práva) práce s internetem – porovnávání obsahů jednotlivých stránek (stránky jízdních řádů, stránky škol, stránky organizací s volnočasovou aktivitou, apod.) získané informace jsou zpracovány v textovém editoru s využitím grafického a tabulkového editoru	

vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	počítačové sítě – seznámí se se školní počítačovou sítí, s počítačovými sítěmi obecně, s významem počítačových sítí a jejich fungování (klient, server, switch, IP adresa) seznámí se s bezpečnostními pravidly počítačových sítí	
Digitální stopa (digitální identita)	žák je seznámen s pojmem cookies, jejich fungování, sledováním komunikace	
vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	seznámení s informačními systémy školy pomocí informačního modelu školy porozumění účelu informačních systémů, ochranu dat uživatele, strukturu dat v informačních systémech	
navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	žák se seznámí se zakódovanou informací kolem sebe chápe pojem kódování a umí zakódovat a dekodovat informace pomocí znakové sady chápe pojem šifrování a umí zašifrovat a dešifrovat text pomocí několika šifer ze získaných dat umí získat potřebné informace, odhaluje chyby, interpretuje data	
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	žák se orientuje ve známých modelech, které umí popsat, použít v praxi (obrázkové modely, mapy, tabulky s daty, jízdní řády) ovládá vytvoření jednoduchých modelů, kde je více činností, odhalí chyby v modelech žák je schopen vytvořit myšlenkovou mapu	

Informatika – 7. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému, diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	opakování látky z předchozího ročníku – HW, SW, operační systémy, datové a programové soubory, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikace, nové technologie...	
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	počítačové sítě – typy, služby a význam počítačových sítí, fungování počítačových sítí - klient, server, switch, IP adresa, internet - fungování internetu, web, webová stránka webový	

vybírání nejvýhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávání, princip cloudových aplikací, metody zabezpečení přístupu k datům, role, přístupová práva	
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytváří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Opakování programování v blokovém programovacím jazyce Scratch - opakování s podmínkou, události, vstupy objekty a komunikace mezi nimi	
ovládá programování Python po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup, určí problém, který je daným algoritmem řešen rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne popíše kroky k jejich řešení; vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému; ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	základy programování, terminologie, vytváření jednoduchých algoritmů, návrhy algoritmů dle problému, práce s proměnnými, cyklus for a repeat funkce if a její užití, vnořená funkce, smazání obrazovky, export dat do souboru... seznámení se s jinými programovacími programy např. Delphi, C	
žák ovládá práci s textovými editory uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	formátování textu, vkládání hypertextových odkazů, hromadná korespondence, štítky, odrážky a číslování, obsah dokumentu, motivy	
	úprava základního nastavení programu, vkládání tabulek, tisk dokumentu, možnosti automatické opravy	
	seznámení se s jinými textovými editory, př. LibreOffice	
	vkládání obrázků do textu, formátování textu s obrázkem, typografické základy při psaní textu, rozvržení dokumentu	
	kopírování obrázků z internetu, použití klávesy PrintScreen, aplikace Výstřižky, programu Malování, seznámení se s grafickými programy	
získá z dat informace, interpreтуje data, odhaduje chyby v cizích interpretacích dat	internet a e-mail, vyhledávání a dotazování se na informace, klíčová slova, zpracování informací	

	informační etika, autorský zákon, copyright	
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovnává svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní; zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	samostatná práce - zpracování informací (textu) dle zadání - vytvoření schématu, tabulky, myšlenkové mapy Data, informace a modelování	
navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	kódování - různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti, standardizované kódy: bit, bajt, násobně jednotky, jednoduché šifry a jejich limity	
ovládá práci s tabulkovými editory	práce s buňkami, formátování buněk, ohraničení buněk, textová a číselná buňka, vlastní formát buňky, práce s buňkami	
	vytváření vzorců a funkcí - suma, průměr, min, max, když, podmíněné formátování, práce s více listy	Finanční gramotnost
	vytváření grafů, úprava grafu, vlastní typy grafu, změna řad, propojování různých dokumentů	
	vkládání tabulek a grafu do různých programů, formátování dokumentu, nastavení vlastností stránky, tisk dokumentu	Finanční gramotnost
	Seznámení se s jinými tabulkovými editory, např. LibreOffice	
3D tisk – základy modelování 3D objektů, seznámení s 3D tiskem, obsluha 3D tiskárny	Seznámení s historií, dostupnou technologií, s budoucností, se základy principu 3D tisku, modelování 3D objektů, příprava 3D modelů na tisk, tisk na 3D tiskárně	

Informatika – 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Miniprojekt	Vytvoří prezentaci na zadané téma a dodržuje estetická a typografická pravidla.	Propojení s předmětem dějepis
ovládá práci s grafickými editory	Seznámí se s grafickou terminologií – vektorová a rastrová grafika. Seznámí se s prostředím 3D animačního freewarového programu, rozloží si pracovní prostředí na více oken s různými pohledy na předmět (nárys, bokorys, půdorys, kamera). Vkládá a upravuje 3D objekty – rotační tělesa. Přiřazuje objektům libovolné textury a barvy. Pracuje s osvětlením a stíny. Vytváří jednoduché animace	OSV - kreativita
ovládá práci s tabulkovými kalkulátory; při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky; používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, suma, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když); řeší problémy výpočtem s daty; připíše do tabulky dat nový záznam; seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně); používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy; ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat; vytváří a používá kontingenční tabulky; importuje a exportuje data, nastavuje záhlaví a zápatí, nastaví předvolby tisku	Formulace požadavků, struktura tabulky, typy dat, práce se záznamy Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat Grafy, minigrafy	OSV - Kreativita Propojení s předmětem matematika Finanční gramotnost
Textový editor	Tvorba specifického textového dokumentu (úřední dopis, životopis). Hromadná korespondence. Dodržuje typografická pravidla a správně cituje použité zdroje.	OSV – Komunikace, kreativita MV – Tvorba mediálního sdělení Typografická pravidla pro psaní textů, jejich využití v českém a cizím jazyce

Internet	Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji. Zvládá pokročilejší práci na internetu, rozlišuje pojmy Intranet a Internet.	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Informatika – 9. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Terminologie v IT pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí; vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením; diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich; na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat; popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní; na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti; vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu; diskutuje o cílech a metodách hackerů; vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat; diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, data-centra, cloud Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
Internet	Rozlišuje vhodné a nevhodné zpracování webových stránek. Rozumí hierarchii URL. Seznámení se s různými webovými prohlížeči.	
Tvorba webových stránek	Zná základní terminologii internetových stránek – www, html, hypertext, webhosting, frame, ftp.	OSV - kreativita Typografická pravidla pro psaní textů -

	Seznámí se s programem na tvorbu webových stránek. Rozumí a orientuje se v kontextovém menu. Zná zásady grafické úpravy stránek. Vkládá text na stránky a vhodně používá typografická pravidla. Používá hypertextové odkazy. Vytvoří vlastní pohyblivý banner. Vkládá obrázky (zvuky). Vytvoří si interaktivní tlačítka a napojí na ně další webové stránky. Optimalizuje velikost webových stránek. Registruje doménu na serveru. Nahraje webové stránky na server pomocí FTP klienta.	jejich využití v českém a cizím jazyce
Projekt – www stránky	Vytvoří www stránky na vlastní téma. Umístí stránky na Internet, vytvoří textovou dokumentaci ke svému projektu. Prezентuje (obhájí) vlastní dílo před komisí.	OSV – kreativita MV – komunikace Propojení s předmětem výtvarná výchova, český jazyk

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je vyučován v prvním ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně, ve druhém ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně a ve třetím ročníku 3 hodiny týdně. Předmět navazuje a rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti z rodiny a předškolního vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe a své nejbližší okolí, rozmanitost a proměnlivost přírody.

Výuka probíhá nejčastěji ve třídách, ale také venku v přírodě nebo v počítačových učebnách, kde jsou využívány výukové programy a dataprojektory. K nejčastějším metodám a formám práce patří činnostní učení (komunitní kruhy, skupinové vyučování, projektová výuka, vycházky do přírody, exkurze atd.)

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení
- Vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- Motivovat žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- Pomáhat žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- Pomáhat žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům

Kompetence komunikativní

- Rozšiřovat žákům slovní zásobu v osvojovaných tématech
- Vést žáky k používání správné terminologie
- Seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině
- Naučit žáky respektovat názory druhých

Kompetence občanské

- Budovat u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- Vést žáky k dodržování pravidel slušného chování
- Učit žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učit je tolerantnímu chování

Kompetence pracovní

- Vést žáky ke správnému užití pomůcek, nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

- Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.
- Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Člověk a jeho svět – Prvouka 1. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
místo, kde žijeme		
naučí se orientovat ve škole a v jejím okolí	jsem školák - škola, třída, vyučovací hodina, přestávka, pracovní návyky blízké okolí školy	
lidé kolem nás		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	rodina, příbuzenské vztahy vztahy mezi členy rodiny pravidla rodinného života: práva a povinnosti jejich členů domácí příprava na vyučování domácí prostředí a hračky	Finanční gramotnost
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům.	vztahy mezi lidmi osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
lidé a čas		
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	základní orientace v čase - ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer den, týden, měsíc, rok svátek a narozeniny roční období	
rozmanitost přírody		
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	charakteristika ročních období pozorování změn počasí, reakce rostlin a živočichů na roční období kalendář dář přírody domácí a hospodářská zvířata	
člověk a jeho zdraví		
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském	lidské tělo péče o zdraví správná životospráva	

těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.		
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	osobní bezpečí krizové situace a situace hromadného ohrožení	osobnostní a sociální výchova – poznávání lidí
uplatňuje základní pravidla silničního provozu.	znalost pravidel silničního provozu - semafor, přechod pro chodce, dopravní prostředky	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	správné a bezpečné chování při mimořádných událostech	

Člověk a jeho svět – Prvouka, 2. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
místo, kde žijeme		
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	poznávání prostoru školy, orientace ve škole a v nejbližším okolí osobní bezpečí, nebezpečné situace, dopravní výchova-chodec riziková místa a situace	
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím	
lidé kolem nás		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	rodina, domov, vlast vztahy mezi členy rodiny pravidla rodinného života: práva a povinnosti jejích členů, významné události v rodině	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	pracovní činnosti lidí, výsledky jejich práce různá povolání volný čas a jeho správné využití	

projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	vztahy mezi lidmi osvojování vhodného chování	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
lidé a čas		
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	základní orientace v čase den, týden, měsíc, rok minulost, přítomnost a budoucnost, orientace v čase podle hodin a kalendáře, režim dne, sledování významných dat	
uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy Finanční gramotnost
rozmanitost přírody		
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	charakteristika ročních období pozorování změn počasí, reakce rostlin a živočichů na roční období, živočišná říše, znaky života živočichů, jejich životní potřeby a projevy	
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	rozlišení živé a neživé přírody základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy podmínky života na Zemi	
člověk a jeho zdraví		
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	lidské tělo, lidské smysly péče o zdraví správná životospráva zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim,	

chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	základy první pomoci, bezpečnost při práci, osobní bezpečí krizové situace a situace hromadného ohrožení, drogová prevence, prevence šikany	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.		
uplatňuje základní pravidla silničního provozu.	dopravní prostředky, dopravní značky, pravidla silničního provozu	

Člověk a jeho svět – Prvouka, 3. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
místo, kde žijeme		
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. riziková místa a situace	práce s plánem své obce	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě).	název obce a jejích částí význačné orientační body, historická a památná místa v obci, kulturní a společenský život v obci, významné osobnosti v obci	
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	životní prostředí v obci, ochrana zeleně, péče o památky, znečišťující vlivy	
lidé kolem nás		
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce různá povolání volný čas a jeho využití, nezaměstnanost, odměna za práci	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Finanční gramotnost

projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům.	vztahy mezi lidmi osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům, úcta k práci	
lidé a čas		
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	základní orientace v čase minulost, přítomnost a budoucnost	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	kultura a historie naší obce	
uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy
rozmanitost přírody		
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	rozlišení živé a neživé přírody základní význam vody, vzduchu, tepla a půdy podmínky života na Zemi	
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin	
člověk a jeho zdraví		
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času;	první pomoc, drogová prevence	
uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního	znalost pravidel silničního provozu	

provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	správné a bezpečné chování při mimořádných událostech	

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je vyučován ve čtvrtém a pátém ročníku 2 hodiny týdně. Součástí předmětu je část dějepisná a část zeměpisná. Podstatou výuky je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu a celé země. Probudit v žácích kladný vztah k místu bydliště a rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. Žáci se učí orientovat v dějích a v čase, poznávají, jak události postupují a utvářejí historii. Výuka probíhá nejčastěji ve třídách nebo v počítačových učebnách, kde jsou využívány výukové programy a dataprojektory. K nejčastějším metodám a formám práce patří činnostní učení (komunitní kruhy, skupinové vyučování, projektová výuka, exkurze atd.) Součástí výuky je exkurze do planetária.

Vzdělávací obsah je členěn do třech tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáky k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Kompetence k řešení problémů

- Pomáhat žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- Pomáhat žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům

Kompetence komunikativní

- Rozšiřovat žákům slovní zásobu v osvojovaných tématech
- Vést žáky k používání správné terminologie
- Učit žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině
- Naučit žáky respektovat názory druhých

Kompetence občanské

- Na základě příkladů z historie vést žáky k respektování názoru druhých lidí
- Vést žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- Vést žáky ke správnému užití pomůcek, nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

- Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.
- Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Člověk a jeho svět – Vlastivěda, 4. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
místo, kde žijeme		
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	orientace v místě a prostoru	
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	práce s kompasem a mapou· určování světové strany v přírodě	
rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí.	orientace podle náčrtů, plánů a map· zeměpisné pojmy	
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	ČR - zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola, škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	ČR - státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky, armáda ČR	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě, občanská společnost a stát
lidé kolem nás		
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	lidská práva a práva dítěte principy demokracie ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emo- cionality; rizikové situace; rizikové cho- vání, předcházení konfliktům,	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích. odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	základní formy vlastnictví peníze a jejich používání rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky, včetně nároku na reklamaci, korupce	

poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	základní globální problémy	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
lidé a čas		
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	čas, časová osa	
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava	
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové	
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	historický přehled - znalost významných dní v roce	
člověk a jeho zdraví		
uplatňuje základní pravidla silničního provozu. vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	znalost pravidel silničního provozu	

Člověk a jeho svět – Vlastivěda, 5. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
místo, kde žijeme		
rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlitích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí.	orientace podle náčrtů, plánů a map zeměpisné pojmy, práce s legendou, slepé mapy	Enviromentální výchova - vnímání vztahů člověka a přírody
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	Seznámení s jednotlivými kraji České republiky- poloha, krajina, hory, řeky, nížiny, dvě největší města, průmysl a zajímavosti	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	seznámení se sousedními státy a jejich typickými přírodními, historickými a kulturními památkami předávání osobních zkušeností z cest Evropa – státy a města	Multikulturní výchova – kulturní diference objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
lidé a čas		
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	starší a novější České dějiny, vládnoucí rody a jejich historické počiny, orientace v časových osách a hlavních uměleckých stylech	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	vznik ČSR, první republika a současnost, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice	
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	průběžně získávat historický přehled - znalost významných dní v roce	

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je vyučován ve čtvrtém ročníku 1 hodinu týdně a v pátém ročníku 2 hodiny týdně. Výuka navazuje na znalosti a dovednosti osvojené v předmětu prvouka v první až třetí třídě. Žáci poznávají sebe a své nejbližší okolí, velkou rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, hledají možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody. Výuka probíhá nejčastěji ve třídách, ale také venku v přírodě nebo v počítačových učebnách, kde jsou využívány výukové programy a dataprojektory. K nejčastějším metodám a formám práce patří činnostní učení (komunitní kruhy, skupinové vyučování, projektová výuka, vycházky do přírody, exkurze atd.)

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Nabízet žákům vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- Učit žáky pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- Pomáhat žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- Pomáhat žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům

Kompetence komunikativní

- Rozšiřovat žákům slovní zásobu v osvojovaných tématech
- Vést žáky k používání správné terminologie
- Učit žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině
- Naučit žáky respektovat názory druhých

Kompetence občanské

- Budovat u žáků ohleduplný vztah k přírodě

Kompetence pracovní

- Vést žáky ke správnému užití pomůcek, nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

- Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání. Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Člověk a jeho svět – Přírodověda, 4. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
lidé kolem nás		
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	základní globální problémy	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
rozmanitost přírody		
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	živá a neživá příroda, vztahy, potravní řetězec, ekologie	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	dělení organismů, práce s atlasy a klíči, přírodní společenstva - v lese, na poli, u vody, u lidských obydlí savci, ptáci, ryby, obojživelníci, hmyz	Environmentální výchova – základní podmínky života
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	pokusy- postup práce, výstupy, záznam o provedení pokusu	
magnetická síla	základní druhy a vlastnosti látek	
vlastnosti vzduchu, vody, hornin, nerostů a půdy	uvědomit si význam neživé přírody pro rostliny a živočichy	
Slunce - Země	střídání dne a noci, ročních období	

Člověk a jeho svět – Přírodověda, 5. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
lidé kolem nás		
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.	skupinová práce na téma fauna a flora v podnebných pásech a jejich charakteristika pravidla dialogu, komunikace	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
rozmanitost přírody		
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	Země, vesmír	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	fauna a flora v jednotlivých podnebných pásech, přizpůsobivost organismů	Environmentální výchova - ekosystémy
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	dělení organismů, práce s atlasy a klíči	Environmentální výchova – základní podmínky života
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	člověk a příroda - ekologie, úloha a činnost botanických a zoologických zahrad, ekologické hnutí a organizace	
stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	

člověk a jeho zdraví		
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	péče o zdraví, lidské tělo - jeho stavba, orgány a jednotlivé soustavy	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	životní podmínky člověka, chování v krizových situacích	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	drogy - prevence, návykové látky	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	poskytnutí první pomoci, prevence úrazů	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	sexuální výchova nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a souvisejících tematických okruhů a průřezových témat.

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.–9. ročníku 2 hodiny týdně, a to převážně v učebně dějepisu.

Cílem je rozvíjet u žáků vlastní historické vědomí, vnímat obraz hlavních vývojových linií, získávat orientaci v historickém čase, pochopit souvislosti dějinných událostí a procesů, chápat kulturní rozmanitost světa a utvářet pozitivní hodnotový systém.

Ve výuce jsou využívány nejen učebnice, mapy, dějepisné atlasy, ale i počítač (výukové programy, internet, prezentace, ...)

Do výuky jsou integrována průřezová témata:

- **OSV** – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita, ...
- **VDO** – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie, ...
- **EV** – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů, ...
- **MKV** – sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita, ...
- **EGS** – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce, ...
- **MDV** – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika, ...

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Nabízíme žákům různé informační zdroje (internet, odborné publikace, ...) a tím se snažíme podchytit zájem žáků o konkrétní historické události a dějepis.

Kompetence k řešení problémů

Součástí výuky je možnost účasti v různých dějepisných soutěžích, předkládáme různé problémové situace z historie a vedeme žáky k jejich řešení (volí vhodné způsoby řešení, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit...)

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování a věcnému argumentování, dále k porozumění a popisu různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů apod. Do výuky zařazujeme diskuzi. Žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení ostatních (při opakování, prezentaci referátů či skupinové práce)

Kompetence občanské

Vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, motivujeme je k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních, pomáháme pěstovat v žácích vztah k tradicím a národnímu, historickému a kulturnímu dědictví našich předků

Kompetence pracovní

Ve výuce používáme odborné publikace, výukové programy, počítač a další zdroje informací, pracujeme i s encyklopediemi a slovníky.

Kompetence digitální

Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.

Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Dějepis – 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Osvojí si základní periodizaci dějin a práci s přímkou. Uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti a pojmenuje instituce, kde jsou shromážděny.	Úvod do učiva, význam zkoumání dějin, získávání informací o dějích, historické prameny.	
Pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství a vznik řemesel.	Pravěk - mladší doba kamenná, způsob života a obživy, počátky řemesel	OSV - kreativita - výroba keramiky
Pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu.	Doba bronzová a železná - rozvoj řemesel a obchodu, zánik rodové společnosti Finanční gramotnost	
Pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států. Seznámí se s podstatou společenského uspořádání a s projevy náboženských představ.	Starověk - Mezopotámie, Egypt, Kanaán, Indie, Čína - charakteristické rysy oblasti, vývoj společnosti, náboženské představy, počátek písma a kultury, přínos starověkých civilizací.	EV - příroda a první civilizace
Pochopí podstatu antické demokracie. Chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury. Uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých a prolínání kulturních vlivů.	Řecko - kořeny řecké civilizace, archaické a klasické období, Makedonie a helénismus.	VDO - demokracie, despotie, tyranie. MKV - sblížování a prolínání kult. Vlivů v období helénismu.
Učí se chápat formy státní moci. Získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin. Popíše pomocí mapy rozsah římské říše. Dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky. Uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy.	Řím - království, republika, císařství, počátky křesťanství, římská kultura, rozpad římské říše, naše země v době římské. Shrnutí.	VDO - občanská práva EGS - integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy.

Dějepis – 7. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
	Opakování učiva 6. ročníku	
Osvojí si periodizaci středověku. Seznámí se s uspořádáním společnosti v raně feudálním státu, formování národních států. Učí se chápat úlohu křesťanství a víry a uvědomuje si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států. Uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu. Seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií. Uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí. Učí se charakterizovat životní styl doby dle sociálního hlediska.	Středověk - raný středověk: nový etnický obraz Evropy, byzantská, arabská a franská říše, první státní útvary na našem území, český stát v době knížecí, formování prvních státních celků v Evropě, boj mezi světskou a církevní mocí, křížové výpravy, románská kultura a životní styl raného středověku.	EGS – formování evropských států, klíčové události - vznik Svaté říše římské, křížové výpravy. MKV – náš etnický původ EV – historické památky.
Učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní. Seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě. Učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického. Seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci. Učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a netolerance.	Středověk - vrcholný středověk: rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam, český stát za vlády posledních Přemyslovců, nástup Lucemburků a vláda Karla IV., gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku, konflikt mezi Francií a Anglií, kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách	VDO - Magna charta (1215) - vznik parlamentu MKV - předsudky, stereotypy katolické církve, husitsví. EV - historické památky Finanční gramotnost
Uvědomí si okolnosti vzniku stře-doevropského soustátí.	Pozdní středověk - doba poděbradská a jagellonská. Shrnutí.	EGS - mírové poselství Ji-řího z Poděbrad.

Dějepis – 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
	Opakování učiva 7. ročníku	
Osvojí si periodizaci novověku. Seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projev v kultuře, myšlení a životě lidí. Poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí. Seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli. Chápe podstatu pojmu absolutismus. Učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok. Chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti. Osvojí si pojem konstituční monarchie.	Novověk - raný novověk: humanismus, , náboženská reformace, počátky absolutních monarchií, český stát v předbělohorských poměrech, třicetiletá válka, občanská válka v Anglii.	MKV - poznávání jiných kultur, předsudky a stereotypy katolické církve.
Učí se rozpoznávat projevy barokní kultury. Seznámí se se situací vybraných evropských zemí po třicetileté válce. Chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového zlomu, který ovlivnil politický vývoj v Evropě a Severní Americe. Ujasní si pojem osvícenský absolutismus. Uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie. Chápe pojem kolonie a uvědomuje si význam boje za svobodu.	Období od roku 1648-1790: baroko a životní styl, upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce, rozvoj vzdělanosti v době osvícenství. Situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie. České země za vlády Marie Terezie a Josefa II. Boj amerických osad za nezávislost, vznik USA.	VDO - rekatolizace, náboženská nesnášenlivost. Vznik USA. EV - historické památky.

Uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur a prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad společenských změn, dopad na životní prostředí. Uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve společnosti. Chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů. Seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození. Uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností a dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran. Chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev té doby. Chápe historický rozměr pojmu rasismus.	Novověk od roku 1790 do roku 1914: Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny. Napoleonské války a jejich důsledky. Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury. Národní a osvobozenecká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj. Utváření novodobého českého národa. Rok 1848 v Evropě a v Čechách. Postavení českých zemí v habsburské monarchii v 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky a její představitelé. Procesy sjednocování v Německu a v Itálii. Občanská válka v USA. 1914 -1918 1. světová válka	VDO – VFR a občanská společnost. EV - průmyslová revoluce a její dopad na životní prostředí a přírodní zdroje, technické vynálezy. MDV - Národní obrození. EGS - revoluce 1848 v Evropě. MKV - rasismus a otrokářství v USA.

Dějepis – 9. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
	Opakování učiva 8. ročníku	
Učí se chápat první polovinu 20. stol. jako období dvou nejničivějších válek a okolnosti vzniku samostatné Československo, její vnitřní a zahraniční situaci za 1.republiky. Uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu a souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby. Chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus a agrese.	revoluce v Rusku, vznik Československa, 20. léta, hospodářská krize a její důsledky, fašismus, SSSR, vývoj Československa, projevy fašistické agrese - Mnichov.	VDO - vznik totalitního zřízení, volební systém, formy vlády MDV - propaganda EGS - světové války jako mezníky vývoje, vznik SN MKV - rasismus, lidská solidarita. EV - průmyslová revoluce a životní prostředí, technické vynálezy
Seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky a hlavními událostmi 2. světové války. Učí se účt k odkazu účastníků odboje a učí se chápat poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události 1948. Chápe možnosti různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím.	1945-1948: druhá světová válka, Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj, mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa, Československo v letech 1945-48, únor 1948	OSV - holocaust VDO - totalitní režim, holocaust EGS - OSN MDV - propaganda
Seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech. Učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti a chápat vznik a problémy existence bipolárního světa. Seznámí se s vnitřní situací v naší republice (1968). Učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů. Seznámí se s vnitřní situací u nás v roce 1989 a vývojem v 90. letech - vznik ČR. Chápe vliv médií na každodenní život a politické dění.	1948-1989: postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace Československa ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí. Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků. Rozpad koloniálního systému. Vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy). Na vybraných příkladech charakteristika západních zemí. Krize sovětského impéria a perestrojka. Obnova demokracie ve východní Evropě a sametová revoluce. Rozpad Československa, vznik České Republiky.	VDO - Československo a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77 EGS - Východ x Západ, NATO, Varšavská smlouva. Revoluce 1989. EV - zásahy do přírod. Poměrů (SSSR) MDV - sdělovací prostředky a politika

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je zařazen na 2. stupni ZŠ, je vyučován ve všech ročnících s časovou dotací 1 hodina týdně, název tohoto předmětu zahrnuje především výchovu k občanství. Výuka probíhá v učebnách s videem a dataprojektorem, v rámci možností i v počítačové učebně.

V rámci výuky jsou realizována tato průřezová témata:

Výchova demokratického občana

Multikulturní výchova

Osobnosti a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Mediální výchova

Náplň tohoto předmětu směřuje k tomu, aby se žáci dokázali orientovat v reálném životě a byli schopni se začleňovat do různých společenských vztahů a vazeb. Aby více poznali sami sebe, nahlíželi na sebe reálně, snažili se poznávat druhé. Měli by více chápat (pochopit) jednání své i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí, činnosti důležitých politických institucí a orgánů a s možným zapojením jednotlivce do občanského života, včetně kolektivní obrany a činnosti armády. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití. Žák by se měl naučit odpovídat za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Předmět rozvíjí občanské a právní vědomí žáků a motivuje žáky k aktivní účasti na životě v demokratické společnosti. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Některá témata finanční gramotnosti byla přesunuta z předmětu Vo a učí se v předmětu Sp.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech,
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů zeměpis, dějepis, mediální výchova, výchova k občanství a dávat je do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímát nejružnější společenské problémy v jejich vývoji,
- při řešení problémů objevovat paralely s historií,
- svá řešení posuzovat z nejružnějších společenských aspektů.

Kompetence komunikativní

- Souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění,
- vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,

- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální

- Chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce,
- poznávat a posuzovat každodenní situace a události v širších souvislostech,
- utvářet pozitivní vztahy v prostředí školy i mimo školu,
- naučit se diskutovat.

Kompetence občanské

- Přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- mít úctu k vlastnímu národu, k jiným národům a etnikům, respekt k různým odlišnostem lidí, skupin, společenství,
- orientovat se v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, vést k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti,
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot,
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů,
- uplatňovat aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávat otázky obrany státu

Kompetence pracovní

- Nacházet způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,
- chápat cíl a riziko podnikání,
- orientovat se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci,
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení.

Kompetence digitální

- Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.
- Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Formy a metody práce:

- vyučovací hodina – práce ve skupinách, ve dvojicích, samostatná práce, diskuse, výklad, rozhovor, reprodukce textu, dramatizace, soutěže, testy, projekty, práce s PC, video, dataprojektor, CD, DVD
- besedy
- dotazníky

Výchova k občanství – 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
vysvětlí, proč je třeba své chování a jednání podřizovat školnímu řádu a pravidlům	naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáka, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, porušování předpisů v silničním provozu, vklad vzdělání pro život	VDO - Občanská společnost a škola – formy participace
popíše racionální přípravu na vyučování		
uvede příklady významných míst a památek obce a regionu	naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	exkurze - Severočeské muzeum (historie Liberce) - video Liberec
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	naše vlast – pojem vlast a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky, významné dny, národ, mateřský jazyk	
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu		OSV - osobnostní a sociální rozvoj
na příkladech vyloží projev vlastenectví		
uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ		MKV – multikulturní realita – lidské vztahy
určí významná díla z oblasti kultury		
určí významná a památná místa našeho státu		MEDV - práce v realizačním týmu, fungování a vliv médií ve společnosti kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
vysvětlí pojem národ		
vysvětlí význam základních státoprávních pojmů		ENV - vztah člověka k prostředí
rozpozná, ve kterých společ. vztazích je a které soc. role pro něj z těchto vztahů vyplývají	život ve společnosti – pojem společnost a jeho význam, společenská pravidla, normy, společenské vztahy, so-	

vysvětlí význam dodržování norem pro život ve společnosti	ciální role, společenské skupiny, mezilidské vztahy, dorozumívání mezi lidmi, asertivní chování, lidská spolupráce	
rozezná různé způsoby chování		
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kult. hodnoty, kulturní tradice, kult. instituce, masová kultura, masmédia, prostředky masové komunikace,	
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k nim, ví, že mohou ovlivnit veřejné mínění a chování lidí		
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají		
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		
dobře se rozhodovat jak vhodně nakládat s penězi	majetek, vlastnictví a hospodaření – formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, porušování práv k duševnímu vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví, - peníze - funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	EGS – objevujeme Evropu a svět Finanční gramotnost
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti		
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi		D, ČJ, cizí jazyky, Z, RV, VV

Výchova k občanství – 7. ročník

výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Člověk a osobnost podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	projekt – osobnost
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek		OSV – osobnostní a morální rozvoj
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání		
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty řeší nenásilným způsobem	Člověk a morálka - vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášlivosti - zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svědomí, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	
vysvětlí na čem je založena svoboda člověka		
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci		
uvede příklady zákl. práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva	Člověk a lidská práva - lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - problémy lidské nesnášlivosti - lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace, práva národnostních menšin	video (projevy diskriminace v ČR)
- objasní potřebu tolerance ve spol., respektuje kult. zvláštnosti a odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		MKV – lidské vztahy princip sociálního smíru a solidarity multikulturalita – etnický původ
-zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrazy státu		

přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	
rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	
na příkladech činnosti některých významných mez. společenství objasní význam společného řešení problémů (UNICEF, WHO, OSN)	

Výchova k občanství – 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
objasní, proč a čím se mohou lidé odlišovat v prožívání důl. životních situací	Člověk a citový život - vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí - podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - city a emoce	OSV – sociální rozvoj - morální rozvoj
získá zákl. představu o znacích a vlastnostech emocí		
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Člověk a právo - právní základy státu - znaky státu, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu - státní správa a samospráva - orgány a instituce st. správy a samosprávy, jejich úkoly - právní řád ČR - význam a funkce pr. řádu, orgány právní ochrany občanů,	VDO - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v polit. životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých		

dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů - protiprávní jednání včetně korupce - druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost	
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů		MKV - lidské vztahy - princip sociálního smíru a solidarity
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady		Finanční gramotnost
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		
objasní význam právní úpravy důl. vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Člověk a občanský život - právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důl. právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady - státní občanství ČR - práva a povinnosti občanů - druhy pojištění, pojišťovny (soc., zdravotní)	
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občansko-právní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava		
objasní význam zodpovědného výběru životního partnera pro jeho budoucí život	Člověk a rodinný život - manželství - odpovědný výběr partnera, sv. obřad - právní předpoklady uzavření manželství, péče státu o rodinu - práva a povinnosti dětí v rodině - odpovědné rodičovství - právní a mravní ochrana dětí v případě rozvodu, rozvod - Zákon o rodině, náhradní rodinná péče - předmanželské a manželské poradny	MEDV – práce v realizačním týmu
popíše zákl. práva a povinnosti dětí a rodičů, manželů		MKV – lidské vztahy
uvede příklady činnosti předmanželských a manželských poraden		
vysvětlí význam náhradní rodinné péče		Z, D,Vz, Vv, VT

Výchova k občanství – 9. ročník

výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky	Stát a právo - právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu, Ústava ČR, složky státní moci - státní správa a samospráva - orgány, instituce st. správy a samosprávy, jejich úkoly - principy demokracie - znaky dem. způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam, význam a formy voleb do zastupitelstev - národ, národnostní menšiny	VDO - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v polit. životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokrat. státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		
zaujímá tolerantní postoje k menšinám		
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	Stát a hospodaření - výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost - principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání - hosp. politika státu - daňová soustava, význam daní, státní rozpočet, typy rozpočtu a jejich odlišností - sociální politika státu	Finanční gramotnost
na příkladech chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz		
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu, kam směřují výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané		
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování		EGS - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	Nadnárodní společenství - evropské integrace - podstata, význam, výhody, nevýhody Evropské unie a ČR - mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, obrana státu, války a terorismus - významné mez. organizace (Rada Evropy, NATO, OSN - UNESCO, UNICEF aj.) globalizace - projevy, klady a zápory	

uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru		
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory		
uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka		MKV - kulturní difference - lidské vztahy
seznámí se s význam. svět. náboženstvími, církvemi, nábož. hnutími	Náboženství, náboženské sekty - životní názor - víra, náboženství, sekty, svoboda a tolerance, závislost a samostatnost	MEDV - fungování a vliv médií ve společnosti - práce v realizačním týmu
pochozí význam nábož. tolerance, nábož. svobody		Z, D, PČ

ČLOVĚK A PŘÍRODA

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu přírodopis směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu dětí o přírodu. Žáci si uvědomí postavení přírodopisu v rámci výuky základů přírodních věd a úspěšnost osvojení si kompetencí v přírodopisu praktickými činnostmi pozorováním, pokusy, hledáním vztahů a souvislostí mezi biologickými objekty a jevy.

Studium umožňuje žákům poznávat přírodu jako celek, jehož části jsou úzce propojeny, vzájemně na sebe působí a ovlivňují se.

Studium podporuje rozvoj logického myšlení žáků, myšlení v souvislostech, objevování vzájemných vztahů, příčin jevů a dějů. Žáci se naučí vyhledávat a objevovat nové poznatky a využívat je v praxi.

Výuka vede k pochopení problémům současné ekologie, stavem přírody v souvislosti s lidskou činností.

Žáci se seznámí s anatomií, fyziologií organismů, rozšířením organismů a jejich vázaností na určité životní prostředí.

Uvědomí si důležitost neživé přírody pro život.

V 8. ročníku je součástí výuky přírodopisu 1 hodina výchovy ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. V této hodině se žáci seznámí mimo jiné se zásadami poskytnutí první pomoci včetně praktického tréninku.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět přírodopis se učí v 6., 7. a 8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v odborné učebně přírodopisu, na kterou navazuje kabinet přírodopisu. Součástí učebny je televizor, video, dataprojektor a meotar.

Kabinet je velmi dobře vybaven - mono a stereolupa, 28 mikroskopů, obrazy, preparáty, sbírka je doplňována i vlastními sběry žáků a pedagogů. Pro zpestření a získání zájmu dětí o přírodu je v učebně akvárium a terária s drobnými hlodavci.

V některých případech je využívána i učebna výpočetní techniky.

Forma a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Výklad, frontální a laboratorní práce s přírodninami, skupinová práce, samostatné práce žáků (příprava referátů a prezentací). Práce s odbornou literaturou, pracovními sešity, informačními technologiemi.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- chemie – chemické přípravky na hubení plevelů, škodlivého hmyzu a hlodavců, kyselost půd a vápnění, exhalace
- fyzika – fotosyntéza, světelná energie, vylehčení ptačího těla, radar
- zeměpis – zoogeografie, fytoografie, biotopy, CHKO, národní parky

Prolíná se ale i s ostatními předměty:

- dějepis – erby se znaky zvířat, historie rybníkářství, ...
- český jazyk – původ slov, přísloví, cizí slova, sousloví

- výtvarná výchova – ilustrátoři, litografie
- rodinná výchova – zdravá výživa – luštěniny
- občanská výchova – škodlivost kouření, lilkovité rostliny

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák je veden

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k pochopení a používání odborné terminologie
- samostatné pracovní činnosti
- ke kritickému hodnocení své práce
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k samostatnému myšlení
- zadává úkoly tak, aby je bylo možné řešit více způsoby
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují je
- vede k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke správným formulacím v ústním i písemném projevu
- k dovednostem vést dialog, naslouchat druhým, být přístupný návrhům druhých
- umožňuje prezentovat práce žáků, hodnotit je, přijímat kritiku

Kompetence sociální a personální

Žák je veden

- k osvojení základů spolupráce ve skupině, dodržování pravidel skupinové práce, povinností, uplatňování vlastních názorů a respektování názorů druhých
- k sebedůvěře, pocitu sebeuspokojení,
- pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel vede

- žáky k dodržování pravidel slušného chování
- poskytování pomoci v situacích ohrožujících zdraví člověka
- k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede

- žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při laboratorních pracích
- k samostatné organizaci práce, pracovních postupů a časového rozvrhu

Kompetence digitální

Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání. Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Přírodopis – 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
zná postavení Země ve vesmíru, teorie o jejím vzniku, popíše stavbu Země a vznik života na Zemi pochopí projevy života organismů jako celek	Planeta Země a vznik života na Zemi Život na Zemi	zeměpis: galaxie zeměpis: hydrosféra ENV-základní podmínky fyzika:zvětšování
umí popsat stavbu buňky, pochopí stupňovité uspořádání živých soustav	Základní struktura života	
pochopit význam třídění organismů do systému, zná základní systematické skupiny a umí do nich jednoduše zařazovat organismy zná základní znaky jednotlivých skupin organismů zná význam organismů pro člověka a jejich význam v přírodě	Přehled organismů Viry Bakterie Sinice Houby Lišejníky Řasy Prvoci Žahavci Ploštěnci Hlísti Viry Měkkýši Kroužkovci Členovci Členovci-pavoukovci Členovci-korýši Členovci vzdušnicovci Vážky Stejnokřídlí Vši Ploštice Rovnokřídlí Blechy Síťokřídlí Motýli Brouci Dvoukřídlí Blanokřídlí	lab. práce: řasy rod. vých: hygienické zásady EGS:pandemie, očkování lab.práce-trepka rod.vých.-hygienické zásady EGS-objev antibiotik zeměpis-tajga zeměpis-spavá nemoc zeměpis-práce s atlasem korálové ostrovy zeměpis-tropický podn.pás OSV-základní hygggienické návyky zeměpis-perlotvorky český j.-přenesené významy pijavice lab.práce-korýši lab.práce-stavba těla hmyzu fyzika-pohyb bruslařek na vodní hladině zeměpis-USA,monitoring

		sarančat dějepis-morové sloupy český j.-mravkolev,O.Sekora zeměpis-bourec moru- šový,Čína chemie-feromonové lapače zeměpis-poškození lesů zeměpis-malárie Afrika
porozumět pojmům společen- stvo a ekosystém, pochopit zá- vislost člověka na přírodě a nut- nost její ochrany	Člověk a příroda	zeměpis: globální problémy lidstva ENV: vztah člověka životního prostředí

Přírodopis – 7. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
pochopí zařazení obratlovců mezi strunatce, zná znaky strunatců odliší vývojově nižší od vyšších	strunatci	zeměpis-moře,oceány
umí popsat charakteristické zna- ky, prostředí, ve kterém žijí, zná jejich zástupce, chápe proč jsou méně dokonalejší	kruhoústí a paryby	fyzika-parejnov elektrický matematika souměrnost
umí charakterizovat organismy na typických příkladech pro skupinu, zná zástupce jednotlivých skupin jejich význam v přírodě i pro člověka a uvědomuje si nutnost jejich ochrany a zároveň ochrany životního prostředí	ryby obojživelníci plazi želva a krokodýli hadi a ještěři ptáci vodní ptáci mokřadní ptáci mořští ptáci dravci a sovy lesní stromoví ptáci ptáci okraje lesa, křovin a ote- vřené krajiny	fyzika-radar chemie-kyslík zeměpis-řeky,úmoří český jazyk-příslloví,rčení lab.práce-vnější stavba těla ryby EGS-mezinárodní smlouvy o rybolovu fyzika-meteorologie zeměpis-deštné pralesy ENV-zamořené vodní plo- chy ekologické havárie zeměpis-práce s mapou dějepis-erby-ptáci český jazyk-příslloví,rčení matematika-výpočty hmot- nosti těl ptáků zeměpis-tahy ptáků lab.práce-stavbe pera,vejce dějepis-husy Kapitol

	ptáci otevřené krajiny ptáci břehů tekoucích vod ptačí obři a trpaslíci	český jazyk-dětské knihy fyzika-harpuna zeměpis-přírodní park Ca- margue matematika-úhly dějepis-sýček-Athéne český jazyk-vyjmenovaná slova
uvědomí si vývojové souvislosti mezi plazy a ptáky, chápe shody a rozdíly plazích a ptačích znaků zná současný pohled na nálezy archeopteryxe	vznik a vývoj ptáků	český jazyk-příslloví, rčení hudeb.v.-písničky
umí popsat odlišnosti ve stavbě těla nižších a vyšších rostlin.má představu o rozmanitosti rostlinné říše a jejím členění	přechod rostlin na souš	zeměpis-savany,pouště výtv.v.-litografie český.j.-J.Augusta,Doyle
zná znaky výtrusných rostlin jejich životní cyklus,zná jejich význam v přírodě a umí určit běžné zástupce u nás	výtrusné rostliny mechorosty kaprad'orosty	zeměpis-tundra chemie-mech=kyselost půd lab.práce-stavba mechu zeměpis-ložiska č.uhlí
umí vysvětlit funkci,stavbu kořene, stonku a listu, dokáže popsat stavbu květu,umí vysvětlit jeho význam pro rostlinu pozná základní typy květenství, popíše proces opylení a oplození, dokáže popsat stavbu semene a jeho význam,rozlišuje základní typy plodů,	semenné rostliny-stavba jejich těla	český j.-význam slova kořen mnohoznačné slovo-list matematika-souměrnost zeměpis-atoly-semena lab.práce-pokožka listu lab.práce-stavba květu
umí vysvětlit pojem nahosemenná rostlina,popsat její stavbu a vlastnosti,zná zástupce a hospodářský význam jehličnanů	nahosemenné rostliny	zeměpis-tajga chemie-celulóza,ze smrko- vého dřeva
umí vysvětlit pojem krytosemenná jednoděložná a dvouděložná rostlina,zná rozdíly mezi jedno a dvouděložnými rostlinami	krytosemenné rostliny	
rozpoznává a pojmenovává naše	listnaté stromy a keře	zeměpis-javor-Kanada

běžné listnaté dřeviny a byliny, zná jejich char. znaky a jejich hospodářský význam	pryskyřníkovité brukvovité růžovité bobovité hluchavkovité lilkovité hvězdnicovité liliovité lipnicovité vstavačovité	rodinná v.-výživa-luštěniny zeměpis-oblasti pěstování podzemnice olejné český j.-báseň Mateřídouška Kytice, K.Jerben obč.výchova-nikotýnná-vyko- vá droga zeměpis-pěstování tabáku-Kuba dějepis-Sumerové-zavla- žova- cí systémy zeměpis-obilnice světa
poznává některé cizokrajné rostliny,zná jejich původ a význam pro člověka	cizokrajné rostliny	zeměpis-oázy,Latinská Ame- říká-banány EGS-objevujeme svět ENV-ekosystémy
umí rozlišit typy lesů, chápe les jako složitý přírodní ekosystém uvědomuje si rozmanitost pevnin- ských vod a mokřadů,složitost vztahů biotických i abiotických, chápe nutnost ochrany vod rozezná luční ekosystémy,dokáže popsat jejich sezónní dynamiku v závislosti na činnosti člověka zná příklady rostlin i živočichů těchto společenstev rozeznává tato společenstva od ostatních společenstev,zná zá- kladní druhy rostlin a živočichů	společenstva lesa vod a mokřadů luk,pastvin a travnatých strání polí a sídelní aglomerace	fyzika-výpar a teplota vody zeměpis-těžba rašeliny lab.práce-určování květin ENVvztah člověka k prostředím

Přírodopis – 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
uvědomit si rozmanitost savců v závislosti na prostředí, znát vývoj savců, přizpůsobení savců životnímu prostředí tvarem a pokryvem těla, příjem potravy umí popsat kostru, orgány a orgánové soustavy savců, dovede je srovnat s ostatními obratlovci a vytknout rozdíly zná hlavní skupiny savců, rozumí jejich rozdělení podle společných znaků	savci vývoj vnitřní stavba	lab.práce-stavba těla savců EGS- ohrožené druhy, nezákonný lov
zná představitele skupin savců, jejich znaky, způsob života a rozšíření na Zemi, především u nás zná kriticky ohrožené druhy savců u nás a ve světě a způsob jejich ochrany rozumí pojmu biom, jmenuje jednotlivé biomy a charakterizuje jejich přírodní podmínky, ke každému biomu přiřazuje charakteristické zástupce savců uvědomuje si vliv činností člověka na biomy	vačnatci placentálové hmyzožravci letouni chudozobí hlodavci zajíci šelmy ploutvonožci kytovci chobotnatci lichokopytníci sudokopytníci primáti savci biomů světa	lab.práce-pozorování savců
zná základní rysy chování savců, umí rozlišit vrozené a získané chování	etologie	MKV-etnický původ
rozumí pojmům antropologie, somatologie, anatomie, fyziologie, genetika, hygiena, patologie chápe zařazení člověka do živočišného systému, společné a rozdílné znaky člověka a savců, chápe proces hominizace a sapientace, zná názory na vznik člověka, umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka rozlišuje základní lidská plemena, jejich znaky a výskyt, uvědomuje	biologie člověka	lab.práce-kostra člověka tělesná výchova-posilování chemie-aerobní procesy, oxidace

si projevy rasismu a jeho nebezpečí		OSV-kooperace, kompetice
umí vysvětlit pojmy buňka, tkáň, orgán, org. soustava, organismus zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla zná významy jednotlivých soustav člověka, orgány, které je tvoří, zná jejich činnost, příčiny jejich onemocnění, uvědomuje si význam prevence pro zdraví člověka, objasní si význam zdravého způsobu života a umí poskytovat první pomoc	stavba lidského těla od buňky k člověku opěrná a pohybová soustava oběhová soustava mízní soustava dýchací soustava trávicí soustava vylučovací soustava kožní soustava nervová soustava smyslové orgány hormonální soustava pohlavní soustava	lab. práce-činnost srdce chemie-oxidace, spalování ENV-znečištěné ovzduší, vztah člověka k prostředí MEDV-vliv médií ve společnosti ovzduší, pylové informace
		EGS-objevujeme svět, problémy 3. světa, hladomor fyzika-přeměna energie ENV-ochrana vodních zdrojů lab. práce-kožní citlivost OSV-kooperace, kompetice lab. práce-zrak, sluch, chuť rodinná výchova
umí vysvětlit význam dědičnosti a proměnlivosti organismu, chápe význam vědního oboru genetiky, rozumí pojmům gen, alela, dominantnost, recesivnost, mutace genetický kód, genové inženýrství	genetika	
zná život zachraňující úkony 1. pomoci, umí zastavit krvácení, obnovit srdeční činnost, obnovit dýchání, zná protišoková opatření, umí ošetřit poranění končetin a hlavy	poskytování 1. pomoci	
uvědomit si zdraví jako nejcennější hodnotu člověka, rozumí pojmu civilizační choroby, epidemie a dopadu vnějšího prostředí na zdraví člověka, zná zásady zdravého životního stylu, odsuzuje návykové látky a negativní zásahy člověka do životního prostředí	člověk, zdraví budoucnost	

Přírodopis – 9. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
zná teorii vzniku vesmíru, sluneční soustavy, základní pojmy astro nomie, planety sluneční soustavy	naše Země ve vesmíru	zeměpis
vysvětlí vznik Země, jednotlivých zemských sfér a jejich vliv na vznik a trvání života pochopí vznik nerostů a krystal jako geometrické těleso s prvky souměrnosti, zná a umí určovat fyzikální vlastnosti nerostů, umí třídít nerosty podle chemického složení do skupin, zná nejdůležitější zástupce a zná jejich hospodářský význam	vznik a stavba Země mineralogie	
chápe rozdíl mezi nerostem a horninou, rozlišuje horniny podle vzniku, zná zástupce hornin a jejich využití	petrologie	lab.práce-určování fyzikálních vlastností nerostů fyzika-termologie chemie-vzorce lab.práce-určování nerostů
chápe příčiny vnitřních geol. dějů a jejich důsledky pro reliéf krajiny i život lidí, zná konkrétní příklady těchto dějů z historie i současnosti	vnitřní geologické děje	lab.práce-poznávání hornin zeměpis-sopky EGS-svět a Evropa nás zajímá
chápe Slunce jako zdroj energie pro vnější geol.děje, uvědomuje si konkrétní příklady ze svého okolí, umí popsat druhy eroze, činnost ledovců a mořské vody	vnější geologické děje	ENV-lidské aktivity a životní prostředí ENV-lidské aktivity a životní prostředí
chápe půdotvorný proces a vliv půdotvorných činitelů na vznik půd zná složení půdy a rozlišuje hlavní půdní druhy a typy, uvědomuje si nutnost ochrany půd	pedologie	
rozumí vzniku a významu podzemních vod pro život lidí a důle-	podzemní voda, prameny	

žítost jejich ochrany,uvede konkrétní případy jejich ohrožení		
umí vysvětlit teorii vzniku života na Zemi a vyvrátit tak nevědecké názory na vznik života,dovede rozlišovat jednotlivé geologické éry podle geologických dějů,podněbí a charakteristických organismů	vznik a vývoj života na Zemi	dějepis
uvědomí si pestrost geologické stavby území republiky,umí rozlišit 2 hlavní geologické jednotky Český masív a Západní Karpaty, pochopí,že dnešní tvářnost krajiny je odrazem geologického vývoje	geologický vývoj a stavba České republiky	
orientuje se v základních ekologických pojmech(ekosystém, potravní řetězec,populace,společenstvo,biom,koloběh látek,tok energie,zná abiotické a biotické složky životního prostředí,umí uvést příklad potravního řetězce a vysvětlit důsledky oslabení jednoho článku řetězce,uvědomuje si závažnost činnosti člověka na životní prostředí,rozumí pojmu emise a imise,chápe vztahy mezi populacemi neutralismus,konkurence, parazitismus,predace,mutualismus a dovede uvést příklady,	ekologie	ENV-základní podmínky života,vztah člověka a život. prostředí
uvědomuje si,ktelé činnosti člověka, nejvíc ničí životní prostředí, chápe význam vody a teploty prostředí pro život, ochranu a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vliv znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka ví jaký je současný stav životního prostředí u nás a ve světě	člověk a biosféra	ENV-lidské aktivity a životní prostředí

porozumí pojmu globální aktuální stav životního prostředí chápe mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi chápe principy trvale udržitelného rozvoje uvědomuje si možnost i svého přínosu k ochraně přírody		EGS-spolupráce v ochraně životního prostředí

FYZIKA

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ve vyučování fyziky si žáci prohlubují pohled na svět ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Navazují na poznatky z přírodovědy na 1. stupni. Žáci si především na základě činností osvojují metody pozorování, měření a experimentování jako cesty k porozumění pojmům, veličinám, zákonitostem jevů a procesů v přírodě, životě a technické praxi.

Předmět je v učebním plánu dotován v 7. a 8. ročníku dvěma hodinami týdně, v 6. a 9. ročníku jednou hodinou. Výuka probíhá zpravidla v učebně s možností práce ve skupinách.

Osvojování poznatků je podporováno znalostmi ve využití moderních informačních technologií.

Výstupy části látky 9. ročníku - astronomie – byly přeřazeny do učiva zeměpisu a přírodopisu, kde je toto téma také vyučováno.

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků. Tím jsou předurčeny i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, soutěže, s důrazem na činnostní charakter učení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu fyzika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- pozorovat fyzikální objekty a děje, zjišťovat jejich vlastnosti, měřit je, zpracovávat a vyhodnocovat a dále využívat pro své učení.
- provádět pokusy, které potvrzují a ověřují hypotézy a objasňují fyzikální zákonitosti.
- vyhledávat v různých pramenech informace týkající se problematiky fyzikálního poznávání a využít je v dalším studiu
- poznávat souvislosti fyzikálních poznatků s ostatním přírodovědně zaměřeným zkoumáním
- klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Kompetence k řešení problémů

Ve fyzice využíváme pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- rozpoznávat problémy v průběhu fyzikálního vzdělávání, poznávání a zkoumání a využívat metody a prostředky, jež mají v daném okamžiku k dispozici.
- hledat a používat metody, které mohou vést k řešení fyzikálních problémů
- definovat problém, se kterým se při fyzikálním vzdělávání potýkají
- posuzovat řešení z hlediska správnosti a jednoznačnosti a hledat případné alternativy řešení daného problému
- využívat korekce při chybných postupech a závěrech
- využívat osvojené metody řešení problémů v jiných oblastech jejich vzdělávání.

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- žáci se učí naslouchat druhým lidem a vhodně reagovat
- komunikují mezi sebou při skupinových pracích, s učitelem a učí se dodržovat předem stanovená pravidla vzájemné komunikace
- interpretují nebo prezentují různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence sociální a personální

- vedeme k osvojování dovednosti společného hledání optimálních řešení problémů
- utváří pocit zodpovědnosti za svá jednání
- žáci se snaží pomoci druhým a o pomoc požádat

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci se učí chápat základní globální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí,
- vytváří si osobních představy o světě a životním prostředí, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody

Kompetence pracovní

- učíme optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. Seznamujeme se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kompetence digitální

- Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání. Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Fyzika – 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles	látko a těleso	
správně používá pojem atom, molekula, iont, má představu o tom, z čeho se skládá atom	částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron, elektron)	chemie v 8. tř., tabulka prvků, značky
popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou, plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší	látky pevné, kapalné a plynné- částicová stavba	přírodopis, výtvarná výchova

uveďte konkrétní příklady jevů, dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Brownův pohyb a difúze	prvouka
rozumí pojmu gravitační síla, gravitační pole, zná souvislost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	gravitační síla, gravitační pole, účinky	matematika - převody jednotek
pomocí prodloužení pružiny porovná podle velikosti dvě síly	síla působící na těleso	měření tepu lidského srdce
používá pojmy elektrování těles, elektrický náboj, elektrické pole	elektrické vlastnosti látek, náboj kladný a záporný, vzájemné působení zelektrovaných těles	
rozumí pojmu magnet, magnetizace, magnetické pole	magnetické vlastnosti látek, části magnetu, vzájemné silové působení magnetů na sebe a na tělesa, magnetizace, magnetické pole a siločáry, magnetické pole Země	matematika, použití tabulek
ovládá značky a jednotky základních fyzikálních veličin, vyjádří a zapíše hodnotu fyzikální veličiny a přiřadí jednotku	definice a měření fyzikálních veličin	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
změří délku vhodně zvolenými měřidly, zapíše výsledek a použije různé jednotky	délka, opakované měření veličin, měřidla, odchylka měření	ENV - základní podmínky života, vztah člověka a prostředí, lidské aktivity a prostředí
změří objem pevného tělesa vhodně zvoleným měřidlem, zapíše, použije různé jednotky	měření objemu pevného, kapalného a plynného tělesa	
změří hmotnost tělesa vhodně zvoleným měřidlem, zapíše a použije různé jednotky	měření hmotnosti, rovnoramenné váhy	
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	hustota látky, značka, vzorec pro výpočet, postup při řešení fyzikálních úloh	
změří čas vhodným měřidlem, zapíše a použije správné jednotky	měření času, přístroje, jednotky	
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	změna objemu kapalného a plynného tělesa při zahřívání a ochlazování, změna délky kovové tyče při zahřívání a ochlazování	
změří teplotu vhodným měřidlem, zapíše a použije správné jednotky	měření teploty, teploměry - druhy a fyzikální princip	
chápe, jak se mění teplota vzduchu v průběhu času	meteorologická měření, teplota v průběhu dne, změny počasí	

Fyzika – 7. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Žák rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Pohyb a klid tělesa, přímočarý- křivočarý, posuvný a otáčivý Trajektorie a dráha Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb	
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Rychlost rovnoměrného pohybu, jednotky Dráha rovnoměrného pohybu Průměrná, okamžitá rychlost rovnoměrného pohybu Graf závislosti dráhy na čase Řešení úloh o pohybu	Matematika – graf
změří velikost působící síly	Síly a jejich vlastnosti- vzájemné působení sil, určení síly Jednotka síly Gravitační síla- přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa, tíha Síloměr	Fyzika 6 EVMV- základní podmínky života
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici, v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly, užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy na niž síla působí	Výslednice, skládání sil stejného směru, opačného směru, různoběžných sil Rovnováha sil Tíhová síla , pohybové účinky Definice těžiště tělesa, určení těžiště 1. laboratorní práce Tlaková síla, tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí, tlaky v praxi Třecí síla – smykové tření, valivé tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	OSV- kooperace a kompetice EV – doprava, přetěžování kamiónů – škody na komunikacích
využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	Účinky síly 2. pohybový zákon(kvalitativně), 1. pohybový zákon 3. pohybový zákon	
aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	Rameno síly, otáčivé účinky Moment síly 2. laboratorní práce	
Vyjmenuje vlastnosti kapalin, vysvětlí závislost hustoty kapaliny na teplotě	Kapaliny – vlastnosti kapalin, povrchové napětí, závislost hustoty kapaliny na teplotě, kapilární jevy	
užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení	Pascalův zákon, hydraulická zařízení	

umí vysvětlit vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = \rho gh$ k řešení problémů a úloh, využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	hydrostatický tlak- souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny	
objasní vznik vztlačkové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci	Archimédův zákon - vztlačková síla působící na tělesa v kapalině	
Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné kapalině chování tělesa v ní	plování, vznášení se a potápění těles v klidné kapalině	OSV – záchrana tonoucího
vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho, využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů, předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Plyny- vlastnosti plynů, atmosférický tlak a jeho měření, atmosféra Země, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře, Archimédův zákon pro plyny, přetlak, podtlak, vakuum	Z – atmosféra Země EV- předpověď počasí EV- znečištění ovzduší, exhalace
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí	Světelné jevy- zdroje světla, přímočaré šíření světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, výpočet úloh, Stín a polostín, Měsíční fáze, zatmění Měsíce, Slunce	EVMV - základní podmínky života
využívá zákona o odrazu světla při řešení problémů a úloh	Odraz světla, zákon odrazu, úhel odrazu, rozptyl světla, Rovinné zrcadlo, kulová zrcadla, vznik a vlastnosti obrazu (zobrazení odrazem na rovinném, dutém i vypuklém zrcadle- kvalitativně)	
rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Lom světla, úhel lomu na rozhraní dvou prostředí, Čočky, průchod světla čočkou, ohnisko, vznik a vlastnosti obrazu, zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou- kvalitativně), brýle, Užití čoček-lupa, objektiv Oko Rozklad bílého světla hranolem, barvy	

Fyzika – 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, určí v jednoduchých příkladech práci vykonanou silou, využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	mechanická práce a výkon	
z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie tělesa, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností, využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	polohová a pohybová energie, přeměny energie, účinnost, rovnováha na páce a pevné kladce	
vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty	Tepelné jevy- vnitřní energie tělesa	
rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením)	Teplo, změna vnitřní energie tělesa konáním práce, tepelná výměna (vedením, proděním, zářením), tepelné motory	EGS- tepelná izolace- šetření energií
Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství)	teplo přijaté a odevzdané tělesem	
rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace), určí skupenské teplo tání u některých látek	změny skupenství – tání, tuhnutí, skupenské teplo tání, hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	
zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje, objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě	kapalnění a vypařování, var, sublimace, desublimace	EV-změny skupenství- předpověď počasí, voda

na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat, na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat	atom a jeho složení, proton, neutron, elektron, elektrický náboj	CH 8. r.- atom, molekula, ionty
ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole	elektrická síla, elektrický náboj	
objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové), změří elektrický proud ampérmetrem sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu, používá schématické značky, rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností	elektrický proud, jeho příčiny, účinky a měření, zákony elektrického proudu v obvodech, elektrické pole, vodič, izolant, elektrický obvod- zdroj napětí, spotřebič, spínač	
umí definovat pojem, změří elektrické napětí voltmetrem, zná zdroje napětí	elektrické napětí	
využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Ohmův zákon, odpor vodiče, jednotka odporu, závislost el.odporu na vlastnostech vodiče (teplotě)	
dovede schematicky zakreslit odpory zapojené za sebou a vedle sebe	zapojování rezistorů, výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe, reostat, potenciometr	ENV - základní podmínky života
rozumí pojmům elektrická práce, výkon, energie, zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Elektrická energie, elektrická práce, výkon el.proudu, spotřeba elektrické energie, výroba elektrické energie- obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	Životní prostředí Přírodopis, chemie

Fyzika – 9. ročník

výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
zná pojem periodický děj, kmitavé pohyby, matematické kyvadlo, rezonance rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje přihodnost daného prostředí pro šíření zvuku, Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Zvukové jevy- kmitání (perioda, frekvence), vlnění, vznik zvuku, zdroje zvuku, šíření zvuku- látkové prostředí jako podmínka pro šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku, ozvěna, dozvuk, ultrazvuk, infrazvuk, výška, barva zvukového tónu, vnímání zvuku, hlasitost šíření zvuku, pohlcování zvuku, záznam a reprodukce zvuku	ENV - lidské aktivity a životní prostředí (nadměrná hladina hluku) HV – tóny, hudební nástroje, ladění, barva, výška tónu
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní, rozliší stejnosměrný a střídavý proud	opakování magnetických vlastností látek, působení magnetického pole na vodič, pravidlo pravé ruky, vzájemné působení vodičů, magnetická indukce, elektromagnetická indukce, elektrická a magnetická síla, generátory, výroba a přenos el. energie, stejnosměrný a střídavý proud, transformátor, stejnosměrný elektromotor, trojfázový proud, napětí, různé druhy elektromotorů, bezpečnost práce s elektrickými spotřebiči	chemie - galvanický článek, výroba elektrické energie, alternativní zdroje, vliv na životní prostředí
rozliší pojem polovodič na základě analýzy jeho vlastností	vedení proudu v kovech, kapalinách a plynech, vedení proudu v polovodičích (elektrony, díry, příměsi)	ENV - lidské aktivity a životní prostředí (šetření elektrickou energií, žárovky,..)
zapojí správně polovodičovou diodu	polovodičové součástky a jejich použití	
vysvětlí pojem řetězová reakce a princip fungování jaderného reaktoru	Atomy a záření- Bohrovův model atomu, záření z elektronového obalu, jádro atomu, radioaktivita, štěpná reakce, jaderná elektrárna, jaderný reaktor, jaderná energie, bezpečnost jaderné energie, ochrana lidí před radioaktivním zářením	chemie, ENV - lidské aktivity a životní prostředí

CHEMIE

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět chemie je vyučován v osmém a devátém ročníku v dotaci 2 hodin týdně. Výuka je především realizována v učebně chemie.

Výuka předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a souvisejících tematických okruhů průřezových témat.

Důraz je kladen na poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy a uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Velmi důležité je i učit se rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Při vyučování se zaměřujeme především na:

1. podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
2. vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy a zdůvodňovat vyvozené závěry
3. získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi (porozumění nařízení CLP) a dovednost poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými chemickými látkami

Zkratka CLP znamená „Classification, Labelling and Packaging“, tj. klasifikaci, balení a označování. Nařízení CLP vstoupilo v platnost v lednu 2009 a způsob klasifikace a označování chemických látek, který zavedlo, vychází z globálně harmonizovaného systému Organizace spojených národů (GHS).

Nařízení CLP zajišťuje, aby nebezpečnost, kterou představují chemické látky, byla jasně sdělována pomocí klasifikace a označení chemických látek.

Před uvedením chemických látek na trh musí průmysl stanovit potenciální rizika takových látek a směsí pro lidské zdraví a životní prostředí a musí je klasifikovat v souladu se zjištěnou nebezpečností. Nebezpečné chemické látky musí být též označeny podle standardizovaného systému, aby pracovníci a spotřebitelé věděli o jejich účincích ještě před manipulací s nimi.

Díky tomuto procesu je nebezpečnost chemických látek sdělována pomocí standardních vět a výstražných symbolů na štítcích a v bezpečnostních listech. Pokud například dodavatel označí látku jako látku z „kategorie akutní toxicity 1 (orální)“, označení bude obsahovat standardní větu o nebezpečnosti „při požití může způsobit smrt“, slovo „nebezpečí“ a výstražný symbol s lebkou se zkříženými hnáty.

Do vzdělávacího obsahu jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Enviromentální výchova.

Během výuky se žáci seznámí také s případy chemických a jaderných havárií a se zásadami bezpečnosti při těchto událostech a při práci s nebezpečnými látkami.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učíme různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učíme zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení.

Kompetence k řešení problémů

Učíme přecházet od smyslového poznávání života. Učíme základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů, poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápání vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Učíme poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech zákonů. Rozvíjíme schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.

Kompetence komunikativní

Vedeme k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. Učíme stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů

Kompetence sociální a personální

Vedeme k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.

Kompetence občanské

Vedeme k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie a učíme odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

Učíme optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. Seznamujeme se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kompetence digitální

Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.

Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Chemie – 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	vlastnosti látek (barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, tepelná a elektrická vodivost, hustota) a změny skupenství	Fyzika
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	zásady bezpečné práce v laboratoři (pracovně) a první pomoc při úrazu v laboratoři porozumění nařízení CLP	Přírodopis
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi	Výchova ke zdraví
rozlišuje směsi a chemické látky	různorodé a stejnorodé směsi	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	hmotnostní zlomek a koncentrace složek roztoku	EV - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka a prostředí
vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku	
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	voda destilovaná, pitná, užitková, odpadní; výroba pitné vody	
uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	vzduch - složení a vlastnosti; čistota vody a ovzduší; ozonová vrstva	
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektrony, elektronový obal, valenční elektrony, ionty	

rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	chemické prvky, vybrané značky a názvy chemických prvků, protonové číslo, chemická sloučenina, chemická vazba	
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	skupiny a periody v periodické soustavě prvků; kovy (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au), nekovy (H, O, Cl) a slitiny (mosaz, bronz, dural)	
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	výchozí látky a produkty, chemický děj, chemické slučování a rozklad, podstatá neutralizace, vznik solí	
přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	zákon zachování hmotnosti, látkové množství, molární hmotnost	
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	názvosloví oxidů, sulfidů, halogenidů, kyselin, hydroxidů a solí; vlastnosti a použití vybraných prakticky významných sloučenin	
vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	kyselost a zásaditost roztoků	
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	pH, indikátory pH	
Pomůcky: kopírovaný materiál, názorné pomůcky, počítače		

Chemie – 9. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	redoxní reakce, oxidace a redukce; exotermické a endotermické reakce; esterifikace; výroba železa a oceli, galvanický článek, elektrolyza	Fyzika
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí- teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	Přírodopis
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	alkany, alkeny, cykloalkany, alkadieny, alkyny, areny	Výchova ke zdraví
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva; obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	halogenové deriváty, alkoholy, fenoly, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, estery	EV - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka a prostředí
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů	zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle	Ochrana za mimořádných událostí
určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	chemický průmysl - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze	
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	hořlaviny	
objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	zásady chování při úniku nebezpečných látek, improvizovaná ochrana při úniku nebezpečných látek	

aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	pesticidy, léčiva a návykové látky, detergenty, potraviny, plasty a syntetická vlákna, biotechnologie a enzymy
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	
Pomůcky: kopírovaný materiál, názorné pomůcky, počítače	

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Zeměpisné vzdělání umožňuje žákům porozumět přírodním faktům a jejich zákonitostem, pomáhá lépe se orientovat v běžném životě. Při praktických činnostech se žáci učí pozorovat přírodní objekty. Podporuje a rozvíjí trvalý zájem o poznání vlastní země a jednotlivé regiony světa.

Předmět navazuje na prvouku, která je vyučována na prvním stupni v 7 hodinách (1.-3.ročník) a vlastivědu, která je vyučována ve 2 vyučovacích hodinách (4.-5.ročník). Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku. V 6.,7. a 9. ročníku je zařazen do výuky 2 hodiny týdně, v 8.ročníku 1 hodinu týdně. Vyučuje se v odborné učebně zeměpisu a využívá učebny výpočetní techniky pro výuku GIS a výukových programů.

Stálou součástí výuky geografie je tak jako u ostatních přírodovědných předmětů, soustavný nácvik správného používání pojmů, hledání příčinných souvislostí a řešení problémů souvisejících s poznáváním přírody a s praktickým životem. Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda spolu s fyzikou, chemií a přírodopisem.

Žáci pracují s plány, s různými druhy map, atlasy, s grafy, se statistickými materiály, tiskem, časopisy, encyklopediemi, knížkami, internetem a jinými geografickými pomůckami a zdroji informací.

Pracují a vysvětlují údaje v nich, zpracovávají je formou referátů nebo prezentace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky ze zeměpisu kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- vyhledávají, shromažďují, třídí, porovnávají informace
- nalézají souvislosti, mezi získanými poznatky a využitím zeměpisu v praxi
- využívají vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat druhým lidem, vhodně na ně reagují
- komunikují mezi sebou, při skupinových pracích, s učitelem a dodržují předem stanovená pravidla vzájemné komunikace
- interpretují nebo prezentují různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit své názory a rozhodnutí
- vyhledávají informace z různých informačních zdrojů (časopis, encyklopedie, internet)

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- utváří pocit zodpovědnosti za svá jednání
- žáci se snaží pomoci druhým a o pomoc požádat

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní globální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí,
- vytváří osobních představy o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci
- vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

- Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.
- Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Zeměpis – 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	jak žijí lidé na Zemi - odlišnosti lidí, kde lidé žijí, stát, obec, les, voda, služby, svět	OSV - řešení problémů a rozhodovací schopnosti
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	zeměpisné pojmy	EGS - objevujeme Evropu a svět
rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	mapa, druhy map, práce s mapou (azimut, orientace mapy, měření na mapách)	EV - ekosystémy,
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	přírodní složky a oblasti Země	

prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Země v pohybu, otáčení Země, oběh Země kolem Slunce, přirozená družice Země	
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozoznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	atmosféra, hydrosféra, litosféra, pedosféra, biosféra, kryosféra (kontinenty, hory, ostrovy)	
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení a lokalizaci regionů světa,	Pevniny a oceány, Atlantský oceán, státy a jejich hranice, Antarktida, Afrika, příroda, obyvatelstvo, průmysl, podnebí,	

Zeměpis – 7. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií	Austrálie - povrch, podnebí, vodstvo, objevování Austrálie, australské regiony, města, zajímavosti Tichý oceán, Indický oceán, Oceánie	OSV - řešení problémů a rozhodovací schopnosti
srovnává postavení regionů, rozvojová jádra a periferní zóny		EGS - objevujeme Evropu a svět
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštěností a podobností, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států	Amerika - přírodní poměry, vodstvo, obyvatelé, vegetace, Kanada, USA, střední Amerika, ostrovní státy střední Ameriky, jižní Amerika, andské a ostatní státy	
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Asie - přírodní poměry, vodstvo, obyvatelé, vegetace, regiony - Rusko, jižní Asie, východní, západní a jihovýchodní oblast	Finanční gramotnost

Zeměpis – 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů	obyvatelstvo světa, základní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	OSV - řešení problémů a rozhodovací schopnosti
zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace	EGS - objevujeme Evropu a svět
posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	regionální společenské, politické a hospodářské útvary - části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace	EGS - jsme Evropané
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	světové hospodářství, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně, světový trh a mezinárodní obchod	ENV-ekosystémy Finanční gramotnost
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	hlavní hospodářské oblasti světa	MEDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a reality
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	ohniska politických, národnostních a náboženských konfliktů	
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	nové státy na mapě světa	
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry	přírodní a společenské prostředí, typy krajín	

rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů	
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	vztah přírody a společnosti - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	živelné katastrofy, chování a jednání při nebezpečí živelných katastrof

Zeměpis – 9. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
vymezí a lokalizuje oblasti Evropy, ČR a regionu podle bydliště	zeměpisná poloha, vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, specifiky regionu a jeho rozvoj	OSV - řešení problémů a rozhodovací schopnosti
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry regionů Evropy, ČR a možnosti dalšího rozvoje	Evropa, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství, regiony, Česko v Evropě	EGS - objevujeme Evropu a svět
přiměřeně analyzuje vazby evropských regionů k vyšším územním celkům	Česká republika-můj domov, historické památky, přírodní památky	
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál Evropy a České republiky v evropském a světovém kontextu	zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, hospodářství, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky, doprava, služby, životní prostředí, zemědělství	EV - vztah člověka k prostředí
lokalizuje na mapách státy Evropy, jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění	
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	hospodářské a politické postavení ve světě, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	Finanční gramotnost

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

PRAKTICKÉ ČINNOSTI – 1. STUPEŇ

Charakteristika předmětu

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při rozhodování o dalším profesním zaměření.

Vzdělávací oblast je realizována v průběhu celého I. stupně základního vzdělávání.

Vzdělávací obsah je rozdělen na prvním stupni na čtyři tematické okruhy

1. Práce s drobným materiálem
2. Práce montážní a demontážní
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávací obsah je realizován v předmětech Člověk a svět práce – praktické činnosti na I. stupni.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

1. – 5. ročník: 1 hodina týdně

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si při práci uvědomují své dovednosti, uvědomují si problémy s realizací svého díla
- samostatně pozorují a experimentují, organizují vlastní činnost

Kompetence k řešení problémů

- vyhledává informace k vhodnému k řešení pracovních úkolů,
- žákům jsou předkládány náměty k samostatnému zpracování a řešení problémů, které souvisejí s výběrem technik, materiálů a pomůcek
- samostatně řeší problémy

Kompetence komunikativní

- při skupinové práci žák vyslovuje svůj názor, obhájí ho a toleruje názory druhých
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření kladných vztahů mezi žáky
- učitel nechává dostatek prostoru pro komunikaci dětí

Kompetence sociální a personální

- žák i učitel se podílí na utváření příjemné atmosféry ve třídě
- učitel podporuje sebedůvěru žáka i jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- žák respektuje a chrání naše tradice i kulturní a historické dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla

- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- dodržují hygienická pravidla
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Kompetence digitální

- Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.
- Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Praktické činnosti – 1.ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
práce s drobným materiálem		
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita, lidové zvyky, tradice a řemesla
pracuje podle slovního návodu a předlohy.	jednoduché pracovní postupy organizace práce	
konstrukční činnosti		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	jednoduchá montáž a demontáž, stavebnice zásady hygieny a bezpečnosti práce	první pomoc při úrazu, PRV, PČ
příprava pokrmů		
připraví tabuli pro jednoduché stolování.	příprava jednoduché tabule	
chová se vhodně při stolování.	pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle	zdravá výživa, ochutnávka ovoce a zeleniny, PRV? PČ
pěstitelské práce		
provádí pozorování přírody, zhodnotí a zaznamená výsledky pozorování	pokojoyé rostliny - zalévání, otírání listů, přesazování klíčení semen	environmentální výchova - péče o životní prostředí, PRV, PČ

Praktické činnosti – 2. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
práce s drobným materiálem		
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
pracuje podle slovního návodu a předlohy	jednoduché pracovní postupy organizace práce	
konstrukční činnosti		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	sestavování modelů	
pěstitelské práce		
pečuje o nenáročné rostliny	péče o nenáročné rostliny	
příprava pokrmů		
připraví tabuli pro jednoduché stolování.	příprava jednoduché tabule	
chová se vhodně při stolování.	pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle	

Praktické činnosti – 3. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
práce s drobným materiálem		
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
pracuje podle slovního návodu a předlohy.	jednoduché pracovní postupy organizace práce	
konstrukční činnosti		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	sestavování modelů	
pěstitelské práce		
provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování.	práce s tabulkou	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
pečuje o nenáročné rostliny.	péče o nenáročné rostliny	
příprava pokrmů		
připraví tabuli pro jednoduché stolování.	příprava jednoduché tabule	
chová se vhodně při stolování.	pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle	

Praktické činnosti – 4. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
práce s drobným materiálem		
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu	
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	seznámení s lidovými tradicemi	
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	bezpečnost a uspořádání práce	
konstrukční činnosti		
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	práce se stavebnicí, použití logiky	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	využití návodu při postupech práce	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytní první pomoc při úrazu.	pracovní hygiena, první pomoc při zranění	
pěstitelské práce		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	práce s rostlinami - pokusy, pozorování	
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	péče o rostliny	
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	využití nářadí při práci s rostlinami	

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	pracovní hygiena, první pomoc při zranění	
příprava pokrmů		
orientuje se v základním vybavení kuchyně.	vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní	
připraví samostatně jednoduchý pokrm.	příprava jednoduchých pokrmů dle možností	
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle	osobnostní a sociální výchova - hodnoty, postoje, etika
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu	

Praktické činnosti – 5. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
práce s drobným materiálem		
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu	
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	seznámení s lidovými tradicemi	
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	bezpečnost a uspořádání práce	
konstrukční činnosti		
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	práce se stavebnicí, použití logiky	

pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	využití návodu při postupech práce	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	pracovní hygiena, první pomoc při zranění	
pěstitelské práce		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	práce s rostlinami - pokusy, pozorování	
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	péče o rostliny	
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	využití nářadí při práci s rostlinami	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	pracovní hygiena, první pomoc při zranění	
příprava pokrmů		
orientuje se v základním vybavení kuchyně.	vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní	
připraví samostatně jednoduchý pokrm.	příprava jednoduchých pokrmů dle možností	
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu	

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a souvisejících tematických okruhů průřezových témat.

Předmět se vyučuje v šestém ročníku v dotaci 1 hodiny týdně. Výuka probíhá převážně v počítačové učebně.

V předmětu jsou žákům poskytovány vědomosti a dovednosti potřebné pro využití digitálních technologií v praxi. Ve své podstatě je předmět zaměřen na rozvoj dovedností žáků, a to především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů a na práci ve skupinách. Dále se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i ve skupině.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- plánovat, organizovat a řídit vlastní učení,
- posoudit vlastní pokrok, samostatně experimentovat a kriticky zhodnotit výsledek.

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejružnější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánovat způsob řešení problémů,
- vyhledávat informace vhodné k řešení problémů,
- samostatně řešit problémy,
- schopnost obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky, naslouchání a zúčastnění diskuzí,
- využívání komunikativních dovedností ke spolupráci.

Kompetence sociální a personální

- spolupráce a řešení problémů ve skupině,
- oceňovat druhé lidi, respektovat názor druhých,
- rozvoj sebedůvěry a komunikačních dovedností.

Kompetence občanské

- znalost svých práv a povinností,
- rozhodování a zodpovědnost,
- ochrana zdraví.

Kompetence pracovní

- plnění povinností a závazků, flexibilní řešení problémů,
- samostatné organizace práce, pracovních postupů a časového rozvrhu.

Kompetence digitální

- Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.

- Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Využití digitálních technologií – 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Digitální technika	Ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky. Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení.	OSV - kreativita
Digitální technika v praxi	Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi. Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením. Dodržuje základní hygienická, bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou. Poskytne první pomoc při úrazu.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Počítačová grafika	Zná základní charakteristiku, rozdíly, přípony a použití rastrové a vektorové grafiky. Zná nejběžnější grafické programy. Rozlišuje barevné modely v počítačové grafice.	
Úprava fotografií	Seznámí se s freewareovým programem na úpravu fotografií a jeho prostředím. Nahrává, spravuje, upravuje, popisuje a třídí fotografie. Vytváří video prezentaci fotografií.	
Vektorový grafický program (freeware)	Seznámení se základními nástroji programu. Kreslí dle předlohy. Vytváří vlastní kresby.	OSV - kreativita
Modelace 3D prostředí	Zná prostředí programu, používá základní nástroje při tvorbě a modelaci 3D prostředí.	OSV - kreativita
Program pro tvorbu animací	Ovládá základní nástroje animačního programu. Kreativně tvoří animace.	OSV - kreativita
Program pro tvorbu prezentací	Ovládá základní nástroje prezentačního programu. Kreativně a dle pravidel vytváří prezentace	

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a souvisejících tematických okruhů průřezových témat.

Předmět se vyučuje v devátém ročníku v dotaci 1 hodiny týdně. Výuka je realizována především v odborné učebně, využívá se i počítačová učebna a některá cvičení probíhají v přírodě.

Rozvíjíme dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Vytváříme potřeby objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů. Žáky vedeme k získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Do vzdělávacího obsahu jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Enviromentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učíme různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učíme zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení.

Kompetence k řešení problému

Učíme přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Učíme poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.

Kompetence komunikativní

Vedeme k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. Učíme stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů.

Kompetence sociální a personální

Vedeme k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.

Kompetence občanské

Vedeme k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie a učíme odpovědnosti za zachování životního prostředí.

Kompetence pracovní

Učíme optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. Seznamujeme se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kompetence digitální

Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.

Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Práce s laboratorní technikou – 9. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	zásady bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři) a první pomoc při úrazu	chemie
zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	základní laboratorní pomůcky a zařízení	fyzika
vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	základní laboratorní postupy a metody (příprava směsí, oddělování složek směsí, vlastnosti významných prvků, směsí a sloučenin, měření pH, neutralizace)	OSV - osobnostní rozvoj, morální rozvoj
dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci		EV - základní podmínky života, vztah člověka k prostředí
poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		
Pomůcky: kopírovaný materiál, názorné pomůcky, laboratorní soupravy, počítače		

SVĚT PRÁCE

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Výuka bude probíhat v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně, aby byla práce efektivnější a i z důvodu realizace exkurzí, budou se vyučovat 2 hodiny jedenkrát za 14 dní. Výuka bude realizována v učebnách s dataprojektorem, v učebnách výpočetní techniky.

Součástí výuky budou exkurze na Úřadu práce, akce pořádané pro žáky 9. tříd, jako je například Educa, využití dnů otevřených dveří na SŠ, bližší seznámení se SŠ prostřednictvím kontaktních osob, poznávání různých pracovních činností formou exkurzí.

V 9. ročníku bude výuka zaměřena na finanční a ekonomickou gramotnost, proto se některá témata z Výchovy k občanství přesouvají do Světa práce v tomto ročníku.

V rámci výuky jsou realizována tato průřezová témata:

- Osobnosti a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchova k volbě povolání si klade za cíl vypěstovat u žáků dovednosti důležité při rozhodování o významných životních krocích a při plánování vlastní budoucnosti. Zaměřuje se na rozvíjení praktických dovedností a žádoucích osobních vlastností žáků, které jsou předpokladem pro jejich budoucí úspěšné začlenění do pracovního života. Přípravuje žáky na přechod ze základní školy na školu střední a do světa práce, učí je posuzovat své možnosti vzhledem k požadavkům a situaci na pracovním trhu, pružně reagovat na případné změny svého rozhodnutí nebo životní situace. Učí žáky orientovat se v důležitých profesních informacích, koriguje jejich představy a očekávání ve vztahu k vybranému povolání a ukazuje jim vhodné cesty k dosažení stanovených profesních cílů. Učí je přebírat osobní odpovědnost za vlastní rozhodování o svém budoucím vzdělávání a profesní dráze, aby se žáci naučili poznávat a realisticky hodnotit vlastní přednosti, možnosti a omezení ve vztahu k vybraným povoláním a osvojili si strategie vedoucí k osobnostnímu a profesnímu růstu. Žáci by měli mít příležitost poznat více oborů a profesí a měli by se naučit orientovat v různých informačních zdrojích, samostatně vyhledávat a vyhodnocovat profesní informace a služby a efektivně využívat informace důležité pro rozhodování o výběru vhodného povolání.

Cílem je vybavit žáka kompetencemi, které mu umožní:

- uvědomit si podstatný podíl vlastní odpovědnosti při rozhodování o volbě budoucího profesního zaměření a o výběru vhodného povolání,
- využívat poznatků z oblasti sebepoznávání, rozhodování a plánování vlastní budoucnosti při vytyčování a dosahování stanovených životních cílů,
- realističtěji nahlížet na vlastní osobnost a korigovat svůj náhled na vlastní potenciál i na možnosti svého budoucího profesního uplatnění,
- pochopit souvislost mezi požadavky na výkon vybraného povolání, svými reálnými osobními předpoklady a konkrétními možnostmi výběru vhodného povolání,
- hodnotit své osobní šance na trhu práce v souladu s reálnými požadavky vybraného povolání a v konfrontaci s vlastními osobnostními předpoklady,

- plánovat si významné životní kroky, stanovovat si realistické životní cíle a nacházet vhodné způsoby přiměřeně se adaptovat na nové životní situace, vhodně reagovat na potřeby, požadavky a očekávání druhých lidí a konstruktivně se vyrovnávat s případným neúspěchem,
- orientovat se v profesní nabídce a v informačních zdrojích pro volbu povolání.

Svět práce – 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- povolání lidí - charakter a druhy pracovních činností - rovnost příležitostí na trhu práce - požadavky osobnostní - volba profesní orientace z hlediska osobních vlastností a schopností, sebehodnocení a sebepoznávání - vlivy na volbu profesní orientace („kalendář“) - možnosti vzdělávání – přijímací řízení – modelové situace přijímacího pohovoru, verbální/neverbální komunikace - zaměstnání – psaní životopisů, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy, podnikání drobné a soukromé podnikání - sebepoznávání formou psychotestů - rozhodování - psychotesty - rozhovory - akční plánování – psychotesty - adaptace na životní změny	- práce s internetem, exkurze - videokazety - psychotesty - spolupráce se SŠ, OSV - osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj - Educa - Dny otevřených dveří - osobní návštěvy na ZŠ - finanční gramotnost - OSV - řešení problémů, rozhodování, komunikace, sebepojetí a sebepoznání - ENV – vztah člověka a prostředí - MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - MV - náborové letáky - pracovní smlouva - kalendář - profivyšetření - životopis - inzerát

Svět práce – 9. ročník		
výstup	Učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
umí vyhledávat důležité informace o různých povoláních a profesích pro svoji profesní volbu, zvažuje klady a zápory jednotlivých povolání	orientace v profesních informacích	OSV - sebepoznání a sebepojetí pracovní činnosti: práce na PC práce s médii projekty hry individuální a skupinová práce exkurze Úřad práce - exkurze
umí se orientovat v různých informačních zdrojích, vyhledává, třídí a správně využívá informace o vhodných vzdělávacích a pracovních příležitostech	informační základna pro volbu povolání	
zná postupy přijímání uchazečů na studium na střední školy, uvědomuje si, co od něj bude očekáváno a jak lze toto očekávání naplnit	možnosti vzdělávání – přijímací řízení	
porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady, objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání	majetek, vlastnictví	Finanční gramotnost
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb	dělba práce; výroba, obchod, služby, principy tržního hospodářství, podnikání	
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	podstata fungování trhu; nabídka, poptávka, trh; reklamace, záruční doba; reklama	
popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi; vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhně, kdy je využít	peníze – funkce a podoby peněz, formy placení; platební karty, inkaso, SIPO, bankomat	MEDV - vliv médií ve společnosti
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		OSV - seberegulace a sebeorganizace
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního		

placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení		
dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům hospodaření s penězi; popíše a objasní vlastní způsoby zacházení se svým i svěřeným majetkem; vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí	hospodaření s penězi a majetkem; rozpočet rodiny; osobní finanční plány	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučuje se od 1. do 9. ročníku a má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Cílem tělesné výchovy je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu vedoucí k progresivnímu utužování zdraví a zdravého životního stylu vůbec. Dále pak dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair play.

Z průřezových témat jsou začleněna témata OSV, Multikulturní výchovy a Mediální výchovy. Převládajícími realizovanými životními kompetencemi jsou zdraví, spolupráce a komunikace.

Na 1. stupni je předmět realizován v časové dotaci 2 x 1 hodinu týdně. Převažující formou realizace je vyučovací hodina. Výuka probíhá především v tělocvičně ZŠ, případně na atletickém hřišti ZŠ Broumovská nebo v přílehlém okolí školy. Ve 2. ročníku je součástí výuky plavecký kurz, který probíhá celé pololetí v některém z plaveckých bazénů v Liberci.

Na 2. stupni probíhá výuka v dělených třídách na chlapce a dívky s možností spojení skupin tříd stejného, příp. jiného ročníku. Výuka probíhá především v tělocvičně ZŠ a na atletickém hřišti ZŠ Broumovská. Dále jsou využívána sportovní zařízení města Liberce /plavecký bazén, horolezecká stěna, zimní stadion atd./ V 7. ročníku je organizován lyžařský kurz formou týdenního pobytu na horské chatě. /V případě závažných důvodů je možné kurz přesunout do 8. třídy./

Žáci 1. – 9. ročníku mají možnost zapojit se do řady sportovních kroužků organizovaných ZŠ. Dále se účastní sportovních soutěží v rámci ZŠ a sportovních soutěží mezi školami Libereckého kraje.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj,
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou,
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění,
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní

- Vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva,
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva,

- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.

Kompetence sociální a personální

- Dodržování pravidel fair play,
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí,
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva,
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.

Kompetence občanské

- Podpora aktivního sportování,
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
- první pomoc při úrazech lehčího charakteru,
- emoční i věcné seznámení se škodlivostí používání drog a jiných škodlivin.

Kompetence pracovní

- Příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě,
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace,
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů.

Kompetence digitální

- Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.
- Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Tělesná výchova – 1. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	znalost základních zdravích prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena

zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy gymnastika -základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vpřed) - přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) - kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze) - cvičení na žebřinách atletika - vytrvalostní běh 5–10 minut - rychlý běh 20–50 m - skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) - hod míčkem z místa a z rozběhu, šplh 3 m	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek sportovní hry (kopaná, florbal) házení, chytání míče rytmická cvičení – krok poskočný	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách	
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	
zdravotní tělesná výchova		
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.) správné držení těla	
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	

Tělesná výchova – 2. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	znalost základních zdravích prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy gymnastika - základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vpřed) - přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) - kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze) - cvičení na žebřinách, hrazda - ručkování, vis střemhlav atletika: - vytrvalostní běh 5 - 10 minut - rychlý běh 20 - 50 m z vysokého startu - skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) - hod míčkem z místa a z rozběhu, šplh 3m	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek sportovní hry (kopaná, vybíjená, miniházená, florbal) rytmická cvičení - krok poskočný, přísunný, jednoduché lidové tance	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách	
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	
zdravotní tělesná výchova		
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.) správné držení těla	
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	

Tělesná výchova – 3. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	znalost základních zdravích prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy gymnastika -základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou) - přeskok (švédská bedna, koza - roznožka) - kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze) - cvičení na žebřinách atletika - vytrvalostní běh 5–10 minut - rychlý běh: 50 m s nízkým startem - skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) - skok vysoký - hod míčkem z místa a z rozběhu, šplh – 4 m	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek sportovní hry (kopaná, vybíjená, florbal, miniházená, basketbal, přehazovaná) rytmická cvičení - valčíkový krok, polkový krok	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách	
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	
zdravotní tělesná výchova		
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.) správné držení těla	

zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	

Tělesná výchova – 4.ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení)	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Vytváří varianty osvojených pohybových her.	organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí). Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)	
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	hygiena při Tv (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv)	
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	atletika -nízký start, běh na 60, 300m, skok do dálky, výšky, hod míčkem z rozeběhu, štafeta	
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	základy sportovních her - vybíjená, házená, basketbal, ringo, florbal, baseball, kopaná	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj – kooperace a kompetice

užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	gymnastika -švihadla, obruče,prostná-kotoul vpřed,vzad,stoj na rukou, přeskok-roznožka, hrazda-výmyk, kotoul, kruhy-svis vznesmo rytmická cvičení - základy jednoduchých country tanců	
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace.	zdroje informací o pohybových činnostech	
zdravotní tělesná výchova		
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.	cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.) správné držení těla	
zvládá základní techniku speciálních cvičení. Koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele.	zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	
upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.		

Tělesná výchova – 5. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení)	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Vytváří varianty osvojených pohybových her.	Osvojení si zjednodušených pravidel sportovních her , závodů, soutěží - Kopaná, florbal, vybíjená, házená, přehazovaná, basketbal, ringo, basketboll	
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	hygiena při Tv (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv)	
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.		
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj – kooperace a kompetice

zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy gymnastika - základy akrobacie (kotoul vpřed; , kotoul vzad, stoj na rukou, přemet stranou) - přeskok (švédská bedna, koza - roznožka, skrčka) - kladinka (chůze bez dopomoci, obměny chůze) - cvičení na žebřinách - hrazda (výmyk, podmet) atletika: - vytrvalostní běh 10 - 15 minut - rychlý běh - 50 m s nízkým startem - skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) -skok vysoký (nůžkami) - hod míčkem z rozběhu, - šplh - 5m na tyči, 3m na laně	
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	Rytmická cvičení - valčík, polka, jednoduché country tance	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)	
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace.	zdroje informací o pohybových činnostech	
zdravotní tělesná výchova		
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.	cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.) správné držení těla	
zvládá základní techniku speciálních cvičení. Koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele.	zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	
upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.		

Tělesná výchova – 6.ročník chlapci		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program Organizuje svůj pohybový režim, některé pohybové aktivity zahrazuje pravidelně	Atletika Poznatky: atletická rozcvička Běh: speciální běžecká cvičení, běh v terénu, 50m, 1000m - měření výkonu Skok daleký: spojení rozběhu a odrazu Skok vysoký: jednoduché techniky skoku Hod míčkem: nácvik rozběhu a hodu Vrh koulí 2kg: koulařská abeceda	OSV - kooperace a kompetice OSV - mezilidské vztahy
Užívá správně potřebné názvosloví Posoudí provedení pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Gymnastika Poznatky: základní gymnastické názvosloví Akrobacie: základní typy kotoulů, nácvik akrob. dvojic, polkový krok Přeskok: skoky na trampolínce :koza našíř - skrčka Hrazda po čelo: výmyk, sešín, podmet Kruhy: houpání odrazem střídmonož	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a opakuje je ve hře, v soutěžích i při rekr. Činnosti Dohodne se na spolupráci a taktice s členy družstva a dodržuje ji	Sportovní hry Vybíjená: nácvik chytání a házení, hra Basketbal: přihrávky, driblíng, střelba, dvojtakt Florbal: základní herní činnosti, hra Fotbal: základy HČJ, jednoduché herní kombinace, hra	
	Pohybové hry Soutěživé hry pro rozvoj síly, rychlosti a obratnosti Relaxační cvičení Průběžně v každé vyučovací hodině	
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování na všech sportovištích, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Teorie Význam pohybové aktivity pro zdraví člověka Zásady bezpečnosti při pohybové činnosti	

Tělesná výchova – 6. ročník dívky

výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
aktivně organizuje svůj pohybový režim	Rytmická gymnastika - cítí rytmus hudby ve spojení s cvičením	OSV-kooperace, kompetence OSV-mezilidské vztahy
pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Pohybové hry - osvojit pravidlo fair play, rozvíjení rychlosti, vytrvalosti, síly i obratnosti s využitím nářadí (lavička, švédská bedna, žebřiny)	
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Netradiční sporty - frisbee, ringo (základní herní činnosti, hra)	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zátěžovanými svaly	Gymnastika - kotoul vpřed, vzad, stoj na ruku s dopomocí, přemet stranou, skoky, obraty, rovnovážné polohy, přeskok přes kozu (roznožka, skrčka), výmyk na hrazdě, přešvihy, houpání s obraty na kruzích, cvičení s náčiním (přeskoky přes švihadlo, cvičení s obručí, tyčemi)	
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničním provozu	Atletika - znát běžeckou abecedu, startovní povely, způsoby měření, nácvik štafetové předávky, běh na 60m, běh na 500m, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka	Relaxační a vyrovnávací cvičení - posilování, protahování, dechová cvičení, cvičení pro zvýšení kloubní pohyblivosti	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Sportovní hry - vybíjená (hra s pravidly), basketbal (zvládnutí driblinku, dvojtaktu, nácvik střelby na koš, průpravné hry), fotbal, florbal (základní herní činnosti jednotlivce, hra)	
tvořivě pohybové dovednosti aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech		
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva		

rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		
předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Teorie - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (první pomoc při TV a sportu, ošetření zraněného)	
zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením	posilování, protahování, dechová cvičení, cvičení pro zvýšení kloubní pohyblivosti	

Tělesná výchova – 7.ročník chlapci		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovacími svaly Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti,z nabídky zvolí vhodný rozvojový program Organizuje svůj pohybový režim, některé pohyb.aktivity zařazuje pravidelně Užívá správně potřebné názvosloví sloví Sleduje určené prvky pohybové činnosti,eviduje je a vyhodnotí Posoudí provedení pohybové činnosti,označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohyb. dovednosti a aplikuje je ve hře,	Atletika Poznátky:základní pravidla atletických disciplin Běh:běžecká cvičení,běh v terénu,60m, 1000m - měření výkonu Skok daleký:určení a vyměření rozběhu Skok vysoký:základy techniky flopu Hod míčkem:nácvik rozběhu spojeného s odhodem Vrh koulí 3 kg:zádová technika Gymnastika Poznátky:gymnastické soutěže Akrobacie:kotoul letmo,přemet stranou, stoj na rukou s oporou Přeskok:skoky na trampolínce :koza nadél - roznožka Hrazda po čelo:výmyk,přešvih únožmo, nácvik sestavy Kruhy:houpání s obraty Sportovní hry Poznátky:zákl.pravidla a historie Fotbal:zdokonalování HČJ,herní kombinace,základy herních systémů,hra	

v soutěžích i při rekr.činnosti Dohodne se na spolupráci a taktice s členy družstva a dodržuje ji Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, organizátora i diváka Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže na úrovni třídy i školy a spolurozhoduje je Naplňuje ve škol.podmínkách základní olympijské myšlenky Uplatňuje vhodné a bezpečné chování na všech sportovištích, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Basketbal:zdokonalování HČJ, herní kom- binace, základy herních systémů Volejbal:základy HČJ, upravená hra Vybíjená - hra Softbal - upravená hra Florbal - hra Úpoly Navozování pádů, držení a úniky z držení Pohybové hry Soutěživé hry pro rozvoj síly, rychlosti o obratnosti Relaxační cvičení Průběžně v každé vyučovací hodině Lyžování Zdokonalování techniky jízdy na běžeckých i sjezdových lyžích Teorie: mazání lyží, nebezpečí hor a chování na horách, lyžařská výzbroj a výstroj, lyžařské soutěže a disciplíny Teorie: Novověké olympiády letní i zimní Zásady bezpečnosti při pohybové činnosti	ENV - Vztah člověka a prostředí

Tělesná výchova – 7. ročník dívky		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
aktivně organizuje svůj pohybový režim	Rytmická gymnastika - cítí rytmus hudby ve spojení s cvičením, rozvíjí s hudbou	OSV -kooperace,kompetence OSV - mezilidské vztahy
pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Pohybové hry - osvojit pravidlo fair play, rozvíjení rychlosti, vytrvalosti, síly i obratnosti s využitím nářadí (lavička, švédská bedna, žebřiny)	
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Netradiční sporty - frisbee, ringo, pálkovaná (základní herní činnosti, hra)	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	Gymnastika - kotoul vpřed, vzad, stoj na ruce s pomocí, přemet stranou, skoky, obraty, rovnovážné polohy, tvoření jednoduchých sestav z jednotlivých prvků, přeskok přes kozu našíř (roznožka, skrčka), skoky z trampolíny, výmyk na hrazdě, podmet, houpaní s obraty na kruzích, svis vznesmo, svis střemhlav, seskok v záhupu, cvičení s náčiním (přeskoky přes švihadlo, cvičení s obručí, tyčemi), chůze po kladině, náskoky a seskoky, jednoduché sestavy	
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničním provozu	Atletika - znát běžeckou abecedu, speciální běžecká cvičení, znát jednotlivé sportovní disciplíny, startovní povely, způsoby měření, nácvik štafetové předávky, běh na 60m, běh na 500m, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka	Relaxační a vyrovnávací cvičení - posilování, protahování, dechová cvičení, cvičení pro zvýšení kloubní pohyblivosti	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Sportovní hry - vybíjená(hra s pravidly), basketbal (zvládnutí driblinku, dvojtaktu, nácvik střelby na koš, pravidla hry, streetball), fotbal, florbal (základní herní činnosti jednotlivce, hra) , volejbal(odbití obouruč vrchem, spodem, podání spodem, hra s omezenými pravidly)	
tvůřivě pohybové dovednosti aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Lyžařský kurz - základy techniky jízdy na běžkách, sjezdovkách, hry na lyžích, první pomoc, fungování horské služby	ENV - Vztah člověka a prostředí

naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva		
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		
předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Teorie - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (první pomoc při TV a sportu, ošetření zraněného)	
zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením	posilování, protahování, dechová cvičení, cvičení pro zvýšení kloubní pohyblivosti	

Tělesná výchova – 8. ročník chlapci		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovacími svaly Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program Organizuje svůj pohybový režim, některé pohyb. aktivity zařazuje pravidelně Zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci Sleduje určené prvky pohybové činnosti, eviduje je a vyhodnotí	Atletika Poznatky: základní pravidla atletických disciplín Běh: běžecká cvičení, běh v terénu, 60m, 1500m - měření výkonu, štafetová předávka Skok daleký: zdokonalování rozběhu a techniky skoku Skok vysoký: zdokonalování techniky flopu, uspořádání soutěže Hod granátem: nácvik rozběhu spojeného s odhodem Vrh koulí 3 kg: spojení sunu a obratu, měření výkonu	
Užívá správně potřebné názvosloví Posoudí provedení pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Gymnastika Poznatky: dopomoc a záchrana při obtížnějších cvicích Akrobacie: stoj na rukou do kotoulu, kotoul vzad do stoje na rukou Přeskok: skoky na trampolínce : šv. bedna nadél - roznožka : šv. bedna našíř - skrčka Hrazda po čelo: toč jízdo vpřed Kruhy: svis vznesmo, houpání ve svisu vznesmo	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohyb. dovednosti a aplikuje je ve hře, v soutěžích i při rekreač. činnosti Dohodne se na taktice a spolupráci a dodržuje ji Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče,	Sportovní hry Poznatky: pomoc při rozhodování utkání Fotbal: zdokonalování HČJ, herních kombinací a herních systémů, hra Volejbal: zdokonalování HČJ, základ. herní systémy, hra 6 na 6 Basketbal: hra Florbal: hra Softball: hra podle zjednodušených pravidel	OSV - kooperace a kompetice OSV - mezilidské vztahy

rozhodčího, organizátora i diváka		
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže na úrovni třídy i školy a spolurozhoduje je Uplatňuje vhodné a bezpečné chování na všech sportovištích, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Úpoly Ochrana proti objetí zředu, úchopům zá- pěstí a škrcení	
	Pohybové hry	
	Soutěživé hry pro rozvoj síly, rychlosti a obratnosti	
	Relaxační cvičení Průběžně v každé vyučovací hodině Teorie Sport. soutěže republik., evropské, světové	

Tělesná výchova – 8. ročník dívky

výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
aktivně organizuje svůj pohybový režim	Rytmická gymnastika - cítí rytmus hudby ve spojení s cvičením, roz-cvičky s hudbou	OSV -kooperace,kompe-tence
pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním úče-lem	Pohybové hry - osvojit pravidlo fair play, rozvíjení rychlosti, vytrvalosti, síly i obratnosti s využitím nářadí (lavička, švédská bedna, žebřiny)	OSV - mezilidské vztahy
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Netradiční sporty - frisbee, ringo,pál-kovaná, handball (základní herní čin-nosti, hra)	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - za-těžovanými svaly	Gymnastika - při všech cvičebních prv-cích nácvik dopomoci, kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí, pře-met stranou, skoky, obraty, rovno-vážné polohy, tvoření jednoduchých sestav z jednotlivých prvků, přeskok přes kozu naššíř (roznožka, skrčka), skoky z trampolíny, výmyk na hrazdě, podmet,toč vpřed, houpání s obraty na kružích, svis vznesmo, svis stojmo, seskok v záhupu, cvičení s náčiním (přeskoky přes švihadlo, cvičení s ob-ručí, tyčemi), chůze po kladině, ná-skoky a seskoky, tvoření samostaných sestav	
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém pro-středí sportovišť, přírody, sil-ničním provozu	Atletika - znát běžeckou abecedu, speciální běžecká cvičení, znát jednot-livé sportovní disciplíny, startovní po-vely, způsoby měření, nácvik štafetové předávky, běh na 60m, běh na 500m, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhod-čího, diváka	Relaxační a vyrovnávací cvičení - po-silování, protahování, dechová cvi-čení, cvičení pro zvýšení kloubní po-hyblivosti	

zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Sportovní hry - vybíjená(hra s pravidly), basketbal (dvojtakt, útočné a obranné kombinace, streetball), florbal (základní herní činnosti jednotlivce, hra) , volejbal(odbití obouruč vrchem, spodem, podání spodem,smeč, blokování, hra s omezenými pravidly)	
tvořivě pohybové dovednosti aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech		
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva		
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím posoudí provedení osvojované pohybové činnosti zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody		
předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Teorie - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (první pomoc při TV a sportu, ošetření zraněného)	
zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením	posilování, protahování, dechová cvičení, cvičení pro zvýšení kloubní pohyblivosti	

Tělesná výchova – 9.ročník chlapci		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Sleduje určené prvky pohybové činnosti, eviduje je a vyhodnotí Organizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže na úrovni třídy i školy Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zátěžovanými svaly Zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci Organizuje svůj pohybový režim, některé pohybové aktivity zařazuje pravidelně Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Atletika Poznatky: organizace atletických soutěží, rozhodování atletických disciplín Běh: speciální běžecká cvičení, běh v terénu, 60m, 1500m - měření výkonu, závod štafet Skok daleký: zdokonalování techniky rozběhu a skoku, samostatná příprava na skokanskou soutěž Skok vysoký: zdokonalování techniky flopu, samostatná příprava na skokanskou soutěž Hod granátem: zdokonalování techniky rozběhu a odhodu, soutěž Vrh koulí 4kg: zdokonalování techniky zádového stylu, vrhačská soutěž	
Užívá správně potřebné názvosloví Posoudí provedení pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Gymnastika Poznatky: estetika gymn. cvičení, hodnocení úrovně cvičení Akrobacie: přemet vpřed, přemet vzad, vytvoření a nácvik sestavy Přeskok: skoky na trampolínce : šv. bedna nadél - roznožka : šv. bedna našír - přemet Hrazda dosažná: výmyk tahem, toč vzad, vytvoření a nácvik sestavy Kruhy: svis střemhlav	

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohyby. dovednosti a aplikuje je ve hře, V soutěži i při rekreační činnosti se dohodne na spolupráci a tak-tice družstva a dodržuje ji Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, organizátora i diváka	Sportovní hry Poznatky:samostatné rozhodování utkání Fotbal:zdokonalování HČJ,herních kombinací a systémů,hra Volejbal:zdokonalování HČJ,herní systémy a herní kombinace,hra Basketbal: hra Florbal: hra Softball: hra podle pravidel	OSV - kooperace a kompetice OSV - mezilidské vztahy
	Úpoly Obrana proti přidržení rukou,poraz ógoši	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže na úrovni třídy i školy a spolurozhoduje je	Pohybové hry Soutěživé hry pro rozvoj síly,rychlosti a obratnosti	
	Relaxační cvičení Průběžně v každé vyučovací hodině	
Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Horolezectví Základní lezecký výcvik na horolezecké stěně	
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	Teorie Nejvýznamnější naši,evropští i světoví sportovci minulosti i současnosti Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu táboření, ochrana přírody, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	

Tělesná výchova – 9. ročník dívky

výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
aktivně organizuje svůj pohybový režim	Rytmická gymnastika - cítí rytmus hudby ve spojení s cvičením, roz-cvičky s hudbou	OSV -kooperace,kompe-tence
pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním úče-lem	Pohybové hry - osvojit pravidlo fair play, rozvíjení rychlosti, vytrvalosti, síly i obratnosti s využitím nářadí (lavička, švédská bedna, žebřiny)	OSV - mezilidské vztahy
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Netradiční sporty - frisbee, ringo,pál-kovaná, handball (základní herní čin-nosti, hra)	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - za-těžovanými svaly	Gymnastika - při všech cvičebních prv-cích nácvik dopomoci, kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí, pře-met stranou, skoky, obraty, rovno-vážné polohy, tvoření jednoduchých sestav z jednotlivých prvků, přeskok přes kozu našší (roznožka, skrčka), skoky z trampolíny, výmyk na hrazdě, podmet,toč vpřed, houpání s obraty na kruzích, svis vznesmo, svis stojmo, seskok v záhupu, cvičení s náčiním (přeskoky přes švihadlo, cvičení s ob-ručí, tyčemi), chůze po kladině, ná-skoky a seskoky, tvoření samostaných sestav	
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém pro-středí sportovišť, přírody, sil-ničním provozu	Atletika - znát běžeckou abecedu, speciální běžecká cvičení, znát jednot-livé sportovní disciplíny, startovní po-vely, způsoby měření, nácvik štafetové předávky, běh na 60m, běh na 500m, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhod-čího, diváka	Relaxační a vyrovnávací cvičení - po-silování, protahování, dechová cvi-čení, cvičení pro zvýšení kloubní po-hyblivosti	

zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Sportovní hry - vybíjená(hra s pravidly), basketbal (dvojtakt, útočné a obranné kombinace, streetball), florbal (základní herní činnosti jednotlivce, hra) , volejbal(odbití obouruč vrchem, spodem, podání spodem,smeč, blokování, hra, útočné a obranné systémy)	
tvořivě pohybové dovednosti aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech		
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	novověké olympiády letní i zimní, zásady bezpečnosti při pohybové činnosti	
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva		
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím		
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody	organizace turnajů a závodů	
předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Teorie - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (první pomoc při TV a sportu, ošetření zraněného) Turistika a pobyt v přírodě – ochrana přírody, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	

zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením	posilování, protahování, dechová cvičení, cvičení pro zvýšení kloubní pohyblivosti	

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je zařazen na 2. stupni ZŠ, je vyučován v 6. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. V 8. ročníku je Výchova ke zdraví součástí předmětu přírodopis s dotací 1 hodina.

V rámci výuky jsou realizována tato průřezová témata:

- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Náplň tohoto předmětu směřuje k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, ve škole), k vysvětlení rolí jednotlivých členů. Žák by měl pochopit souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím. Měl by uplatňovat stravovací návyky, seznámit se s různými způsoby stravování, složením zdravé stravy a dát je do souvislosti s rozvojem civilizačních chorob. Měl by uplatňovat prevenční způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislostech s nějakými chorobami. Měl by být odpovědný sám k sobě v období dospívání, uplatňovat zdravý životní styl. Měl by si osvojit kompenzační a relaxační technologie a předcházet stresovým situacím. Měl by přijmout odpovědnost za bezpečné sexuální chování. Měl by znát rizika spojená se zneužíváním návykových látek. Umět si poradit s komunikačně manipulačním vlivem vrstevníků, médií, sekt.. Chovat se odpovědně v situacích ohrožujících zdraví, mimořádných situacích, umět poskytnout adekvátní první pomoc. Žáci jsou seznámeni s obecnými zásadami pro případy ohrožení jako jsou chemické a jaderné havárie, povodeň, požár, dopravní nehoda, teroristický útok, jak se chovat v případě evakuace. Naučí se rozeznat varovné signály a jsou seznámeni s důležitými telefonními čísly a tísňovým voláním. Prakticky je nacvičován požární poplach.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vyhledávat a třídit informace, využívat je v procesu,
- plánovat, organizovat a řídit vlastní učení,
- vytvářet si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímat nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánovat způsob řešení problémů,
- vyhledávat informace vhodné k řešení problémů,
- schopnost obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- Komunikovat na odpovídající úrovni,

- osvojit si kultivovaný ústní projev,
- účinně se zapojovat do diskuze,
- uplatňovat bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy.

Kompetence sociální a personální

- Spolupracovat ve skupině, týmu,
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- Respektovat názory ostatních,
- zodpovědně se rozhodovat podle dané situace,
- chápu základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí,
- rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní

- efektivně organizovat vlastní práci
- využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.
- Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Výchova ke zdraví – 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Vysvětlí role členů rodiny a dělení rodiny. Chápe vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a citových potřeb člověka.	Význam rodiny, úplná a neúplná rodina, široká a užší rodina, role muže a ženy v rodině, výchovné styly v rodině.	MKV - lidské vztahy
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému. Respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů.	Utváření vědomí vlastní identity, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování Šikana	OSV - a) osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání, b) sociální rozvoj - mezilidské vztahy.

Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o správnou osobní hygienu. Chápe odlišnost hygieny dospívajících chlapců a dívek.	Denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim	ENV - základní podmínky života
Dává do souvislostí způsob stravování s rozvojem civiliz. nemocí a v rámci svých možností uplatňuje kulturu stolování.	Zásady správné výživy, pitný režim, kultura stolování. vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	OSV - a) osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace.
Respektuje změny v období dospívání a vhodně na ně reaguje;	Vztahy mezi chlapci a dívkami školního věku, probouzející se zájem o druhé pohlaví. Pohlavní zneužívání, pedofilie, jak se zachovat při takovém setkání.	VDO - občan, občanská společnost a stát, rozhodování
Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu člověka.	Návykové látky, kouření a alkohol, rizikové skupiny populace, jiné možnosti řešení problémů. Gambling a jiné závislosti.	OSV - Morální rozvoj. VDO - rozhodování ENV - základní podmínky života.
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech -Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Bezpečné chování v kontaktu s vrstevníky, odpovědnost za bezpečí své i ostatních, způsoby chování v krizových situacích	OSV - morální rozvoj, mezilidské vztahy EGS - jsme Evropané
Ví, co má obsahovat lékárnička a jak se zachovat v případě havárie a následné evakuace. Zná obsah evakuačního zavazadla a telefonní čísla.	klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	

Výchova ke zdraví – 9. ročník

výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
- utváří dobré mezilidské vztahy v širším společenství (v rodině, třídě...) - vysvětlí role jednotlivých členů (rodiny, třídy...) - sociální klima (mezi vrstevníky, v rod. prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - umí vysvětlit na příkladech souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - uplatňuje zdravé stravovací návyky - uplatňuje preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s civilizačními a jinými chorobami - využívá osvojené relaxační techniky k překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - respektuje význam sexuality, pozitivní životní cíle mladých	- vztahy ve dvojici – přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití ve skupině (rodina, škola, vrstevnické skup.) - zdravé bydlení - vliv způsobu stravování na zdraví člověka, alternativní způsoby výživy, biopotraviny - poruchy příjmu potravy – mentální anorexie, bulimie - ochrana před chronickými nepřenosi- nými chorobami, cesty přenosu ná- kaz a jejich prevence, nákazy respi- rační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty – prevence kardiovaskulárních a me- tabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče - stres a jeho vztah ke zdraví – posilo- vání duševní odolnosti, relaxační a re- generační techniky, psychohygienu - zdraví reprodukční soustavy, sexua- lita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita; problémy tě- hotenství	OSV - osobnostní rozvoj – sebezpoznavání, sebezpo- jetí, seberegulace, sebe- organizace, psychohygi- ena - sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace - morální rozvoj – roz- hodovací dovednosti, hodnoty, postoje, prak- tická etika Finanční gramotnost ENV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na zdraví člo- věka - práce v realizačním týmu přírodopis, občanská vý- chova, český jazyk, vý- tvárná a hudební výchova VDO - zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance - projevovat se v řešení problémů samostatně a odpovědně

lidí, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- zahájení sexuálního života	
	- antikoncepce - oplodnění, vývoj plodu, porod	
- uplatňuje osvojené soc. dovednosti a modely chování při kontaktu s návykovými látkami a sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - vyhledá odbornou pomoc (v případě potřeby)	- reálné a nereálné informace o sexualitě v médiích, kriminalita mládeže	MEDV - vliv médií ve společnosti
	- sexualita a zákon	
	- sebezpoznání a sebezpojetí - zdravé a vyrovnané sebezpojetí - návykové látky a zákon	EGS – osvojování evropských hodnot, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost
	-psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání,	Spolupráce s o.p.s. Maják (beseda, přednáška)
- na základě svých znalostí a zkušeností vyhodnotí manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt	- manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt	video
- uplatňuje komunikační dovednosti proti manipulaci a agresi		
	- mezilidské vztahy, komunikace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, naslouchání, dialog, dopad vlastního jednání a chování asertivní komunikace v různých situacích, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích	dotazník, ankety, testy finanční gramotnost

UMĚNÍ A KULTURA

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova učí děti hledat, co říci o světě, ve kterém žijí, a nabízí jim možnosti, jak to vyjádřit. Motivací a hledáním myšlenek nebo potřebných vyjadřovacích prostředků je přivádí k aktivaci smyslového vnímání, estetického citění i rozumového a citového hodnocení skutečnosti a jevů. Tato tvořivá aktivita jim umožňuje dospět k prohloubenému prožitku poznávání.

Vlastní sebevyjádření a výtvarné i lidské vcítění žákům zprostředkovává výtvarné výpovědi druhých a přivádí je k porozumění jejich významům. Tím se otevírá nová cesta ke komunikaci, k názorové toleranci a mezi jiným i k citlivému pochopení výtvarného umění.

Výtvarná výchova spojuje složku výtvarně vzdělávací a složku výchovnou a obě se podílejí na utváření osobnosti žáka.. Výtvarná výchova využívá širokého rejstříku konkrétních znalostí o světě a snaží se je představovat z různých úhlů pohledu. Takové chápání světa otevírá prostor pro vytváření individuálních postojů. Výchova zprostředkovaná výtvarným projevem různými prostředky podporuje v dítěti schopnost sebeuvědomění, reflexe a sebevyjádření.

Aby si dítě vytvořilo k okolnímu světu osobní vazby, musí si nalézt vlastní vztah k námětu a jeho obsahu a umět vyřešit s ním spojený výtvarný problém. Jeho výtvarný projev pak nese rysy samostatného tvůrčího procesu a objevené vazby se stávají součástí jeho individuálního hodnotového systému. Zvážení problému a objevování jeho různých rozměrů a podob přináší pochopení souvislostí.

Soustavné výtvarné vzdělávání žáka přivádí k chápání světa přírody, člověka, umění, usnadňuje mu sebezaražení do lidské společnosti. Výchovný proces vede k vyjadřování pocitů a postojů, které nelze vyjádřit slovem.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

1., 3., 5. ročník: 1 hodina týdně

2., 4. ročník: 2 hodiny týdně

6. – 7. ročník: 2 hodiny týdně

8. – 9. ročník: 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni probíhá výuka v jednotlivých třídách, na 2. stupni probíhá výuka v učebně výtvarné výchovy. Učebna je spojena s kabinetem. Zadní stěna učebny slouží jako výstavní stěna. Výtvarná díla jsou vystavována na nástěnkách v 1.patře školy a slouží také jako obměnitelná výzdoba školy. K výuce slouží i učebny výpočetní techniky. Kreslíme i v plenéru.

Navštěvujeme Oblastní galerii a účastníme se prací v dílně Oblastní galerie.

Předmět výtvarná výchova souvisí i s ostatními předměty:

prvouka, přírodověda – roční období, živočichové, rostliny

vlastivěda – krajina kolem nás,

český jazyk - ilustrace literárních děl

dějepis - historie výtvarného umění

zeměpis - architektura, výtvarná díla jiných zemí

přírodopis - výtvarná vyjádření přírody, zvířat

matematika - krása geometrických tvarů

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Využívá se skupinová kolektivní a individuální práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

- žáci si při své tvorbě uvědomují své pokroky, uvědomují si i problémy související s realizací svého díla
- žáci si sami organizují vlastní činnost
- učitel kladným hodnocením přispívá k motivaci pro další činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům jsou předkládány náměty k samostatnému zpracování a řešení problémů, které souvisejí s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- žák hledá nejvhodnější řešení výtvarného problému
- učitel umožňuje řešení úkolu různými postupy

Kompetence komunikativní

- při skupinové práci žák vyslovuje svůj názor, obhajuje ho a učí se tolerovat názory druhých
- učitel nechává dostatek prostoru pro komunikaci dětí
- učitel vede žáky k etice komunikace

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí respektovat pravidla týmové práce
- učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby jim radí
- učitel každému žákovi umožní zažít úspěch

Kompetence občanské

- žáci oceňují naše kulturní dědictví
- žáci respektují názory druhých
- žáci prezentují své výtvary na akcích reprezentující školu

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni ke koncentraci na pracovní výkon
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- dodržují hygienická pravidla
- žáci používají bezpečně a účinně materiály a nástroje
- žáci plní povinnosti a závazky, adaptují se na změněné pracovní postupy

Kompetence digitální

- cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.
- žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání

Výtvarná výchova – 1. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	hra s barvou technika kresby a malby barvy základní a podvojně míchání a ředění barev sledování kresebné linie význam linie a kresebných tvarů	OSV - uplatňuje kreativitu a originalitu, je schopen empatie, HV, PSANÍ, GEOMETRIE
pomocí kresby a malby zobrazuje jednoduché předměty, věci, bytosti na základě vlastní představy, skutečnosti, fantazie, ale i smyslových prožitků	vlastní kresba a malba nepravé a alternativní grafické techniky dekorativní práce modelování	OSV - dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad, na základě citového prožitku, PRV, VV, LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výtvarná výchova - 2.ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	hra s barvou	
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných	
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	

Výtvarná výchova – 3. ročník

výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba	
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	hra s barvou	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita,
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů. manipulace s objekty kompoziční zákonitosti	
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných	

Výtvarná výchova – 4. ročník

výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; typy vizuálně obrazných vyjádření- jejich rozlišení, výběr a uplatnění- hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	uspořádání objektů do celků uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalších smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	

porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	► osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	MK – etnický původ

Výtvarná výchova – 5. ročník

výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; typy vizuálně obrazných vyjádření- jejich rozlišení, výběr a uplatnění- hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	uspořádání objektů do celků uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření, vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	

osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením, hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	MK – etnický původ

Výtvarná výchova – 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě rozlišuje různé vlastnosti prvků pro získávání osobitých výsledků	kresebné studie-linie,tvar,objem-jejich rozvržení v obrazové ploše,v objemu, v prostoru,jejich vztahy,podobnost,rytmus kontrast jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů-spirály,elipsy,řazení,rytmus. prolínání,množení...	hudební výchova-melodie OSV-kreativita např.zátěží,kresba dle skutečnosti
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných smyslovým vjemem-hmatem.sluchem	rozvíjení smyslové citlivosti,souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů hmat-reliéfní autoportrét,sluch-výtvarné zpracování hudebních motivů,tvary ze zmačkaného papíru plastická tvorba-papír,sádra,těsto,drát	OSV-rozvoj schopností poznávání
správně užívá techniku malby, texturu,míchá a vrství barvy	malba teorie barev-Goethův barevný kruh, studené a teplé barvy,barvy příbuzné	dějepis-pravěk-umění emociální malba-křížec
vytváří společné kompozice v prostoru,instaluje je,své představy převádí do objemových rozměrů	plastická a prostorová tvorba společná práce na jednom objektu-koordinace,komunikace	OSV-komunikace např.společná plastika
dokáže využívat perspektivu ve vlastním výtvarném vyjádření	základy perspektivy,umístění postav na ploše,velikost objektů	např.shon na ulici
k tvorbě využívá některé metody současného výtvarného umění	práce na počítači vynález století-fantastický stroj	např.vynález století,fantastický stroj
zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření	subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů,kombinované techniky představy,prožitky,zkušenosti	např.tisk z koláže,rozfoukávaná tuš,papíroryt
umí využívat znalosti o základních,druhotných barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	přírodní motivy,člověk,náš svět,vesmír bytosti,události zvětšování(makrokosmos),zmenšování	ENV-ekosystémy přírodopis

	(mikrokosmos)-detail, polodetail, celek	
osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozhrnout hlavní motivy na ploše	lidská postava-tvarová stylizace-Řecko, Řím tvarová a barevná kompozice	dějepis Řecko, Řím
využívá dekorativních postupů-rozvíjí si estetické cítění	dekorační práce, využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů písmo a užitá grafika-plakát, reklama, obal na CD, knihu	
výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím	tématické práce-Vánoce, Velikonoce dekorativní předměty-vitráž, vyřezávání	český jazyk-poezie, próza s tématem vánoc
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě	subjektivní vyjádření reality vnímání okolních jevů	OSV-sebepoznání a sebe-pojetí, komunikace např. můj kamarád

Výtvarná výchova– 7. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě	prvky vizuálně obrazného vyjádření- kresebné etudy-objem, tvar, linie-šrafování analýza celistvosti vnímaného tvaru na skladebné prvky experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru- horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanty	OSV-rozvoj schopností poznávání
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	rozvíjení smyslové citlivosti, přenášení prostoru na plochu záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek	např. vytrháváný reliéfní portrét, přírodní děje bouře, vichřice, sopky
správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací	barevné vyjádření byzantské a arabské umění odstín-sytost, tónharmonie, kontrast, jemné rozdíly-využití ve volné tvorbě i praktickém užití, oděv, vzhled interiéru	dějepis např. kalendář
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků	OSV-kreativita např. kaširování-masky
využívá dekorativních postupů- rozvíjí si estetické cítění	užitá grafika, písmo. styly a drzhy písma tematické práce-Vánoce, Velikonoce	MEDV-tvorba mediálního sdělení, např. orient. tabule
vybírání a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality	vlastní prožívání, interakce s realitou	OSV-sebepoznání a sebe-pojetí, např. vyjádření pocitů pomocí barev
užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích	událost-originální dokončení situace- vyprávění výtvarnými prostředky	český jazyk-literární texty např. rozvíjení jednotné výchozí situace, kolorovaná kresba
užívá vizuálně obrazné vyjádření	uplatnění subjektivity ve vizuálně obraz-	OSV-kreativita

k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	ném vyjádření fantazijní variace na základní tvary písmen	
uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vizuálně obrazného vyjádření	práce s uměleckým dílem, experimenty s reprodukcemi uměleckých děl-hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou, roláž	dějepis-umění středověku
vytváří společné kompozice v prostoru-instalace ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	architektura	dějepis-románský sloh např. charakteristické stavby románského slohu
k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění-počítačová grafika, fotografie	kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci, barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice	dějepis-doba gotiky např. gotické vitráže

Výtvarná výchova - 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
vybírání a samostatně vytváření bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě užívá vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností	kresebné etudy, etuda s linií jako výtvarným prostředkem různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů-dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě	OSV-rozvoj schopností a poznávání
orientuje se v grafických technikách	tisk z koláže, papírořez, papírorýt	český jazyk-ex libris OSV-řešení problémů a rozhodovací dovednosti
interpretuje umělecká vizuálně	práce s uměleckým dílem, teorie- rene-	dějepis, český jazyk-rene-

obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází pro tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	sance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury - renesance, baroko	sance, baroko, klasicismus, romantismus
rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů	písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky	např. vitráž z barevných papírů
správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor	zdokonalování technik kresby, stínování kontrast	OSV - rozvoj schopností a poznávání, např. zátiší
zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi	práce s netradičními materiály	OSV - sebezpoznání a sebe-pojetí
správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy	objemové vyjádření námětu barvami, doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné, subjektivní barevná škála	zeměpis - mapa světa
užívání perspektivních postupů	lineární perspektiva, sbíhavá, úběžní - ková	dějepis - renesance - objev perspektivy
k tvorbě využívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika	práce s počítačem, internetem vlastní tvorba	
umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových byrvách k osobitému výtvarnému vyjádření	správná technika malby - zvládnutí větší plochy krajinařské školy 19. století technika akvarelu, pastel	dějepis - hist. souvislosti 2. poloviny 19. st. A přelomu 19. A 20. století

Výtvarná výchova – 9. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě	techniky kresby-tužka, perko, uhlí, rudka dynamická kresba-kruh, zátiší s jablky kresba hlavy uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty)	např. kruh, zátiší ENV-vztah člověka k prostředím
umí využívat znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	komplementární barvy-textura symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami kontrast barevný, světelný	např. nenarozené mládě
orientuje se v grafických technikách, zvládá tisk z výšky	tisk z výšky, plochy, hloubky	např. ex libris
rozlišuje obsah vizuálně obrazný v současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	práce s uměleckým dílem-umění 1. pol. a 2. pol. 20. století (kubismus, surrealismus a impresionismus) seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění při práci s uměleckým dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, symbolické)	dějepis
užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích	společná práce-komunikace vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn	OSV- komunikace
užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí	OSV-sebepoznání a sebe-pojetí já-kombinovaná technika

k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění počítačová grafika,animace	reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty,propagační materiály)	OSV-kreativita
užívá vizuálně obrazné vyjádření k zaznamenání podnětů z představa a fantazie zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí,vytváří nové a neobvyklé	vytváření obrazových znaků na základě fantazie,kombinací představ a znalostí-rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí prostorová tvorba-modelování	např.dotváření náhodného tvaru podle svých fantazijních představ
zvládá zachycení pomíjivého okamžiku-skicování	práce v plenéru krajinomalba,frotáž	ENV-vztah člověka k prostředím

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím
- činností vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a dalších aktivit rozvíjejících žákovu hudebnost
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností

na I.stupni v 1. - 5. ročníku je realizována - 1 hod. týdně

na II.stupni v 6. – 8. ročníku je realizována – 1 hod týdně

Hudební výchova se realizuje v předmětu Hudební výchova.

Organizace

Na škole jsou upraveny dvě učebny k výuce Hudební výchovy pro I. a II. stupeň s vybavením hudebních a rytmických nástrojů , audiovizuální techniky, při využití i dalších dostupných vyučovacích pomůcek, tj. odborné hudební literatury, encyklopedie, hudebních časopisů a výukových programů, formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase případně ve dvojhlasu
- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel

- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Učitel

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci

- jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel

- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci

- jsou vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Učitel

- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Žáci

- využívají jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem
- vyjadřují hudební náladu
- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel

- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Kompetence digitální

Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.

Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Hudební výchova – 1.ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	opakování písní z MŠ zásady hlasové hygieny dechová a artikulační cvičení rozvoj hlavového tónu rozšíření hlasového rozsahu	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	pohybový doprovod znějící hudby taktování hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	výrazové prostředky v hudbě (zvuk – tón, melodie, hudební kontrasty) vysoké a hluboké tóny stoupavá a klesavá melodie	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače.	hudební styly a žánry hudba vážná, lidová a umělá nejznámější hudební nástroje	

Hudební výchova – 2. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	rozvoj hlavového tónu správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost rozšíření hlasového rozsahu	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje	

reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	pohybový doprovod znějící hudby taktování hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	
orientuje se v jednoduchém zápisu skladby.	notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrtě, osminová, půlová a celá; pomlka	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	výrazové prostředky v hudbě (zvuk - tón , melodie, hudební kontrasty)	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače.	hudební styly a žánry hudba vážná, lidová a umělá	

Hudební výchova – 3. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	rozvoj hlavového tónu správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost rozšíření hlasového rozsahu	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	pohybový doprovod znějící hudby taktování hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	
orientuje se v jednoduchém zápisu skladby.	notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrtě, osminová, půlová a celá; pomlka	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	výrazové prostředky v hudbě (zvuk - tón , melodie, hudební kontrasty)	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače.	hudební styly a žánry hudba vážná, lidová a umělá	

Hudební výchova – 4. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus- realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas a vícehlas- prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. Intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.)	
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.	orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Hudební styly a žánry- hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.	
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace- s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod. (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednoduchá písňová forma (a – b)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	kvality tónů - délka, síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem- rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu)	
ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru- pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	Multikulturní výchova – kulturní difference

Hudební výchova – 5.ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus- realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas a vícehlas- prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. Intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.)	
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.	orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce	

využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Hudební styly a žánry- hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.	
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace- s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod. (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednoduchá písňová forma (a – b)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	kvality tónů - délka, síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem- rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu)	
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru- pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	Multikulturní výchova – kulturní difference

Hudební výchova – 6. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	vokálně instrumentální aktivity individuální a společné hlasová hygiena	
orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje.	notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby	
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	taneční kroky, pantomima	

Hudební výchova – 7. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	tóniny, hudební improvizace	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	rytmické zákonitosti	

orientuje se v zápise písni a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje.	notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby	

Hudební výchova – 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	taneční kroky, pantomima	
se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	analýza významných prvků skladby	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	hudební dílo a její autor, doba vzniku, život autora	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	módnost a modernost, kýč, provázanost, inspirace, epigonství	

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

PŘÍPRAVA NA ECDL TESTY

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Žákům od 7. třídy nabízíme možnost volby mezi seminářem z anglického jazyka a přípravou na testy ECDL. Jedná se o následující hodinovou dotaci:

7. třída: 1 hodina

8. třída: 1 hodina

9. třída: 1 hodina

Tohoto rozšíření se využívá pro lepší přípravu na testy ECDL, kde ZŠ Oblačná je akreditovaným testovacím střediskem a má oprávnění tyto mezinárodně platné certifikáty vydávat žákům základních škol.

Koncept ECDL (v mimoevropských zemích označován jako ICDL) vznikl v západní Evropě jako reakce na problémy spojené s prudkým rozvojem informačních technologií. Bylo třeba definovat pojem počítačová gramotnost a stanovit objektivní minimum znalostí, které člověk potřebuje, aby mohl informační technologie, zejména výpočetní techniku a její programové vybavení, úspěšně a efektivně využívat.

Úspěšní absolventi ECDL testů získají doklad o dosažení mezinárodně uznávané kvalifikace pro práci s počítačem – Certifikát ECDL, který je v rámci států Evropské unie doporučen a používán jako standard základní počítačové vzdělanosti. Tento certifikát deklaruje, že jeho držitel úspěšně absolvoval mezinárodní testy a aktivně zvládá základní praktické dovednosti pro všestrannou a efektivní práci s počítačem. Je určen pro běžné uživatele, u kterých se nepředpokládá předchozí hlubší vzdělání ani znalosti z oblasti počítačové techniky.

Základní moduly ECDL

Úroveň znalostí a dovedností pro práci s počítačem je definována v ECDL Sylabu a je rozvržena do sedmi základních testovacích modulů, z nichž každý lze splnit samostatně. Po úspěšném absolvování testů z libovolných 4 modulů může uchazeč získat Osvědčení ECDL Start, ale ECDL Certifikát získává jen ten, kdo úspěšně složí testy ze všech 7 následujících modulů:

M2 Práce s počítačem a správa souborů

- používání počítače a správa souborů
- tvorba adresářové struktury a její filozofie
- kopírování souborů
- nastavení uživatelského prostředí na počítači
- síť
- bezpečnost a prostředí

M3 Zpracování textu

- filozofie práce s textem v textovém programu
- formátování písma, odstavců a dokumentu
- vlastní úprava textu a pravidla související
- možnosti tiskových výstupů a vlastní tisk dokumentů

M4 Práce s tabulkami

- filozofie práce s tabulkovým programem
- formátování buňky a tabulky
- práce v tabulce – vkládání vzorců a funkcí

- možnosti adresování v tabulce při kopírování
- tvorba grafů a databází
- možnosti tiskových výstupů a vlastní tisk tabulek

M5 Použití databází

- filozofie práce s databází
- vytvoření seznamu
- definice textových a číselných polí
- výběr položek a jejich zpracování
- ukládání dat

M6 Prezentace

- grafické možnosti kreslicích programů a jejich použití (desktop publishing)
- vkládání grafických objektů do jiných dokumentů
- tvorba elektronické prezentace pomocí počítače
- možnosti použití připravených grafických objektů – organizační grafy
- možnosti ukládání na jiná než běžná média

M7 Práce s internetem a komunikace

- filozofie práce v síťovém prostředí – klady a zápory
- možnosti práce v síti – sdílení informací, bezpečnost
- elektronická pošta a on-line komunikace – způsob využívání
- Internet a intranet – filozofie tohoto fenoménu
- vyhledávání informací a jejich zpracování

M14 Spolupráce a výměna informací na internetu

- principy spolupráce na internetu – základní pojmy, sdílení prostředků
- příprava spolupráce na internetu – možnosti nastavení
- užívání nástrojů pro spolupráci na internetu – webová úložiště a aplikace, sociální média
- mobilní spolupráce

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učíme různým metodám přístupu a zpracování informací. Žáci je zpracovávají z hlediska validity a reliability. Samostatně zpracovávají postup řešení a vyhodnocují jej na základě efektivnosti.

Kompetence k řešení problémů

Rozpoznává a vnímá problémové situace a přemýšlí o příčině vzniku. Jednotlivá řešení porovnává s ostatními žáky. Internet bere jako zdroj vyhodnocení a porovnávání získaných informací.

Kompetence komunikativní

Vedeme k přesnému popisování situace a zdroje problému. Učitel často jen naznačí jeden způsob a na žácích je správně tomu porozumět a vyhodnotit.

Kompetence sociální a personální

Mezi sebou si mohou často pomáhat a vzájemně se domluvit na nejlepší možné variantě. Rovněž v některých situacích žáci pracují jako pomocní učitelé a pomáhají ostatním.

Kompetence občanské

Vedeme k poznání rozvoje výpočetní techniky, rozpoznání jejího zneužití. Učíme odpovědnosti za své chování.

Kompetence pracovní

Učíme optimálně plánovat a rozvíjet pracovní schopnosti. Žáci využívají pracovních zásad a postupů získaných v životě na situace v IT. Snažíme se učit ne programy, ale pracovní postupy.

Kompetence digitální

Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání. Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Příprava na ECDL testy – 7. ročník

výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Modul 2 Počítače a další zařízení	Rozumí pojmu hardware, jako je procesor, operační paměť, datová úložiště. Zná běžné typy vstupních a výstupních zařízení. Rozumí pojmu software, operační systém. Zná běžné používané typy aplikací. Umí se bezpečně přihlásit pomocí uživatelského jména a hesla.	
Modul 2 Pracovní plocha, ikony, nastavení	Umí se odhlásit od počítače. Rozumí účelu použití pracovní plochy a hlavního panelu. Rozpoznává, vybírá a přesouvá běžné ikony. Používá dostupné funkce programové nápovědy. Ovládá (od)instalaci aplikačních programů.	
Modul 2 Výstupy	Ovládá základní editaci textu v textovém editoru. Umí zobrazit stav tiskových úloh v tiskové frontě.	
Modul 2 Správa souborů	Chápe organizaci operačního systému včetně hierarchické struktury disku. Umí zobrazit obsah složky, vytvořit či přejmenovat složku. Ovládá kopírování a přesouvání složek a souborů. Zná hlavní druhy datových úložišť. Ovládá komprimaci souborů a složek a následnou dekomprimaci.	
Modul 2 Sítě	Rozumí pojmu počítačová síť. Chápe hlavní účely využívání sítí. Rozumí pojmu Internet. Zná běžné využívané internetové služby. Chápe co znamená přenosová rychlost a v jakých jednotkách se udává. Zná různé technické prostředky používané pro připojení k Internetu.	Počítačová bezpečnost – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Modul 2 Bezpečnost a prostředí	Zná zásady pro volbu hesel. Rozumí pojmu firewall. Zná účel a zásady zálohování dat. Rozumí pojmu malware. Zná způsoby jak uspořít elektrickou energii, uvědomuje si význam recyklace počítačových komponent.	
Modul 7 Prohlížení webu	Rozumí pojmům Internet, WWW, URL, hypertextový odkaz. Rozumí struktuře adresy internetové stránky. Zná hlavní zásady bezpečnosti při používání Internetu. Rozumí pojmu šifrování. Umí	

	pracovat v internetovém prohlížeči, ovládá jeho prostředí.	
Modul 7 Informace z Internetu	Rozumí pojmu internetový vyhledávač, provádí vyhledávání podle klíčových slov. Zná základní právní normy, které v ČR upravují ochranu osobních údajů.	Softwarové právo – osobnostní a sociální výchova – duševní vlastnictví
Modul 7 Základy on-line komunikace	Rozumí pojmu internetová komunita. Zná možnosti, které mohou uživatelé využít k publikování a ke sdílení.	
Modul 7 Používání e-mailu	Organizuje e-mailové zprávy do skupin. Vyhledává podle zadaných kritérií mezi došlými e-mailovými zprávami. Umí přidat automatický podpis a vyžádat si potvrzení o přečtení poslaného e-mailu.	Typografická pravidla pro psaní textů - jejich využití v českém a cizím jazyce
Modul 14 Principy spolupráce na Internetu	Zná základní druhy služeb a nástrojů používaných pro spolupráci a sdílení informací na Internetu. Zná způsoby, jakými Cloud Computing usnadňuje webovou a mobilní spolupráci.	Interpretace vztahu mediálních sdílení a reality
Modul 14 Příprava spolupráce na Internetu	Zná běžné technické vybavení využívané pro spolupráci na Internetu.	
Modul 14 Užívání nástrojů pro spolupráci na Internetu	Chápe princip fungování webového úložiště a zná nejčastější webová úložiště. Používá webové kalendáře, sociální média a webové konference. Chápe principy webového výukového prostředí.	
Modul 14 Mobilní spolupráce	Zná různé typy mobilních zařízení, systémy, které tato zařízení používají. Zná běžné funkce a aplikace mobilních zařízení.	

Příprava na ECDL testy – 8. ročník

výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Opakování a rozšíření učiva z minulého ročníku Modul 2	Zabezpečení dat a ochrana počítače před virem. Manipulace se soubory a složkami.	
Opakování a rozšíření učiva z minulého ročníku Modul 7	Internet, WWW, hypertextový odkaz, firewall.	pravidla komunikace
Opakování a rozšíření učiva z minulého ročníku Modul 14	Principy spolupráce a využívání nástrojů pro spolupráci na Internetu.	
Modul 4 Funkce a nastavení tabulkového kalkulátoru, tvorba tabulky	Seznámí se s prostředím a funkcí tabulkového kalkulátoru. Vytvoří jednoduchou tabulku, nastaví vlastnosti buňky a její formátování. Do tabulky umí vložit prázdnou buňku, řádek či sloupec. Ví, jak změnit rozměry buňky a orientaci stránky. Kopíruje a přesouvá data v rámci jedné i několika tabulek.	finanční gramotnost
Modul 4 Práce s listy a úprava listů, grafy, diagramy, export dat, tisk	Pojmenuje list v sešitu, přesouvá listy v rámci sešitu. Sestavuje tabulku pomocí výběru z různých tabulek na více listech. Vytváří vhodné a přehledné grafy z daných tabulek. Volí a vkládá vhodné diagramy. Exportuje data do textového editoru a do databáze. Nastaví rozsah tisku dokumentu, nastaví optimální parametry pro tisk.	Matematika – logické využití matematických funkcí
Modul 4 Funkce najít/nahradit, vzorce a jejich editace, chybová hlášení programu	Definuje argumenty ve funkci Najít/Nahradit. Používá průvodce pro psaní matematických vzorců. Umí sám vytvořit matematické vzorce a podmínky (IF, SUM, a další). Umí správně použít absolutní a relativní adresu buňky. Rozumí chybovým hlášením programu a ví, jak chyby odstranit.	
Modul 4 Porovnání s freewarovým tabulkovým kalkulátorem	Používá dané funkce ve freewarovém tabulkovém kalkulátoru.	
Modul 5 Databáze	Seznámí se s pojmem databáze, zná využití databází v praxi. Orientuje se v nabízeném pásmu karet a využívá místní nabídky. Spustí již existující databázi a umí pomocí průvodce vytvořit novou.	Propojení teoretického učiva s praxí
Modul 5 Databáze – vytváření tabulky	Umí vytvořit tabulku ze šablony i v návrhovém zobrazení. V návrhovém zobrazení je schopen určit typy polí, primární klíč tabulky, vlastnosti polí a vytvořit primární klíč.	

Modul 5 Databáze - Relace	Rozeznává typy relací (1:1, 1:N, M:N, žádná). Je schopen vytvořit relace a upravit vlastnosti relací či je odstranit.	
Modul 5 Databáze – Zadávání dat	Umí se pohybovat v datovém listu. Zadáva a upravuje záznamy tabulky. Zobrazí a vytvoří vnořené datové listy. Změní strukturu tabulky. Upravuje atributy. Využívá řazení dat podle zadaných kritérií.	
Modul 5 Databáze - Formuláře	Pracuje s formulářem. Využívá průvodce vytvořením formuláře. Upravuje formuláře v návrhovém zobrazení.	
Modul 5 Databáze – Zpracování dat	Filtruje zobrazovaná data podle zadaných kritérií. Umí vytvořit databázový dotaz.	
Modul 5 Databáze – Tiskové sestavy	Orientuje se v automatické sestavě, průvodce sestavou, návrhovém zobrazení sestavy. Umí sestavy vytisknout.	

Příprava na ECDL testy – 9. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
Opakování a rozšíření učiva ze sedmého ročníku Modul 2	Upravuje nastavení operačního systému. Pracuje se složkami, soubory a celou adresářovou strukturou. Komprimuje data.	
Opakování a rozšíření učiva ze sedmého ročníku Modul 7	Má ucelený přehled o historii výpočetní techniky. Rozeznává a zná softwarové a hardwarové vybavení počítače. Ví jak pracuje PC síť (LAN, WAN, a další). Má přehled o bezpečnosti a právních problémech souvisejících s počítačem.	OSV – duševní vlastnictví
Opakování a rozšíření učiva ze sedmého ročníku Modul 14	Principy spolupráce a využívání nástrojů pro spolupráci na Internetu.	Pravidla komunikace
Opakování a rozšíření učiva z minulého ročníku Modul 4	Vytváří a používá vyšší funkce k sestavování náročnějších vzorců. Řeší matematické úlohy pomocí tabulkového kalkulátoru.	
Opakování a rozšíření učiva z minulého ročníku Modul 5	Ovládá práci s databází a pracuje s databází na uživatelské a programátorské úrovni.	
Modul 3 Textový editor	Používá hromadnou korespondenci. Vkládá konce oddílů. Používá pokročilé číslování stránek. Exportuje soubor do jiných formátů. Při práci s textem respektuje typografická pravidla.	Typografie čj
Modul 6 Prezentace	Modifikuje rozvržení snímků prezentace. Dodržuje zásady tvorby prezentace. Přidává grafické objekty i obrázky a umí s nimi dále pracovat. Vkládá nové objekty (grafy, tabulky, multimediální soubory).	OSV – zpracování prezentace, Multimediální výchova
Testy ECDL	Seznamuje se s průběhem a strukturou testů. Vypracovává a vyhodnocuje vzorové testy ECDL.	

ANGLICKÝ JAZYK SEMINÁŘ

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a souvisejících tematických okruhů průřezových témat.

Výuka předmětu nabízí výběr ze dvou možností v návaznosti na spolupráci školy s rodiči.

Výuka předmětu se zaměřuje na výuku směřující k přípravě na složení Cambridgeské zkoušky PET, Preliminary English Test. Jedná se o mezinárodní zkoušku, která testuje způsobilost v každé ze čtyř jazykových dovedností na úrovni znalostí A2. V rámci semináře se žák seznámí s formátem zkoušky, osvojí si zkouškové techniky a bude dále rozvíjet své jazykové kompetence.

Další možností je výuka doplňující předmět „Anglický jazyk“ o realie a kulturu anglicky mluvících zemí. Cílem je naučit žáky komunikovat s lidmi z jiných částí světa, ale i pracovat s počítačem a internetem. Proto je důraz kladen především na komunikativní dovednosti, kterým je podřízena i výuka gramatiky.

Předmět se vyučuje jako volitelný předmět od 7. do 9. ročníku a má časovou dotaci 1 hodina týdně.

Výuka probíhá většinou v dělených třídách, v prospěchově smíšených skupinách. V rámci možností vyučujeme v jazykových učebnách, využívá se i počítačová učebna.

Cílem předmětu je rozšíření slovní zásoby a konverzačních frází. Čtenářské i komunikační dovednosti jsou budovány na odpovídajících náročnějších textech.

Jako doplňkový materiál je využíván anglický časopis, žáci využívají k procvičení audiovizuální techniku, výukové programy na PC, internet.

Výuka je založena na modelu britské angličtiny.

Do vzdělávacího obsahu jsou začleněna tato průřezová témata: Multikulturní výchova, Mediální výchova, Evropa v globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova

Vzdělávací obsah je realizován převážně aktivními metodami výuky, které slouží jako prostředek pro vytváření klíčových kompetencí a dosahování výstupů předmětu, např. vytváření projektů, skupinových prací, nácvik rozhovorů, scének

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Nabízíme žákům různé informační zdroje (časopis, internet,...), které jim umožňují orientovat se v problematice všech faktů, předkládáme žákům dostatek aktivačních metod, které jim umožní posuzovat a porovnávat souvislosti mezi cizím jazykem a mateřským jazykem včetně souvislostí globálních a mezinárodních, vedeme žáky k posouzení vlastního pokroku a kritickému hodnocení výsledků své práce.

Snažíme se tím podchytit zájem žáků o anglický jazyk a anglicky mluvící země.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností při řešení problémových situací v každodenním životě, dostávají náměty k samostatnému řešení problémů, vedeme je ke schopnosti činit zodpovědná rozhodnutí a obhájit je.

Kompetence komunikativní

Klademe důraz na vhodné použití vyjadřovacích prostředků, aby byli žáci schopni se dorozumět v běžných situacích a hovořit o jednoduchých tématech a porozumět čtenému textu na jejich jazykové úrovni. (rozhovory, scénky, dramatizace pohádek, dopisy...)

Učíme žáky naslouchat názorům ostatních spolužáků a reagovat na názory vhodným způsobem.

Kompetence sociální a personální

Využíváme skupinovou práci, která umožní žákům nácvik práce ve skupině a podíl na společném výsledku práce tak, aby si uvědomili jedinečnost a odlišnost jednotlivce a mohli rozvíjet své vlastní možnosti a schopnosti, vedeme žáky k sebehodnocení a hodnocení práce ve skupině.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do života školy, seznamujeme žáky s reáliemi zemí, jejichž jazykem hovoří, vedeme je k pochopení jiných cizojazyčných kultur a prohlubujeme jejich toleranci k nim.

Kompetence pracovní

Ve výuce používáme slovníky, počítače, programy a další zdroje informací, učíme s nimi žáky pracovat a využívat je. Nabízíme dostatek témat a situací pro vytváření vlastních prací a projektů.

Kompetence digitální

Cílem je zvýšení implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání.

Žáci musí být schopni použít své digitální kompetence nejen v Informatice, ale i v dalších oblastech vzdělávání.

Anglický jazyk seminář – 7. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
-rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	- rodina	Český jazyk
-rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	-migrace zvířat	Zeměpis
-zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	-doprava	Přírodopis
-mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	-sluneční soustava	Dějepis
-rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	-Británie	Hudební výchova
-reaguje na jednoduché písemné sdělení	-časová pásma	Výchova ke zdraví
-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	-New York	

	-epidemie moru -hrdinové Velké Británie -rytmus a melodie -pohotovostní služby -zdraví: oči	OSV - mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - kulturní difference, multikulturalita
Pomůcky: audio a video technika, počítače, časopisy, slovníky, mapy, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky		

Anglický jazyk seminář (příprava na PET) – 7. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
-rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	- domov	Český jazyk
-rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	-zvyky	Výchova ke zdraví
-zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	- všední den	Přírodopis
-mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	-studenti	Zeměpis
-rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- čas pro zábavu	Hudební výchova
-reaguje na jednoduché písemné sdělení	- náš svět	Přírodopis

-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		OSV - mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - kulturní difference, multikulturalita
Pomůcky: audio a video technika, počítače, slovníky, mapy, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky		

Anglický jazyk seminář – 8. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
-rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně -rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat -zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích -mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	-historie osídlování britských ostrovů -přírodní materiály a jejich využití -co čtou mladí lidé v Británii -počítačová terminologie	Český jazyk Zeměpis Přírodopis Dějepis

-rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace -reaguje na jednoduché písemné sdělení -napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	-významné sportovní události v Británii -význam vitamínů a minerálů pro naše zdraví -Robin Hood -slavné umělecké dílo -Austrálie -hurikány -dobrovolníci v Británii -Evropská unie	Informatika Výchova ke zdraví OSV - mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - kulturní difference, multikulturalita
Pomůcky: audio a video technika, počítače, časopisy, slovníky, mapy, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky		

Anglický jazyk seminář – 9. ročník		
výstup	učivo	průřezová témata, projekty, poznámky
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- hudba - z historie: hedvábná stezka	Český jazyk Zeměpis

zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace reaguje na jednoduché písemné sdělení napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- vzdělávací systém - hmyz - regiony a města v Británii - kontinenty a tektonické desky - média - mladí lidé a peníze - historie peněz - historie jazyka - ropa - USA	Přírodopis Dějepis Informatika Výchova ke zdraví Finanční gramotnost EV – vlivy průmyslu na životní prostředí, zpracovávané materiály OSV - mezilidské vztahy, komunikace EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - kulturní difference
Pomůcky: audio a video technika, počítače, časopisy, slovníky, mapy, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky		

Dodatek č. 1

Tento dodatek č. 1 vyplývá z úpravy legislativy novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

3. Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola zajišťuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných tříd v souladu s §16 zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon), novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga působících na škole. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce a speciální pedagog stanoví termín přípravy PLPP a organizují společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. PLPP je platné 3 měsíce a poté dojde k jeho vyhodnocení.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpory na Metodickém portálu RVP.CZ.

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost a metodikem prevence. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- a) v oblasti metod výuky:
  - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
  - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
  - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
  - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- b) v oblasti organizace výuky:
  - střídání forem a činností během výuky
  - u mladších žáků využívání skupinové výuky
  - postupný přechod k systému kooperativní výuky
  - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení.

Zásady práce s žáky se specifickými poruchami učení, které škola zajistí:

- kladení reálných cílů
- individuální práci s žákem, respektování jeho pracovního tempa
- časté opakování probraného učiva
- podpora snahy, pochvala každého úspěchu, nedostatky neporovnávat s ostatními dětmi
- časté přestávky
- střídání pracovních činností
- odstranění rušivých vlivů při práci
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- zohlednit tyto žáky při klasifikaci, případně hodnotit slovně

Reedukace specifických poruch učení probíhá na 1. stupni v malých skupinách každý týden maximálně dvě vyučovací hodiny.

Žáci mohou navštěvovat i kroužky nápravy vývojových poruch – logopedie a dyslektické čtení. Žákům, jejichž mateřským jazykem není čeština, je poskytována podpora cílená na zvládnutí vyučovacího jazyka, tak aby jejich účast na vzdělávání ve všech předmětech mohla být co nejefektivnější. Rozsah, obsah a organizaci takového vzdělávání upravuje § 11 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.

4. Žáci mimořádně nadaní

Škola zajišťuje práci se žáky nadanými v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., (školský zákon), novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Výchova a vzdělávání nadaných žáků vyžadují od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, protože tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které musí učitel reagovat. Pro žáky je zapotřebí zvýšenou motivaci rozšiřovat základní učivo do hloubky hlavně v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Důležitou starostí zejména třídního učitele je, aby je třídní kolektiv přijímal, protože díky svému nadání, zvýšené kritičnosti k sobě i ke svému okolí, většinou i svému specifickému smyslu pro humor a dalším znakům, mají problémy začlenit se mezi vrstevníky.

Proto je nutné vytvářet pozitivní klima. Žáky vedeme k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat druhým.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných probíhá v běžných třídách a realizuje se zejména těmito postupy:

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciací žáků v některých předmětech
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky
- individuální práce s naučnou literaturou a práce na počítači se vzdělávacími programy
- pověření vedením a řízením skupin
- dávání prostor pro hlubší bádání a zkoumání
- žáci jsou zapojováni do školních a mimoškolních aktivit

Dodatek č. 2

Tento dodatek č. 2 vyplývá z legislativy, z vyhlášky č. 256/2012 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a metodického pokynu MŠMT č.j. MSMT-37471/2014 zajištění výuky plavání v základních školách ze dne 15.1.2015.

Ve 2. a 3. ročníku je součástí výuky plavecký kurz, který probíhá celé pololetí v některém z plaveckých bazénů v Liberci. Celkový rozsah plaveckého výcviku je 40 hodin na I. stupni ZŠ.

Dodatek č. 3

Tento dodatek č. 3 vyplývá z revize ICT v RVP ZV. Cílem je zlepšit kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi a rozvíjet infromatické myšlení žáků.

Reviduje se oblast informačních a komunikačních technologií (ICT) ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání ZŠ Oblačná Liberec.

Revize infromatického kurikula byla usnesením vlády ČR č. 927/2014 schválena 12. listopadu 2014 jako součást Strategie digitálního vzdělávání ČR do roku 2020, konkrétně v opatření 2.2 Zdůraznění problematiky digitálních technologií napříč kurikulem a jeho modernizace a opatření 2.3 Modernizace vzdělávací oblasti ICT v rámcových vzdělávacích programech, zdůraznění infromatického myšlení.

Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, nabývá účinnosti dnem 1. září 2021, s výjimkou změny kapitoly 11 Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, která nabývá účinnosti dnem 1. února 2021.

Školy poskytující základní vzdělávání zahájí vzdělávání podle školního vzdělávacího programu vytvořeného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání vydaného tímto opatřením, nejpozději:

- od 1. září 2023 ve všech ročnících prvního stupně,
- od 1. září 2024 ve všech ročnících druhého stupně

Od 1.9.2021 byla zahájena výuka podle revidovaného RVP ZV na prvním stupni, od 1.9.2022 bude zahájena na druhém stupni.